

PREDLOG
STRATEGIJE RAZVOJA KULTURE
V OBČINI MEDVODE
ZA OBDOBJE 2021–2024

Napisali:
Sabina Spanjol
Martina Kutnar
Matej Ulčar
mag. Igor Podbrežnik

Za podajo strokovnega mnenja glede uporabe ustrezne metodologije za pripravo dokumenta se zahvaljujemo izr. prof. dr. Ljubu Lahu in doc. dr. Andreju Srakarju.

Za pomoč pri pridobivanju oziroma obdelavi podatkov ter oblikovanju posameznih metod dela se zahvaljujemo Mateju Osolniku in drugim sodelavcem Občine Medvode, Ireni Sonc Šlenc, kulturnim in drugim društvom ter Občinski kulturni zvezi.

Za pomoč pri raziskavi o stanju kulture se zahvaljujemo zainteresirani javnosti in drugim posameznikom.

Za pregled (pred)osnutka je poskrbel Strokovni svet za kulturo Javnega zavoda Sotočje Medvode, ki je podal pozitivno mnenje in predlagal popravke, vključene v ta dokument.

Kazalo vsebine

1 UVOD	6
2 OD VIZIJE DO POSLANSTVA	8
2.1 VIZIJA	8
2.2 POSLANSTVO	8
2.3 TEMELJNE VREDNOTE	9
2.4 NACIONALNE USMERITVE	9
2.5 TEMELJNA NAČELA KULTURNE POLITIKE V OBČINI MEDVODE	9
2.6 SPLOŠNI STRATEŠKI CILJI	10
3 KULTURNI IZZIVI V OBČINI MEDVODE	10
3.1 OBLIKOVANJE STEBROV STRATEGIJE	11
3.2 STATISTIČNI PODATKI	12
4 KULTURA V JAVNEM INTERESU	14
4.1 NEVLADNI SEKTOR	14
4.1.1 Kulturna društva	15
Občinska kulturna zveza Medvode (v nadaljevanju OKZM)	22
4.1.2 Zasebni sektor in samozaposleni na področju kulture	23
4.2.1 Knjižnica Medvode*¹⁰	25
4.1.2 Zavod za šport, turizem, kulturo in mladino Medvode (v nadaljevanju Javni zavod Sotočje Medvode)	27
4.2.3 Vzgojno-izobraževalni zavodi	30
4.3 VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE	33
5 POSNETEK STANJA	34
5.1 METODOLOGIJA	34
5.2 ANALIZA STANJA	35
5.2.1 Analiza 1: analiza javnofinančnih odhodkov Občine Medvode za področje kulture v letih 2010–2019	35
5.2.2 Analiza 2: kratka primerjalna analiza finančnih sredstev, namenjenih ljubiteljski kulturi s strani javnih razpisov primerljivih občin po številu prebivalcev	37
5.2.3 Analiza 3: razpis za sofinanciranje kulturnih dejavnosti v občini Medvode med letoma 2008 in 2017	38
5.2.4 Analiza 4: intervjuji fokusnih skupin	39
5.2.5 Analiza 5: formalni pogovori s strokovnjaki	40
5.2.6 Analiza 6: vodena delavnica za zainteresirano javnost	40

5.2.7 Analiza 7: obravnava osnutka predloga strategije na strokovnem svetu Javnega zavoda Sotočje Medvode	41
5.2.8 Analiza 8: anketa – javnomnenjska anketa o kulturi v Medvodah	42
5.3 OCENA STANJA IN IZSTOPAJOČA PROBLEMATIKA	55
5.3.1 Javna infrastruktura za kulturo in nepremična kulturna dediščina	55
5.3.2 Ljubiteljska kultura	55
5.3.3 Umetniške dejavnosti	56
5.3.4 Knjižničarstvo	56
5.3.5 Premična kulturna dediščina	56
5.3.6 Podoba medvoške kulture	56
6 STRATEŠKI CILJI IN UKREPI	57
6.1 KULTURA V JAVNEM PROSTORU	57
Strateški cilj 1: prepoznavanje izjemnega delovanja na področju kulture	57
Strateški cilj 2: priznavanje/prepoznavanje kulture kot temelja identitete lokalnih skupnosti	57
Strateški cilj 3: zagotavljanje večje raznolikosti in dostopnosti do kvalitetnih kulturnih dobrin	58
6.2 JAVNI SEKTOR	58
Strateški cilj 4: spodbujanje povezovanja	59
6.3 NEVLADNI SEKTOR	61
Strateški cilj 6: spodbujanje razvojno naravnane delovanja in povezovanje ljubiteljske kulture z drugimi organizacijami ter posamezniki	61
6.4 KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA	63
Strateški cilj 7: spodbujanje ohranjanja in varovanja kulturne dediščine	64
Strateški cilj 8: Oživitev rojstne hiše Jakoba Aljaža (v nadaljevanju RHJA)	64
Strateški cilj 9: razvoj kulturnega turizma	65
6.5 PREDNOSTNA PODROČJA KULTURE – GLASBENA IN UPRIZORITVENA DEJAVNOST	66
Strateški cilj 10: podpora prepoznanim prioritetnim področjem kulture	66
6.6 INFRASTRUKTURA	67
Strateški cilj 11: zagotavljanje ustrezne infrastrukture za izvajanje kulturnih dejavnosti	68
6.7 INFORMIRANJE	69
Strateški cilj 12: vzpostavitev enovite podobe medvoške kulture	69
Strateški cilj 13: vzpostavitev informacijske sheme in novih komunikacijskih točk	70
Strateški cilj 14: kreiranje publike	70
6.8 KULTURNO-UMETNOSTNA VZGOJA	71
Strateški cilj 15: vzpostavitev mreže programov kulturno-umetnostne vzgoje	71
6.9 KULTURA V NACIONALNEM TER MEDNARODNEM PROSTORU	72

Strateški cilj 16: spodbujanje sodelovanja pri nacionalnih in mednarodnih projektih	72
6.10 SISTEM FINANCIRANJA IN SPODBUJANJA DOTOKA SREDSTEV IZ DRUGIH VIROV	72
Strateški cilj 17: spodbujanje črpanja sredstev pri nacionalnih in mednarodnih razpisih	72
6.11 TERMINSKI NAČRT	73
7 ZAKLJUČEK	75
8 GRADIVO IN NAVEDBA VIROV	76

1 UVOD

Strategija razvoja kulture v občini Medvode 2021–2024 je pomemben strateški dokument, ki se sprejema za obdobje štirih let, vsebuje pa tudi dolgoročne usmeritve.

Sledi usmeritvam sprejetih strateških dokumentov in zakonom (Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo – v nadaljevanju ZUJIK, Zakon o varstvu kulturne dediščine – v nadaljevanju ZVKD-1, Zakon o nevladnih organizacijah – v nadaljevanju ZNOrg, Strategija razvoja nacionalnega programa filmske vzgoje, Arhitekturna politika Slovenije Arhitektura za ljudi), usmeritvam Evropske strategije kulturne dediščine za 21. stoletje (Strategija 21) ter drugim dokumentom.

S sprejetjem dokumenta strategije razvoja kulture v občini Medvode za obdobje 2021–2024 lokalna skupnost izpolni 14. člen ZUJIK:

»Lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje.«

Dokument Strategija razvoja kulture v občini Medvode 2021–2024 upošteva nacionalne in evropske strateške usmeritve razvoja kulture in kulturne dediščine, v vsebini pa se opira na prepoznavanje potreb lokalne skupnosti v skladu z izsledki analiz, intervjujev, delavnice in drugih raziskav, ki so bile izvedene v letih 2017–2020. S tem spoštuje 15. člen ZUJIK-a, ki pravi:

»Civilna družba je udeležena v postopkih oblikovanja in sprejemanja kulturne politike prek stroke in zainteresirane javnosti na način kot ga določa ta zakon.«

Ker je **kultura pravzaprav edino področje, s katerim tako države kot regije ohranjajo in razvijajo lastno identiteto**, se predstavljajo svetu in sebi z lastno ustvarjalnostjo in prepoznavnostjo ter gradijo nove elemente kulturne dediščine za prihodnje rodove, je vključevanje civilne družbe v pripravo dokumentov za uresničevanje javnega interesa za kulturo še toliko pomembnejše.

Kultura izhaja iz potreb in pričakovanj skupnosti, zato je pomembno, da ustanove, kot so Občina Medvode in javni zavodi, **omogočijo kulturni razvoj in podpirajo kulturne izvajalce** ter dajejo tako odraslim kot otrokom možnost izvajanja, izobraževanja ali zgolj obiskovanja programov, ki tem potrebam in pričakovanjem sledijo.

Kultura je

»kompleksna celota, ki vključuje znanje, prepričanja, umetnost, moralo, zakone, običaje in vse druge sposobnosti in navade, ki jih je človek pridobil kot član družbe« (Edward Burnett Tylor*1).

Kultura je eden ključnih spodbujevalcev razvoja, ki v interakciji z drugimi resorji lahko vpliva na razvojne usmeritve in rast bruto družbenega proizvoda – BDP. In prav ta pomen povezovanja ter iskanja novih razvojnih možnosti prepoznavajo tudi države v opredelitvah ciljev strateških dokumentov:

*»Dediščinske politike prispevajo k izboljšanju bivalnega okolja in kakovosti življenja Evropejcev ter igrajo pomembno vlogo pri krepitvi družbene strukture in gospodarskega napredka.«**2

Organizacija združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo (v nadaljevanju UNESCO) opredeljuje kulturo kot skupek značilnih duhovnih, materialnih, intelektualnih in čustvenih značilnosti družbe ali družbene skupine, ki zajema ne le umetnost in literaturo, temveč življenjski slog, načine

skupnega življenja, vrednotne sisteme, tradicijo in prepričanja. V letu 2001 so na generalni konferenci UNESCO sprejeli Splošno deklaracijo o kulturni raznolikosti, kjer navajajo:

»Kot vir izmenjav, inovacij in ustvarjalnosti je kulturna raznolikost za človeštvo enako potrebna, kot je za naravo potrebna biološka raznovrstnost. V tem smislu je skupna dediščina človeštva.«

Kako vpeta je kultura v razvojne linije vseh sektorjev, je prepoznal že marsikateri raziskovalec kulturne politike, ki kulturo enači z ustaljenimi vzorci vedenja:

»Z vsemi izkušnjami neke skupnosti, njenimi konvencijami in vrednotami: pravnimi, političnimi, gospodarskimi, verskimi, moralnimi, družinskimi, tehnološkim, znanstvenimi in estetskimi« (Čopič & Tomc, 1997; Schoenmakers, 2012).^{*1}

Učinki kulture na gospodarski razvoj so najvidnejši v vplivu na razvoj kulturne industrije (kulturni turizem, storitve, povezane s kulturno dediščino, gledališče, izobraževanje o umetnosti, ples, glasba, založništvo, prodaja knjig, vizualna umetnost itn.), ki v lokalne skupnosti in regije lahko prinese dodaten prihodek in s tem omogoča nove zaposlitve ter ekonomsko rast.

Kultura pa poleg vloge, ki jo ima kot spodbujevalec razvoja, nastopa kot **generator povečevanja ugleda določene (lokalne) družbe**. Pri tem gre za dvig ugleda države, regije ali občine, ki s pozitivnim imidžem posredno pripomore k dodajanju vrednosti lokalnim proizvodom.

Ključne razvojne usmeritve so (Slika 1):

- ohranjanje in razvijanje lastne identitete,
- potrebe in pričakovanja skupnosti,
- kultura kot spodbujevalec razvoja,
- kultura kot generator povečevanja ugleda lokalne družbe.

Slika 1

Pri oblikovanju strateškega dokumenta o razvoju kulture je pomembno upoštevati vse vidike vpliva kulture na družbo oziroma različne sektorje. Ob tem pa je treba paziti tudi na upoštevanje morebitnih negativnih posledic, ki jih je ob oblikovanju določenih ukrepov mogoče predvideti.

»Prav je, da podpre programe in projekte, ki ustrezajo pričakovanjem iz javnega interesa, hkrati pa spodbuja iskanje in izkoriščanje drugih virov sredstev in podpira inovativne programe in projekte, ki iščejo v doslej neznane smeri in oblikujejo nove prakse.«³

2 OD VIZIJE DO POSLANSTVA

Ko govorimo o poslanstvu in viziji na področju razvoja kulture in kulturne dediščine, moramo najprej opredeliti določene pojme, ki že prek uradnih definicij nakazujejo medsebojno prepletenost pri uresničevanju strateškega dokumenta v praksi.

2.1 VIZIJA

Vizija razvoja kulture v občini Medvode predstavlja podobo želene prihodnosti na tem področju v obdobju prihodnjih štirih let. Temeljna izhodišča strateškega dokumenta sledijo tej viziji pri postavitvi smernic nadaljnega razvoja dejavnosti na področju kulture in kulturne dediščine.

Naša vizija je oblikovati prepoznavno podobo medvoške kulture, ki bo:

- temeljila na povezovanju izvajalcev kulturnih programov iz vladnega in nevladnega sektorja,
- ustvarjala sinergijo z lokalnim okoljem in gospodarstvom,
- oblikovala trdne povezave s socialno politiko,
- uspešno ustvarjala nove segmente publike,
- omogočila razvoj novih programov kulturno umetnostne vzgoje,
- omogočila razvoj programov kulturnega turizma.

Kultura bo do leta 2025 v občini Medvode prepoznana kot področje s širokimi družbenimi učinki in bo vpeta na čim več področij družbenega delovanja. Povezovanje različnih področij umetnosti, kulturne dediščine in ljubiteljske kulture z vzgojno-izobraževalnimi in drugimi programi bo lahko prepoznano kot primer dobre prakse za kakovosten prenos znanja in kreiranje novih segmentov publike. V tem obdobju pa bodo uspešno vzpostavljeni tudi novi, učinkovitejši načini komuniciranja med vsemi deležniki kulturnega udejstvovanja v digitalni dobi.

2.2 POSLANSTVO

Poslanstvo opredeljuje odgovornost izvajalcev kulturne dejavnosti do svojih uporabnikov, soizvajalcev in širše družbene skupnosti. Občutek poslanstva je lahko jasen le ob razumevanju skupnih temeljnih vrednot in privlačni skupni viziji kulturnega razvoja, ki sledita javnemu interesu. Izvajalce motivira h kakovostnemu delovanju, uporabnikom in širši javnosti pa vzbuja zaupanje v njihovo delo. To poslanstvo bodo še naprej izvajale osebe in organizacije, ki so že v preteklosti pokazale sposobnost prepoznavanja ustvarjalnih in razvojnih potencialov svoje okolice, pri tem pa je treba k sodelovanju povabiti tudi nove akterje.

2.3 TEMELJNE VREDNOTE

Za učinkovito izpolnjevanje poslanstva, ki sledi viziji, je treba določiti temeljne vrednote delovanja. Temeljne vrednote predstavljajo osnovne prioritete kulture, so prepričanja o tem, kaj izvajalci in uporabniki cenijo, vrednotijo kot pozitivno, kaj je zaželeno in vredno truda, za kaj se zavzemajo.

Temeljne vrednote predstavljajo temelj delovanja v kulturi in jih je kot take treba spoštovati, upoštevati in udeležati. V občini Medvode pozdravljamo vrednote, kot so odprtost, strpnost, svoboda izražanja, spoštovanje različnosti in medkulturnega dialoga, ki ob udejstvovanju občanov v kulturnem življenju krepijo medsebojno razumevanje in občutek pripadnosti skupnosti.

V občini Medvode sledimo sledečim načelom:

- **bogatiti kakovost življenja,**
- **graditi skupnostno identiteto,**
- **zagovarjati kulturo kot javno dobrino, ne kot tržno blago,**
- **podpirati kulturne dejavnosti nevladnega sektorja in javnih organizacij.**

2.4 NACIONALNE USMERITVE

Medtem ko se vizija in poslanstvo v veliki meri bolj posvečata lokalni strateški usmerjenosti razvoja kulture, se temeljne vrednote pravzaprav nanašajo na nacionalne usmeritve. Opisane temeljne vrednote upoštevajo državne zakone in jih uresničujejo na lokalni ravni. S tem se ohranja skupnostna identiteta slovenskega naroda in ohranja spoštovanje do nesnovne dediščine.

Dokument sledi sprejetim nacionalnim strateškim usmeritvam razvoja kulture in kulturne dediščine in upošteva sprejete evropske smernice, navedene v poglavju Gradivo. Ker Slovenija nima sprejetega Nacionalnega programa za kulturo, pa je dokument rezultat preseka opravljenih analiz in posnetka stanja kulture v lokalni skupnosti ter usmeritev prej omenjenih dokumentov.

2.5 TEMELJNA NAČELA KULTURNE POLITIKE V OBČINI MEDVODE

Kulturna politika občine Medvode temelji na naslednjih temeljnih načelih:

- **načelo dostopnosti javnih kulturnih dobrin in storitev vsem prebivalcem in obiskovalcem občine Medvode, ne glede na socialni status, oviranost ali življenjsko obdobje,**
- **načelo spodbujanja kakovostne produkcije na vseh področjih ustvarjanja kulturnih in umetniških vsebin, ki sooblikujejo vodilno kulturno podobo občine Medvode,**
- **načelo kulture kot ključnega faktorja za zagotavljanje kakovosti bivanja, socialne kohezivnosti, razvoja posameznika in ohranjanja skupnostne identitete.**

2.6 SPLOŠNI STRATEŠKI CILJI

Splošni cilji kulturne politike občine Medvode so naslednji:

1. razvijanje kulturnih potreb in kulturnih vrednot,
2. povečevanje kakovostnih vsebin in dostopnosti do kakovostnih kulturnih vsebin,
3. zagotavljati stabilne finančne možnosti za delovanje ljubiteljske kulture,
4. krepiti medpodročno povezovanje in sodelovanje med izvajalci kulturnih programov nevladnega sektorja ter javnimi zavodi,
5. ohranяти in promovirati kulturno dediščino ter razvijati kulturno okolje, ki prispeva k razvoju kulturnega turizma,
6. izboljšati in zagotavljati infrastrukturne in druge razmere za osnovno in zahtevnejše kulturno ustvarjanje,
7. vzpostaviti podporo razvoju kulturno-umetnostne vzgoje,
8. promovirati dosežke medvoških ustvarjalcev v državi in svetu,
9. razvijati možnosti za izoblikovanje vodilne podobe medvoške kulture,
10. zagotoviti ustrezno prezentacijo kulturne dediščine,
11. vzpostaviti podporo za mlade umetnike in socialne skupine, ki težje uresničijo svoje potenciale v kulturno ustvarjalni dejavnosti,
12. prednostno podpreti projekte, ki so plod sodelovanja med javnimi zavodi in nevladnim sektorjem ter prispevajo k večji kakovosti in raznovrstnosti kulturne ponudbe,
13. spodbujati mednarodno dimenzijo kulturne produkcije in njeno vključevanje v evropske pobude,
14. informatizacija in digitalizacija programskih vsebin javnih zavodov na področju kulture, ki jih je ustanovila Občina Medvode, in nevladnih kulturnih organizacij, ki se sofinancirajo iz proračuna Občine Medvode prek razpisa, z namenom večje dostopnosti javnosti.

3 KULTURNI IZZIVI V OBČINI MEDVODE

Ob posnetku stanja kulture v Medvodah, ki je potekalo z analizami, primerjavami, pa tudi z intervjuji fokusnih skupin, formalnih in neformalnih skupinskih pogovorov ter pogovorov s posamezniki, se je poleg žgoče tematike financiranja pogovor velikokrat ustavil ob *vprašanjih: Kaj je javni interes?, Kako povečati finančna sredstva, namenjena kulturi? in Kako oblikovati nove ciljne skupine za povečanje obiskanosti kulturnih programov?*

Vsa tri vprašanja so nemalokrat deležna velike pozornosti tudi na nacionalni in mednarodni ravni.

V veliki meri na zgoraj navedena vprašanja odgovarja ZUJIK:

»Javni interes na področju kulture je interes za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin na državni in lokalnih ravneh, ki se uresničuje z zagotavljanjem pogojev zanje.«

»Javni interes za kulturo se uresničuje predvsem z zagotavljanjem pogojev za: kulturno ustvarjalnost, dostopnost kulturnih dobrin, kulturno raznolikost, uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika, slovensko kulturno identiteto, skupen slovenski kulturni prostor, mednarodno prepoznavnost in uveljavitev slovenske kulture in umetnosti v mednarodnem prostoru.«

»Država in lokalne skupnosti v javnem interesu zagotavljajo pogoje za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin, ki se na trgu ne zagotavljajo v zadostnem obsegu ali kakovosti, ali zaradi dostopnosti najširšemu krogu uporabnikov. Država oziroma lokalna skupnost zagotavlja javne kulturne dobrine v obliki oziroma na način javne službe in s podporo posamičnim kulturnim projektom ter javnim kulturnim programom.«⁴

Lokalna skupnost je odgovorna za to, da prepozna potrebe javnega interesa na področju kulture v Medvodah, jih primerno in kritično obravnava, selekcionira v skladu z zakoni in zagotavlja njihovo zadovoljitev. To pa uresničuje prek različnih načinov promoviranja, spodbujanja in sofinanciranja. Občina Medvode skrbi za uresničevanje javnega interesa predvsem s sofinanciranjem Knjižnice Medvode in Javnega zavoda Sotočje Medvode, ki opravljata dejavnost kot javno službo na področju kulture. Občina Medvode podpira delovanje nevladnih organizacij prek Javnega razpisa za sofinanciranje kulturne dejavnosti, Javnega razpisa o sofinanciranju kulturne dediščine, s financiranjem področja medijev in avdiovizualne kulture (Televizija Medvode, Radio Sora in glasilo Sotočje) ter sofinanciranjem investicij in investicijskega vzdrževanja kulturne infrastrukture.

Ker področje kulture na nacionalnem nivoju *»ni prepoznano ne priznано kot enakovreden družbeni podsistem«*,³ kar bi lahko argumentirali z dejstvom, da Slovenija nima sprejetega Nacionalnega programa za kulturo, se to odraža tudi v lokalnih skupnostih.

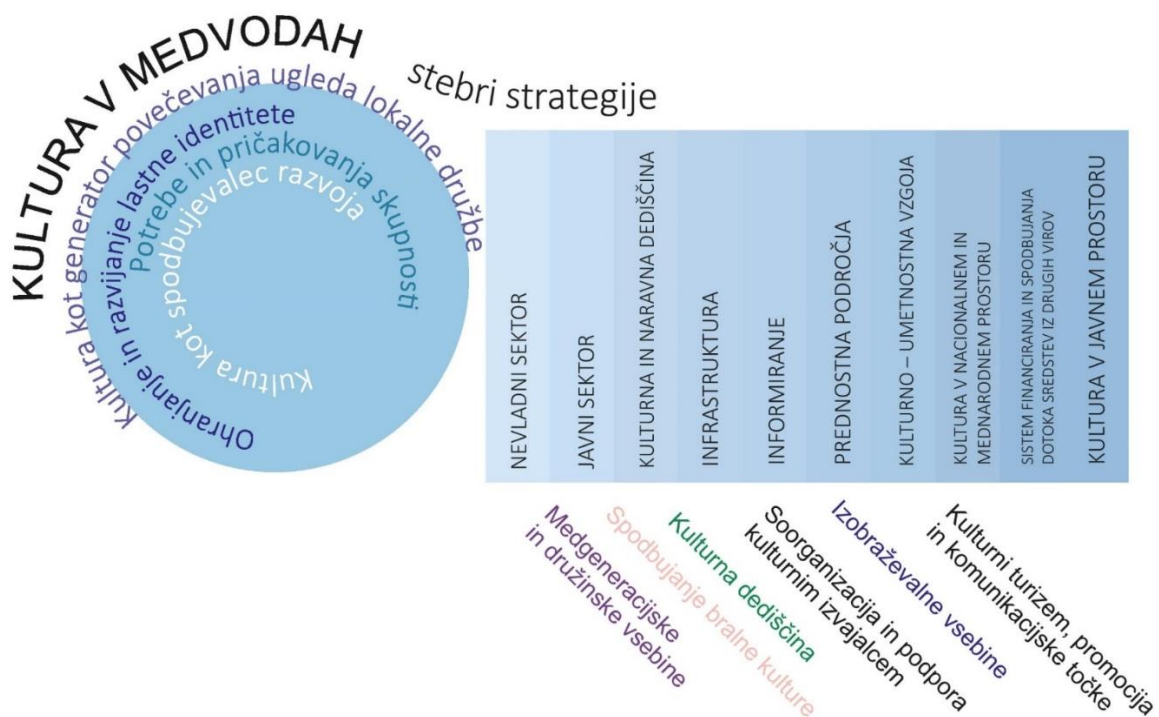
Zmanjševanje sredstev v preteklosti je položaj še poslabšalo, kar za prihodnost v smislu povečevanja namenskih sredstev predstavlja velik izziv. Nezadovoljstvo lokalnih izvajalcev kulturnih programov se kaže v smeri **prenizke vrednosti namenjenih sredstev** kot tudi v **trenutni ureditvi razporejanja sredstev med izvajalce kulturnih dejavnosti**, kar lahko razberemo iz analiz ob posnetku stanja kulture v Medvodah *¹¹.

Poleg povečevanja sredstev za področje kulture iz proračunskih sredstev bo velik izziv predstavljalo tudi vprašanje **promocije in kulturnega turizma**, ki je povezano tako s pridobivanjem podpore donatorjev in trženjem programov kulturnega turizma kot tudi z vzpostavitvijo komunikacijskih točk za potrebe promocije in pridobivanja novih ciljnih skupin uporabnikov kulturnih programov. Občina Medvode razpolaga z **bogato in razpršeno ljubiteljsko kulturo in se srečuje z majhno participacijo strokovnjakov nevladnega sektorja s področja kulture ter neizkoriščenostjo potencialov kulturne dediščine**, kar predstavlja tri pomembna področja obravnave znotraj strategije razvoja.

3.1 OBLIKOVANJE STEBROV STRATEGIJE

Prva dva zgoraj navedena poudarka sta po izsledkih raziskav močno povezana z načinom financiranja kulturnih dejavnosti oziroma strukturo razpisov. Predstavili ju bomo v okviru stebra **NEVLADNI SEKTOR**. Ob tem je takoj treba obravnavati tudi vladni sektor oz. delovanje javnih služb na področju kulture: steber strategije za **JAVNI SEKTOR**. Tretja prej poudarjena točka *promocija in kulturni turizem* pa kliče po obravnavi kulturne dediščine v povezavi z drugimi področji in skladno s Strategijo kulturne dediščine 2020–2023 ter Strategije 21. Steber strategije smo poimenovali **KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA**. Poleg omenjenih treh stebrov, ki pravzaprav opredeljujejo osnovna področja delovanja na različnih področjih kulture, so se po opravljenem posnetku stanja in analizah oblikovali še naslednji stebri strategije, ki glede na posnetek stanja zahtevajo posebno obravnavo: **PREDNOSTNA PODROČJA, INFRASTRUKTURA, INFORMIRANJE, KULTURNO UMETNOSTNA VZGOJA, KULTURA V NACIONALNEM**

IN MEDNARODNEM PROSTORU, SISTEM FINANCIRANJA IN SPODBUJANJA DOTOKA SREDSTEV IZ DRUGIH VIROV. Kot zadnje pa ne smemo pozabiti na steber, poimenovan **KULTURA V JAVNEM PROSTORU**, ki se dotika večine omenjenih stebrov in nastavlja ogledalo v prvem poglavju izpostavljenim ključnim usmeritvam (Slika 2).

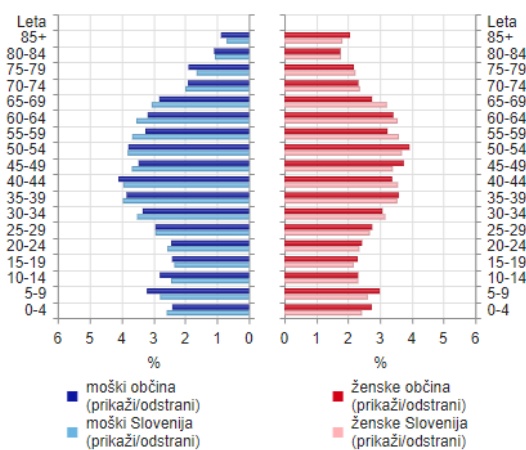
Slika 2

3.2 STATISTIČNI PODATKI

Občina Medvode je mlada občina, ustanovljena (znova) leta 1994, kjer na površini 78,5 km² v 31 naseljih po podatkih s konca leta 2020 živi skoraj 16.800 prebivalcev. Gostota poseljenosti je večja kot povprečna v celotni državi (Medvode: 213 prebivalcev na km², Slovenija: 102 prebivalca na km²). Selitveni prirast je pozitiven, kar pomeni, da se v občino več ljudi priseli kot iz nje odseli.*⁵

Po podatkih iz leta 2018 od slovenskega povprečja odstopata predvsem večja gostota naseljenosti in večji skupni prirast na 1000 prebivalcev.

Prebivalstvena piramida Statističnega urada za leto 2018 kaže starostno in spolno sestavo prebivalcev občine Medvode, kot jo kaže Graf 1.

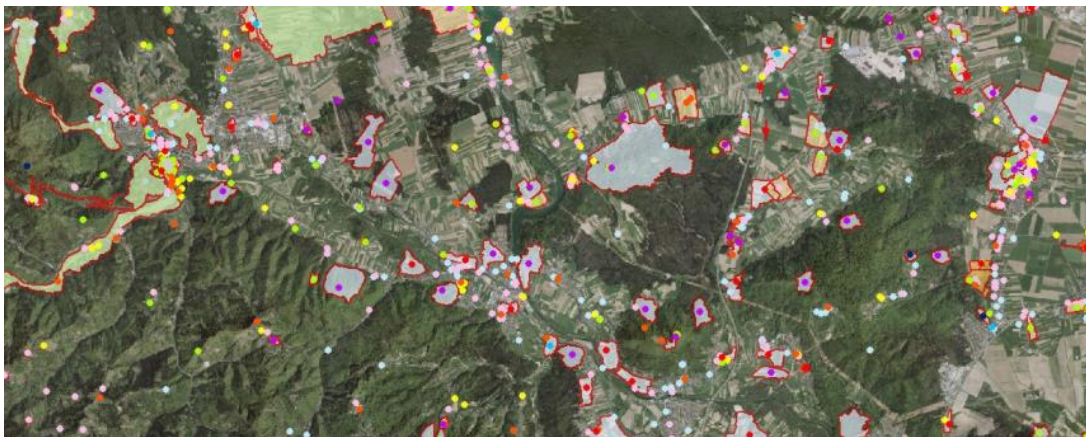
Graf 1

Občina Medvode je del osrednjeslovenske statistične regije in jo od glavnega mesta Ljubljane loči le 12 kilometrov. Bližina Ljubljane in drugih večjih mest je najverjetneje tudi razlog, da v Medvodah ni srednje šole, delujejo pa 4 osnovne šole in 2 podružnici ter Vrtec Medvode z 8 enotami, Rahelin vrtec in en vzgojno-varstveni zavod.

Na področju kulture v občini Medvode delujejo podružnica ljubljanske Glasbene šole Franca Šturma, Knjižnica Medvode, Zavod za šport, turizem, kulturo in mladino Medvode (v nadaljevanju Javni zavod Sotočje Medvode), Občinska kulturna zveza, 12 kulturnih društev, Društvo za ustno zgodovino, Društvo za ohranjanje vaških običajev Zbilje, Klub ljubiteljev stare tehnike, Televizija Medvode, Založba Malinc, podružnica Zavoda CCC in druge organizacije ter posamezniki.

Prve omembe kraja segajo v 10. stoletje, območje občine pa je gosto posejano z lokacijami kulturne dediščine (Sliki 3 in 4). V register nepremične kulturne dediščine je vpisanih 158 enot (profana/posvetna in sakralna stavbna dediščina, memorialna dediščina, arheološka dediščina, vrtnoarhitekturna in naselbinska dediščina ter kulturna krajina), 5 od teh je po sklepih Vlade RS opredeljenih kot kulturni spomenik državnega pomena: Hiša Dol 5, Grad Goričane, Lazarinijev dvorec, Park Lazarinijevega dvorca in cerkev sv. Marjete. V občini Medvode je kar 5 kulturnih domov, v letu 2019 pa je občina pridobila tudi nove galerijske prostore (Galerija Sora) in večnamensko prireditveno ploščad v mestnem jedru.

Sliki 3 in 4: Območje Občine Medvode – register nepremične kulturne dediščine (vir: <https://gisportal.gov.si>)

4 KULTURA V JAVNEM INTERESU

V občini Medvode so nosilci kulturnega razvoja javni zavodi in ljubiteljska kulturna društva, pa tudi druge nevladne organizacije in posamezniki, ki prispevajo k bogatenju kulturnega življenja občanov. Največ produkcij pripravijo ljubiteljska kulturna društva, ki predvsem v zadnjih koledarskih mesecih z obsežno produkcijo bistveno presežejo potrebe po kulturni ponudbi lokalne skupnosti.

Zato je povezovanje in usklajevanje kulturnega delovanja ključnega pomena za doseganje načrtovanih strateških ciljev. Občina Medvode bo v prihodnosti veliko pozornosti namenila usklajevanju in prednostno podprla projekte sodelovanja in povezovanja.

Sredstva za delovanje javnih služb in sofinanciranje nevladnega sektorja zagotavlja Občina Medvode iz proračuna.

4.1 NEVLADNI SEKTOR

Nevladni sektor na področju kulture v Medvodah predstavljajo ljubiteljska kulturna društva, Občinska kulturna zveza, zasebni sektor in samozaposleni na področju kulture. Posebno pozornost je treba nameniti ljubiteljskim kulturnim društvom, ki jih odlikuje dolgoletna tradicija in po številu bogata produkcija.

Najstarejše kulturno društvo je Godba Medvode, ki je v letu 2021 praznovalo 92 let delovanja, sledita mu KUD Pirniče (89 let) in KUD Oton Župančič Sora (72 let).

Delovanje kulturnih društev in drugih nevladnih kulturnih izvajalcev podpira in sofinancira Občina Medvode prek Javnega razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti v Občini Medvode. Društva so večje zmanjšanje sredstev, namenjenih razpisu, doživela v letih 2013 in 2015, od leta 2016 naprej pa višina namenjenih sredstev počasi in stabilno raste. V letu 2010 je bilo z razpisa sofinanciranih 13 prijaviteljev (39 sekcij na področju rednega delovanja društev), v letu 2018 pa kar 17 prijaviteljev (54 sekcij na področju rednega delovanja društev). Med letoma 2010 in 2015 je bilo na novo ustanovljenih 5 kulturnih društev, število sekcij pa se je povečevalo tudi iz razloga pridobivanja večjega zneska sofinanciranja prek razpisa. Najvišji znesek sofinanciranja je bil med letoma 2008 in 2017 namenjen delovanju KUD O. Ž. Sora, ki mu sledijo KUD Zbilje, KUD Smlednik ter KD Godba Medvode in KUD Pirniče. Omenjena društva povezuje predvsem tradicionalnost in veliko število sekcij *¹¹

Ob podrobnem pregledu financiranja po področjih (v letih 2017 in 2018) je bilo največ sredstev namenjenih uprizoritveni dejavnosti (gledališki in lutkovni dejavnosti), na drugem mestu je instrumentalno glasbena dejavnost, na tretjem likovna, na četrtem pa vokalno glasbena.

Glede na število sekcij, se na prvo mesto uvršča **uprizoritvena dejavnost (gledališka in lutkovna)**, ki jo izvaja 12 sekcij (iz 6 društev), **na drugem mestu je vokalno glasbena dejavnost**, ki jo izvaja 10 sekcij (iz 7 društev), na tretjem pa sta **likovna in fotografska dejavnost**, ki jo izvaja 9 sekcij (iz 6 društev), in **instrumentalno glasbena dejavnost**, ki jo izvaja 9 sekcij (4 društva).

Vsem področjem sta skupna tradicionalnost oziroma veliko število članov, vsem, razen likovne in fotografske dejavnosti, pa je skupen tudi izrazito negativen vpliv epidemije v letu 2020. Marsikatera sekcija je bila z vidika zagotavljanja varnosti članov primorana popolnoma ustaviti redno delovanje.

Epidemija je vidno ohromila tudi folklorno dejavnost, ki ima prav tako velik tradicionalni pomen v lokalni skupnosti, nekoliko manj pa filmsko, video, literarno, intermedijalno in multimedijalno dejavnost.

4.1.1 Kulturna društva

Kulturno društvo Godba Medvode (v nadaljevanju Godba Medvode)

Godba Medvode je v letu 2019 praznovala 90 let delovanja. Bila naj bi prvi pihalni orkester, ki je igral pri Aljaževem stolpu na vrhu Triglava, in to leta 1959. Od leta 2008 vsako leto pripravijo večer filmske glasbe, vedno večji obisk pa dosega njihov Novoletni koncert, ki je v letu 2019 v športno dvorano Medvode privabil že okoli 1200 obiskovalcev.

Godba Medvode slovi po tem, da vsako leto »na velikonočno nedeljo godejo na procesiji v Sori, in to že ob štirih zjutraj. Za veliko noč so poprijeli za inštrumente tudi med komunizmom. Prva leta po koncu vojne oblast ni nasprotovala, da je godba igrala za cerkvene praznike, kasneje, še posebno od 1972. do 1985., pa so imeli zaradi tega velike težave. Predsednika so redno klicali na razgovor na partijo in godbi celo prepovedali igrati na procesiji. A godbeniki so se znašli ter vseeno godli – v civilu in s svojimi glasbili«. ^{*14}

Godba Medvode trenutno šteje 46 članov, povprečna starost je 25 let. Zaradi upada članov so pred leti k sodelovanju intenzivno začeli vabiti otroke in mlade, kar je pripomoglo k vedno višji kakovosti izvedbe produkcij. Na leto imajo okrog 25 nastopov: od gasilskih veselic in občinskih praznikov do velikonočne procesije, prvomajske budnice in festivala filmske glasbe, udeležujejo pa se tudi mednarodnega srečanja na Malem Lošinju. V letu 2018 in 2019 so se udeležili tekmovanja malih inštrumentalnih zasedb v organizaciji JSKD in osvojili zlati plaketi. Razpon skladb, ki jih igrajo, je širok: narodno-zabavne skladbe, klasične koračnice, ljudska, filmska, popularna in rock glasba. V društvu delujejo štiri sekcije: godbena, pihalna, mladinska in trobilna. Zadnja leta se lahko pohvalijo z več priznanji s Festivala malih instrumentalnih skupin.

Godba Medvode ima redno vsaj dve vaji tedensko v Godbenem domu, ki ga upravlja Glasbena šola Franca Šturma, prostore pa koristijo brezplačno. Prostori so sicer majhni in niso optimalni za redno delovanje društva, na kar opozarjajo predvsem zadnja leta.

Kulturno umetniško društvo Pirniče (v nadaljevanju KUD Pirniče)

je ljubiteljsko kulturno društvo, ki nadaljuje tradicijo ljubiteljske kulturne ustvarjalnosti v Medvodah od leta 1932.

»V letu 1931 so krajanji Pirnič na Dravsko banovino naslovili prošnjo za ustanovitev kulturnega društva in ga 7. 1. 1932 tudi ustanovili kot Prosvetno društvo za Gorenje Pirniče. V letu 1936 so društvu priključili še kraje Spodnje Pirniče, Vikrče in Zavrh pod Šmarno goro ter društvo preimenovali v Prosvetno društvo Jakob Aljaž. Dejavnosti društva so se odvijale v prostorih osnovne šole v Pirničah vse do leta 1953 in sicer zaradi pomanjkanja prostora večinoma kar zunaj, na dvorišču šole. Leta 1953 so krajanji na pobudo društva iz leta 1947 zgradili z lastnimi sredstvi dom za namen kulture. Zanimiv podatek je, da so prvi denar za gradnjo položili na hranilnico prav kulturniki, in sicer inkaso otroških in odraslih predstav. Dom so poimenovali Zadružni dom, kot je bila v tistem času navada. Kulturna dejavnost se je tako lahko preselila na oder v pravo dvorano, v kateri so poleg gledaliških predstav lahko organizirali tudi družabna srečanja, plese in celo veselice.

KUD Pirniče je doživelo bliskovit vzpon v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Začelo se je s predstavo Evgen v letu 1979, ki je bila velik presežek takratne ljubiteljske gledališke ustvarjalnosti, in z njo smo pirniški gledališčniki gostovali po vsej nekdanji Jugoslaviji in tudi po evropskih državah. Svojo kvaliteto smo potrjevali na najprestižnejših ljubiteljskih gledaliških festivalih, kjer so naše predstave pobirale najvišja priznanja strokovnih žirij. S predstavami smo gostovali tudi na Borštnikovem srečanju in Festivalu malih odrov v Novi Gorici (sicer namenjena profesionalni produkciji), dejavnost pa sčasoma razširili tudi na druga področja umetniške ustvarjalnosti.«¹⁵

KUD Pirniče deluje na področju gledališča (sekcije Gledališče OTH, Uteha – komorno gledališče, Oder mladih, Ljudski oder, Lutkovni oder, Mini lutkovni oder) pa tudi na drugih področjih (Multimedijska sekcija, Likovna sekcija, Glasbena sekcija, Foto sekcija, Filmska sekcija, Literarna sekcija). Udeležujejo se tudi srečanj JSKD, na katerih občasno prejemajo priznanja. V letu 2019 so prejeli srebrno priznanje na srečanju otroških gledaliških skupin, dolgoletni član društva Peter Militarev pa istega leta priznanje za adaptacijo in režijo Gremo v gledališče, nekaj let prej pa tudi zlato plaketo Zveze kulturnih društev. Društvo že več kot 40 let izvaja gledališki abonma, v katerem gostijo ljubiteljske gledališke predstave iz Slovenije in zamejstva, 15 let pa tudi otroški gledališko-lutkovni abonma.

Društvo je velik razcvet na področju podmladka doživelo v zadnjih treh letih, ko so se gledališkim in likovni sekciji pridružili številni mladi.

Društvo trenutno šteje 95 članov in že od 1953 deluje v domu krajanov Pirniče, katerega solastnika sta Krajevna skupnost Pirniče in Občina Medvode. Dvorana doma je sicer zvočno in svetlobno najboljše opremljena v medvoški občini in omogoča najprimernejšo infrastrukturo za izvedbo gledaliških predstav, problem pa ostaja nedokončana adaptacija (več na področju infrastrukture).

Kulturno umetniško društvo Oton Župančič Sora (v nadaljevanju KUD Oton Župančič Sora)

»KUD Oton Župančič Sora je nastal na podlagi dolgoletne tradicije kulturnega udejstvovanja v Sori in okolici. Samo društvo je sicer precej mlajše od kulturnega udejstvovanja v Sori, saj je leta 2019 praznovalo 70. obletnico nastanka, kulturno udejstvovanje krajanov pa sega v konec 19. stoletja.

Trenutno društvo deluje na petih področjih, in sicer na področju likovne umetnosti, folklorne dejavnosti, vokalno-glasbene dejavnosti, instrumentalno-glasbene dejavnosti in na področju gledališke

dejavnosti. Poleg teh pa se društvo udejestvuje tudi na področju kulturne dediščine, kjer skrbi za vsakoletni prihod svetega Miklavža.

Znotraj že omenjenih področij deluje več skupin, ki so in še vedno žanjejo uspehe tako na lokalni kot regionalni ter državni ravni. Na področju folklorne dejavnosti delujejo tri skupine: Mlajša otroška folklorna skupina, Starejša otroška folklorna skupina ter Mladinska folklorna skupina, ki v zadnjih letih beležijo večje uspehe na tekmovanjih JSKD, prav tako pa se udejestvujejo na drugih prireditvah ter festivalih. Sekcija pa bo v obdobju do leta 2024 tudi praznovala 50. obletnico nastanka.

V okviru instrumentalno glasbenega področja delujeta dve skupini: Sorški orgličarji ter Sorške face, ki sta relativno mladi, saj je sama sekcija nastala pred pičlimi desetimi leti. Starost pa sekcije pri doseganju uspehov prav nič ne ovira, saj vsako leto v sklopu tekmovanja »(ah), TE ORGLICE«, ki ga organizira JSKD, dosega izjemne rezultate, ki jim običajno doda tudi uspehe na tujih festivalih. V okviru vokalnoglasbenega področja pa trenutno deluje le Oktet Lipa, ki je v letu 2019 praznoval 25. obletnico nastanka in je tako trenutno edina še delujoča vokalna skupina. V preteklosti jih je seveda v društvu delovalo več – Moški pevski zbor, Mešani pevski zbor, Polončice ter Sorške kresnice so le nekatere izmed skupin, ki so se zvrstile v vseh teh letih.

Na področju gledališke dejavnosti pa se naše društvo lahko pohvali z resnično dolgo tradicijo uprizarjanja različnih dramskih tekstov, ki so običajno doživeli nekako do deset ponovitev na sezono. Dramska sekcija se prav tako lahko pohvali z uprizarjanjem tekstov, pri katerih je celotno društvo dihala kot eno, saj je pri uprizoritvah sodelovala skoraj polovica članov. Spada pa tudi v kategorijo sekcij z najdaljšo tradicijo ustvarjanja v društvu.

Likovna dejavnost se v našem društvu predvsem izraža prek vsakoletnega projekta Ex-tempore, ki je v letu 2020 postregel s 35. izvedbo projekta ter 26. razstavo del, ki so nastala v okviru projekta.

Eden izmed ljubših projektov društva je tudi zaščita kulturne dediščine našega kraja. V tem okviru izvedemo tradicionalni prihod svetega Miklavža, ki ga vsako leto obišče lepo število ljudi. Hkrati je pa treba poudariti, da gre za projekt, ki privabi tudi večje število ustvarjalcev, ki ga vsako leto pripravijo na različne, vendar resnično kreativne načine.

Društvo trenutno šteje okoli 90 članov in deluje v prostorih kulturnega doma v Sori in Galerije Sora – oba sicer upravlja Krajevna skupnost Sora.

V prihodnosti se društvo nadeja, da se bodo že obstoječe sekcije razvijale še naprej, hkrati pa upa, da se bo vzpostavila tudi kakšna nova oziroma obnovila stara sekcija, ki je pred časom prekinila delovati.«¹⁶

Kulturno umetniško društvo Smlednik (v nadaljevanju KUD Smlednik)

Organizirano kulturno življenje v Smledniku se je pričelo že pred koncem devetnajstega stoletja, svoj prostor za izvajanje kulturnih dejavnosti pa so zgradili leta 1911 v obliki kulturnega doma Smlednik, v katerem se še danes prostovoljno udejestvuje približno sto ljubiteljev kulture.

»Dvorana ima 120 sedežev, ob tem pa so v kulturnem domu tudi dodatni prostori za igralce, vaje pevskega zbora, prostor za pritrkovalce, kjer lahko pilijo svoje ubrano 'igranje' na miniaturne zvonove, in soba, v kateri Sekcija 55 skrbi za koristno preživljanje prostega časa mladih iz

Smlednika in okolice. Stavba kulturnega doma je v letu 2007 na 11. prireditvi akcije Moja dežela, lepa in gostoljubna prejela priznanje za najbolj urejen javni objekt v Občini Medvode.»¹⁷

KUD Smlednik je bil ustanovljen leta 1979, v društvu pa trenutno aktivno delujejo Gledališka in Mladinska gledališka sekcija, skupini Smleški pritrkovalci in Mlajša pritrkovalska sekcija, ter dva zbor, MePZ sv. Urh Smlednik in MePZ Smleški žarek. Najstarejša sekcija društva je sekcija Smleških pritrkovalcev, ki je v letu 2019 praznovala 55 let delovanja. Po svojem delovanju so dobro znani po Sloveniji in tujini, med drugim so nastopili tudi na Dunaju. Pri iskanju literature se povezujejo s SAZU-jem in se redno udeležujejo srečanj pritrkovalskih skupin v Sloveniji. Svoje znanje prenašajo na mlajše in tako se je skozi leta formirala Mlajša pritrkovalska sekcija, ki uspešno nadaljuje poslanstvo igranja ubranih melodij na zvonove. Gledališka sekcija je prvi odrski soj luči ugledala v letu 2000, v letu 2015 pa so s 50-člansko ekipo izvedli prvo predstavo na prostem Prisega o polnoči Manice Koman, ki si jo je ogledalo okoli 1500 gledalcev. Podoben uspeh so dve leti kasneje ponovili še s predstavo Naša kri in leta 2019 s komedijo Vaja zbor. Podmladek gledališke sekcije ustvarja v okviru Mladinske gledališke sekcije. Začetki delovanja MePZ sv. Urh segajo v leto 1990, leta 2008 pa je zbor izdal tudi zgoščenko. Zbor vsako leto pripravi redni letni koncert in božični koncert, sodeluje na prireditvah v občini in širše ter se redno predstavlja na letni območni reviji pevskih zborov in malih pevskih zasedb JSKD. Leta 2012 je pevsko dejavnost pričel tudi MePZ Smleški žarek, ki ga sestavljajo predvsem upokojenci.

Kulturno umetniško društvo Fran Saleški Finžgar Senica (v nadaljevanju Društvo Fran Saleški Finžgar)

»Društvo Fran Saleški Finžgar deluje v prostorih doma krajanov Senica. Imajo pet aktivnih sekcij: Gledališka sekcija, Foto-video sekcija, Vokalna skupina Fone Megale, MCPZ Rosa, sekcija Društvo ljubiteljev starin GARE. Z vokalno skupino Foné Megále se udeležujejo srečanj po celotni državi in tujini.

Kulturno-umetniško društvo Fran Saleški Finžgar Senica (pri Medvodah) je bilo ustanovljeno leta 1983, začelo pa delovati že mnogo prej. Začetki organiziranega kulturnega udejstvovanja segajo v leto 1956, ko so seniški kulturniki pripravili prvo uprizoritev Finžgarjeve ljudske igre Veriga – Žlajdra. Društvo nosi ime po duhovniku, dramatik in pisatelju Franu Saleškem Finžgarju, ki je v župniji Sora deloval v letih 1908–1918. Naše društvo je najbolj znano prav po uprizoritvi Finžgarjeve drame Veriga, ki je napisana po resničnih dogodkih iz naše vasi iz leta 1910 ter pripoveduje, kako sta se soseda Košir in Matjaž s Spodnje Senice pravdala za staro žlajdro (verigo).

Društvo je najbolj prepoznavno po uprizoritvah različnih iger na prostem. V zadnjem času so na našem odru najbolj popularne komedije. V društvu poleg odrasle gledališke skupine zelo aktivno deluje tudi moška vokalna skupina Foné Megále, foto-video sekcija, ob različnih priložnostih in prireditvah pa tudi otroška gledališka, lutkovna in recitatorska skupina, pa tudi otroška gledališka skupina in mladinski zbor Rosa. Skozi leto se v okviru društva pripravijo različni dogodki in prireditve kot so: Pozdrav pomladi, dirka z garami, komemoracija ob dnevu spomina na mrtve, martinovanje, miklavževanje, Pevski memorial Mihaela Gabra, prednovoletno srečanje in društveni izlet.»¹⁸

Kulturno umetniško društvo Zbilje (v nadaljevanju KUD Zbilje)

Društvo KUD Zbilje je najbolj znano po delovanju na likovnem področju. V društvu delujejo tri likovne sekcije, katerih člani se redno udeležujejo srečanj in tekmovanj: Likovna sekcija, Študijska sekcija,

Grafična sekcija. Likovne sekcije vodijo strokovni mentorji, ki svoje znanje in veščine uspešno prenašajo na člane, kar se izkazuje s prejemanjem priznanj in pohval. Skoraj vsako leto so dela posameznih članov sekcij uvrščena na regijska in državna tekmovanja (JSKD). Poleg izobraževanja odraslih se strokovno posvečajo tudi pripravi delavnic za otroke, projekt poimenujejo Slikanje v naravi za otroke. S tem širijo veščine tudi na mlajši rod. Poleg likovnega področja v društvu deluje tudi glasbena sekcija, intermedijalna sekcija in multimedijalna sekcija, ki se pri pripravi produkcij povezujejo z izvajalci iz cele Slovenije in širše. Člani društva so redni prejemniki priznanj na srečanjih JSKD.

Kulturno društvo Simon Jenko (v nadaljevanju LPZ Medvode)

»Lovski pevski zbor Medvode (v nadaljnjem besedilu LPZ Medvode) je kot društvo ustanovila Lovska družina Medvode leta 1976. LPZ Medvode pa organizacijsko deluje v okviru Kulturnega društva »Simon Jenko« Medvode. V LPZ Medvode vseskozi prepeva 20 pevcev z repertoarjem slovenskih skladateljev, posegajo pa tudi po skladbah tujih avtorjev. V programih nastopov je zaslediti tudi tipične pesmi z lovsko tematiko s ciljem negovanja tradicionalne slovenske zborovske pesmi in varovanja kulturnih vrednot lovske pevske dediščine.

V vseh letih delovanja LPZ razvija različne kakovostne projekte, ki so pomembni za splošen kulturni razvoj in razvoj zborovskega petja ter skrbi za kulturno pevsko promocijo tako v Sloveniji kot v tujini.

LPZ Medvode vseskozi skrbi za organizacijo raznolikih široko dostopnih kulturnih dogodkov z različno vsebino in redno organizira samostojne koncerte doma in v tujini, prireja razstave, izdaja publikacije; izdal je 3 avdio kasete in zgoščenko ter sodeluje na tradicionalnem vsakoletnem vseslovenskem pevskem nastopu lovskih pevskih zborov in rogov.

Zbor redno nastopa na območnih revijah, trikrat pa je bil uvrščen tudi na regijsko tekmovanje.

Med večje projekte nastopanja v tujini štejejo: evropska turneja v letu 2006 po Franciji, Belgiji, Nizozemski in Luksemburgu, nastopi v Nemčiji in Češki, nastop v Svetu Evrope kot tudi v letu 2010 organizirana turneja po novonastalih državah nekdanje skupne države (Srbiji, BiH in Makedoniji). Za dolgoletno neprekinjeno pevsko poslanstvo in izjemne dosežke je bil LPZ Medvode nagrajen s številnimi priznanji občine Medvode ter Lovske zveze Slovenije. Večina članov LPZ Medvode je že prejela zlate Gallusove značke za več kot 30-letno zborovsko petje, posamezniki pa najvišja kulturna priznanja občine.

V letu 2016 je LPZ Medvode praznoval 40-letnico neprekinjenega delovanja, v katerem je posnel novo zgoščenko, priredil slavnostni koncert, slikarsko razstavo na Lovski zvezi Slovenije, izdal publikacijo o 40-letnici delovanja ter izvedel koncerte v slovenskem kulturnem prostoru v zamejstvu.«¹⁹

Kulturno društvo Jakoba Aljaža (v nadaljevanju KD Jakoba Aljaža)

»Kulturno društvo Jakoba Aljaža deluje na področju vokalne glasbe. Nadaljuje poslanstvo nekdanjega Moškega pevskega zbora Medvode. Ustanovljeno je bilo leta 1976, ko se je pod taktirko Janeza Tometa zbralo nekaj moških. 'Ker se je pojavljala težnja po bolj spevni lovski pesmi, zlasti še potem, ko je del zbora ločeno pripravljala izdajo kasete lovskih pesmi je nastala kriza in so se razcepili na dva dela. Tako je lovski del zbora osnoval Pevsko društvo Simon Jenko, drugi del pa je poimenoval svoj zbor MoPZ Medvode.«²⁰

Nastopali so po celi Sloveniji, sodelovali z zamejskimi zbori. Leta 1998 je zbor začasno prenehal delovati in bil na novo ustanovljen leta 1999, tokrat kot mešani pevski zbor.

Trenutno v zboru poje 16 članov. Zbor vsako leto sodeluje na reviji pevskih zborov, dobili pa so tudi priznanje za dolgoletno sodelovanje za praznik gornikov v Zavrhu. Največ nastopajo po domovih starejših in ob spremljavi harmonike ter citer osrečujejo starejše.

Kulturno umetniško društvo Fofité (v nadaljevanju društvo Fofité)

»Društvo Fofité je nastalo pred 10 leti z namenom, da nadaljuje kvalitetno ustvarjanje na področju gledališča, fotografije in filmske dejavnosti KUD Medvode, ki je temeljilo na povezovanju s strokovnjaki in profesionalnimi mentorji. Prav to povezovanje jih na gledališkem področju vsa leta uvršča med izstopajoče izvajalce kulturnih programov v občini Medvode, v osrednje slovenski regiji in na nacionalnem nivoju. S strani strokovnih selektorjev in razpisnih komisij so bili večkrat prepoznani kot eno najboljših ljubiteljskih gledališč v Sloveniji.

V 10 letih je 7 predstav gledališča Fofité sodelovalo na regijskih Linhartovih srečanjih, dve izmed njih sta se uvrstili na državno Linhartovo srečanje, sedemkrat so sodelovali na Novačanovih dnevih, trikrat na Čufarjevih. 8 igralcev je prejelo nagrade regijskega in državnega nivoja, med njimi tudi najvišje državno priznanje za amaterske igralske dosežke (Severjeva nagrada).

Državne nagrade; Linhartova srečanja: matiček za pogumen in iskren pristop in matiček za žensko vlogo (Vaje za tesnobo), priznanje za izjemen umetniški dosežek in matiček za žensko vlogo (predstava Kos), Čufarjevi dnevi: nominacija in nagrada za žensko vlogo (Bog Masakra), nagrada za najboljšo predstavo in nagrada za žensko vlogo (Kos). Novačanovi dnevi: nagrada občinstva (Kos).

Poleg gledališke dejavnosti opazen delež h kulturnemu življenju prispeva še vsaj z Fotosekcijo KUD Fofité (z ustvarjanjem, razstavami in ohranjanjem dediščine) in več kot petnajst let organiziranja Večerov filmske glasbe. Za svoje gledališke dosežke je KUD Fofité dvakrat prejelo Pletenico, dolgoletni mentor gledališke sekcije, Brane Kraljevič, pa priznanje za življenjsko delo.«²¹

Kulturno športno turistično društvo Janez Krstnik Medvode (v nadaljevanju KŠTD Janez Krstnik Medvode)

Pod okriljem društva KŠTD Janez Krstnik Medvode deluje vokalno-glasbena sekcija.

»Kulturno, športno, turistično društvo Janez Krstnik Medvode je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje občanov, ki združuje, vključuje in povezuje članstvo na ljubiteljski podlagi. V okviru društva deluje kulturna sekcija, to je trenutno Moški pevski zbor župnije Preska, ki ga vodi dirigent prof. Marko Jankovec.

Ustanovna skupščina KŠTD Janez Krstnik Medvode je bila 1. 6. 2011, ko je bil sprejet statut društva. Dne 4. 10. 2011 je bilo društvo vpisano v register društev Upravne enote Ljubljana. Društvo zastopa in predstavlja predsednik društva, organi društva so občni zbor, upravni odbor, nadzorni odbor. V letu 2020 je bilo v društvo včlanjenih 15 članov.

Moški pevski zbor župnije Preska sodeluje v pastoralni dejavnosti v župniji Preska in v drugih župnijah. Od ustanovitve sodeluje na območni reviji pevskih zborov in malih pevskih skupin Ljubljana okolica »Naj se sliš«. Vsako leto v novembru pripravi letni koncert v Pastoralnem domu v Preski. Sodeluje na srečanju moških pevskih skupin Pod grajsko lipo v Polhovem Gradcu, na Mozartovih družinskih dnevih v polhograjski graščini in na srečanju

pevskih zborov Pesem na gori nad Polhovim Gradcem. Zbor sodeluje na junijski proslavi ob dnevu državnosti na Bonovcu in 26. decembra na proslavi ob dnevu samostojnosti in enotnosti na Sv. Jakobu.«²²

Kulturno umetniško društvo JaReM (v nadaljevanju KUD JaReM)

Društvo KUD JaReM je bilo ustanovljeno leta 2012.

»Kulturno umetniško društvo JaReM je samostojno, prostovoljno društvo, ustanovljeno leta 2012, ki s svojim delovanjem uresničuje interese na kulturnem področju v svojem ožjem in širšem okolju. Deluje v občini Medvode. Osnovni namen in cilji društva so razvijanje kulturnih dejavnosti s spodbujanjem kulturne ustvarjalnosti, kulturne vzgoje in izobraževanja, posredovanja in varovanja kulturnih vrednot, obujanjem spomina na našega sokrajana Jakoba Aljaža in ohranjanje njegove rojstne hiše.

To uresničujemo v likovni, literarni, filmsko foto, lutkovni sekciji in sekciji za oživljanje starih šeg in navad. Organiziramo kulturne prireditve, izvajamo kulturno izobraževalne in vzgojne programe s številnimi ustvarjalnimi delavnicami, ekstempori, s filmskimi in literarnimi večeri, s povezovanjem kulturnih ustvarjalcev, sodelovanjem s sorodnimi društvi doma in v tujini, obveščanjem javnosti o svojem delu ...«²³

V društvu delujejo naslednje sekcije: Lutkovna sekcija, ki vsako leto uprizori najmanj eno lutkovno premiero, Sekcija za oživljanje starih šeg in navad, znana poleg ustvarjalnih delavnic tudi po zelo kvalitetnih razstavah in predavanjih o naši kulturni oblačilni dediščini, Filmska foto sekcija in Literarna sekcija, ki se je z lanskim letom okrepila še s sekcijo mladih literatov, imenovano Bezeg, Likovna sekcija, ki je v letih 2016 do 2020 organizirala poleg redne likovne dejavnosti tudi pet nagradnih ekstempor, in sicer v Hrašah in v Zavrhu. Literarna in filmska foto sekcija se redno udeležujeta srečanj JSKD: Izrekanja in Filmarjenje, za svoje delovanje pa so v zadnjih letih prejeli več priznanj, tako v domači občini kot drugje (JSKD).

Društvo sicer deluje v Medvodah, v najetih prostorih rojstne hiše Jakoba Aljaža, kjer izvedejo večino svojih premiernih predstavitev, mnoge dejavnosti pa tudi izven občinskih meja.

Kulturno društvo Sejalec umetnosti (v nadaljevanju KD Sejalec umetnosti)

»Kulturno društvo "SEJALEC UMETNOSTI" (ang. Cultural Association »The Art Sower«) se je ustanovilo dne 8. 10. 2010 (vpis v register društev dne 26. 10. 2010) na podlagi večletnega druženja (Projekt. LLP-Leonardo da Vinci-VETPRO mobilnost 2007: »Sejalec – The Art Sower) ustvarjalcev in nosilcev kulturno-umetniškega in tradicionalnega znanja, graditeljev medkulturnega dialoga, ki se zavedajo pomembnosti lastnega ustvarjanja in mobilnosti znanja – vseživljenjskega učenja in širjenja znanja s kulturno umetniškega področja ali področja kulturne in tehniške dediščine oziroma tradicionalnih veščin. Zavzemamo se za trajnostni razvoj posameznikov od lokalne podeželske ali mestne ravni (družine kot osnovne celice) pa do regionalnega, nacionalnega in vse do mednarodnega nivoja. Z dejavnostmi društva bomo prispevali k ustvarjalnosti in mobilnosti znanja oziroma poglobljanju in razumevanju samega sebe ter okolice, h graditvi učečega se večkulturnega Evropejca ter s prenosom dobrih praks gradili mostove medkulturnega dialoga širom Skupnosti ter se zavzemali za odpravljanje nepoznavanja kultur in običajev narodov.«²⁴

V društvu deluje 34 članov. Sekcije oziroma skupine se imenujejo: Multimedijska-, foto-, vide skupina, Likovna skupina, Literarna in glasbena skupina, Skupina za kulturno dediščino, Skupina za vseživljenjsko učenje in medkulturni dialog ter projekti. Večina članov združuje svoje interese po ljubiteljskem delovanju v več skupinah.

»Društvo je: od 2011 (za kraje med Soro in Savo) območni koordinator evropskega festivala Tedna vseživljenjskega učenja, od leta 2010 je član Slovenske mreže za kulturno dediščino, od 2011 sodeluje v festivalu Dnevi evropske kulturne dediščine, od 2012 sodeluje v festivalu Dnevi ljubiteljske kulture.«²⁴

Društvo se udeležuje srečanj in tekmovanj. Med letoma 2010 in 2018 je prejelo več priznanj za sodelovanje na območnih in regijskih literarnih in likovnih ter foto-video natečajih. Leta 2017 je članica društva Agata Trojar prejela tudi zlati znak JSKD (za l. 2016) in plaketo Občine Medvode za literarno ustvarjanje in širjenje bralne kulture, leta 2013 je članica Agata Pavlovec prejela plaketo Občine Železniki, leta 2010 pa je društvo prejelo nacionalno nagrado jabolko kakovosti, EU.

Kulturno umetniško društvo Veseli umetniki (v nadaljevanju KUD Veseli umetniki)

Kulturno umetniško društvo Veseli umetniki deluje na področju filma in videa, likovne umetnosti, glasbe, fotografije, oblikovanja, literature, animacije, multimedije in intermedije ter netarta. (surrealna sekcija). Društvo je bilo ustanovljeno leta 2013. Društvo spodbuja člane k ustvarjanju in kritičnemu odnosu do kulture in umetnosti, organizira srečanja s podobnimi društvi, organizira strokovno izobraževanje članov v obliki seminarjev in tečajev, organizira javne predstavitve dejavnosti društva, sodeluje z vzgojno izobraževalnimi ustanovami in zavodi, raziskuje in ohranja kulturne in industrijske dediščine, organizira ogleda kulturnih dogodkov za člane društva.

Občinska kulturna zveza Medvode (v nadaljevanju OKZM)

Občinska kulturna zveza Medvode se je oblikovala leta 1994. V letu 2019 je bilo vanjo včlanjenih 10 kulturnih društev iz Medvod. V preteklosti je OKZM prevzemala organizacijo občinskega praznovanja dneva kulture, vodila izbor prejemnikov priznanj za dosežke na področju kulturne – pletenic, organizirala izobraževanja za kulturna društva in vodila usklajevanje pri pomembnejših vprašanjih. Ker zgodovina ni bila naklonjena stanovskim organizacijam, je zmanjšanje veljave in področij delovanja doživela tudi OKZ.

»V letu 2017 je OKZM pripravila nov Pravilnik o sofinanciranju kulturnih dejavnosti v Občini Medvode z Merili za vrednotenje sofinanciranja kulturnih dejavnosti. Spremembe je oblikovala posebna delovna skupina, ki jo je imenovala OKZM. Ves čas priprave delovnega besedila je sodelovala z občinsko upravo. Upravni odbor OKZM je na svoji 76. seji soglasno potrdil nov Pravilnik z Merili. Posredovali smo ga občinski upravi in predlagali županu, naj poda Pravilnik z Merili na sejo Občinskega sveta Občine Medvode. Po predstavitvi na odboru za družbene dejavnosti je bil predlog umaknjen z dnevnega reda seje Občinskega sveta.

OKZM želi povezovati vsa društva v Občini Medvode. V preteklosti se je dogajalo, da so društva delovala le v svojem okolju. Nekatera društva niso čutila povezovanja med društvi. Upamo, da je prišel čas povezovanja. Recimo v razpisih je tudi postavka E Kulturne izmenjave ali D Projekti in prireditve, tukaj so možnosti, da društva med seboj pripravijo skupne projekte. Tukaj vidimo to možnost povezovanja itd.«²⁵

Povzetek

Število društev in sekcij ter socialna naravnost pravilnika za sofinanciranje kulturnih dejavnosti onemogoča primerno sofinanciranje društev, ki si želijo razvojno naravnano delovanje. Dolgoletna nesoglasja glede načina razdelitve sredstev in znižanje sredstev v preteklosti so še dodatno spodbudila *kulturno vrtilčkanje*, ki ne prinaša razvoja in napredka. Zato je pomembno pristopiti k premišljeni spremembi pravilnika in meril ter kriterijev in zagotoviti primerno postopno rast sredstev namenjenih ljubiteljski kulturi.

4.1.2 Zasebni sektor in samozaposleni na področju kulture

V Medvodah je registriranih več podjetij oziroma zavodov, ki znanje in veščine posameznikov iz kulturno-umetniške dejavnosti združujejo s tržno naravnano dejavnostjo. Le redki se povezujejo z lokalno delujočim javnim sektorjem in ljubiteljsko kulturo.

Organizacije, ki se aktivno povezujejo z lokalnimi izvajalci in pridobivajo tudi sredstva z Razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti v občini Medvode, so Zavod CCC, ki mu je bil od Ministrstva za kulturo podeljen status delovanja v javnem interesu, Televizija Medvode (ki jo Občina Medvode sofinancira iz postavke Mediji in avdiovizualna kultura) ter Založba Malinc in drugi.

Veliko umetnikov in kulturnih delavcev je za potrebe preživetja ustanovilo s. p. in druge oblike pravnega subjekta, da izdajajo račune za svoje izdelke in storitve. Le redkim od Ministrstva za kulturo uspe pridobiti status samozaposlenih v kulturi.

Televizija Medvode

»Televizija Medvode je bila ustanovljena leta 1989 in od takrat tudi redno predvajamo videostrani. Lastno produkcijo programa smo pričeli v letu 1991, od takrat redno predvajamo lasten program, poleg tega pa izvajamo projekte za ugledne domače naročnike, tako javne ustanove kot velika podjetja.

Posvečamo se življenju ljudi, njihovim težavam, kulturnim in športnim dogodkom, ohranjanju naravne in kulturne dediščine. Še posebej se posvečamo medgeneracijskemu dialogu, promociji kulture in ustvarjalnosti, vzpodbujanju dinamičnosti kulturno-umetniškega okolja ter krepitvi zavesti o pomenu kulturnih, medgeneracijskih in medetničnih vsebin in ustvarjalnosti v lokalni skupnosti oziroma gradnji kulturne podobe kraja po načelu odprtosti ter podiranja stereotipov v dojemanju različnih oblik tradicionalnih in sodobnih oblik izražanja.

Naša osrednja oddaja je Novice med vodami. Za vsak tedenski pregled pripravimo najmanj osem prispevkov z vseh področij življenja in dela ljudi na celotnem območju, ki ga pokriva medvoški kabelski sistem (občina Medvode, del Mestne občina Ljubljana in del občine Šk. Loka). Pri pripravljanju oddaje sodeluje v povprečju osem novinarjev, ki so delno usmerjeni na posamezna področja, kar omogoča ne le informiranje, ampak tudi problematiziranje aktualne teme. Novice med vodami je redna tedenska informativna oddaja, dolžine 40 do 55 minut, sestavljena iz krajših novic in obvestil ter vsaj osmih daljših prispevkov, posnetih na terenu, dolžine do 5 minut. Vse naše informativne oddaje najdete na našem kanalu Novice med vodami na portalu YouTube. O kakovosti našega dela priča tudi zlata plaketa za najboljšo informativno oddajo med vsemi slovenskimi lokalnimi in regionalnimi televizijami, ki smo jo prejeli na 1. Festivalu lokalnih televizij Slovenije.

Mladinska oddaja Džumbus. Temeljna ideja oddaje Džumbus je »mladi za mlade«. To pomeni, da jo ustvarjajo mladi sami. Oblikujejo vsebino in vodijo oddajo, delajo novinarske prispevke in igrane prizore, jih snemajo, montirajo in realizirajo. V proces vključujejo sovrstnike, mentorji pa jih pri tem le vodijo.

V novi sezoni v začetku septembra smo si zadali cilj, da se bo uredništvo mladinskih oddaj še okrepilo. Samo ustvarjanje oddaje je ena izmed dobrih praks preživljanja prostega časa, hkrati pa bo oddaja tematsko pokrivala širšo regijo.«²⁶

Zavod CCC

»Zavod za produkcijo sodobne umetnosti in družbenega raziskovanja se posveča produkciji sodobne umetnosti in novih izraznosti ter se povezuje s socialnim tako urbanim kot podeželskim okoljem. Sodelavci vanj vstopamo skozi zvočne, besedne in vizualne podobe, ga tako razširjamo, dopolnjujemo in z njim vzpostavljamo dialog.

Naš namen je približevanje družbeno-angažirane umetnosti ljudem v okolju, kjer sodelavci zavoda živimo in delamo, pa tudi širše. Skozi umetnost želimo predvsem spodbuditi socialno vključenost različnih ciljnih skupin – pogosto tudi zelo ranljivih (prebivalci ozkih ali odmaknjenih podeželskih in urbanih lokalnih skupnosti, starejši, mladi, otroci in odrasli iz socialno ali kako drugače ogroženih okolij, osebe z različnimi tipi invalidnosti ...) – v kulturne in umetniške projekte ne le kot opazovalce, ampak tudi kot (so)ustvarjalce. Zavod uresničuje tudi druge kulturne, izobraževalne, socialno-varstvene, humanitarne in dobrodelne cilje, ki jih je mogoče dosegati s pomočjo družbeno-angažirane umetnosti.

Hipersenzibilizacija ekološke naravnosti je v samem jedru naših aktivnosti.

Delujemo na različnih področjih: vizualni umetnosti, intermedijski in video umetnosti, glasbeni umetnosti in performativni umetnosti. Veliko projektov se med seboj prepleta in združuje različna umetniška področja.

V projekte vključujemo tudi druge institucije: galerije, turistična društva, župnije, kmetije z ekološkimi izdelki, šole, mladinske centre, domove starejših občanov, medije in različna društva ter zavode.

Nimamo svojega razstavnega prostora ali dvorane, zato pri produkcijah sodelujemo z različnimi producenti. Smo najemnik prostora v Ljubljani na Trgu prekomorskih brigad nasproti Kina Šiška, v katerem se izvajajo manjši dogodki, nastopi, predstavitve, razgovori ... Poleg centralnega prostora v Ljubljani imamo podružnično enoto v Medvodah.

In prav v občini Medvode je lokacija enega naših najvidnejših projektov zadnjih nekaj let, Hiša na hribu, ki sledi sodobnemu umetniškemu konceptu odprtega ateljeja in katerega ključni cilj je približevanje sodobne umetnosti kulturni dediščini, naravi in lokalni skupnosti.«²⁷

Povzetek

Iz posnetka stanja je mogoče izluščili, da se določena kulturna društva redno in tesno povezujejo s samostojnimi kulturnimi delavci ter zasebnimi zavodi, ki jim omogočajo mentorstva in strokovno podporo za plačilo. S tem profesionalci pripomorejo k dviganju kvalitete produkcij društev in napredovanju članov društev, njim pa prihodki predstavljajo enega od virov preživetvenih prihodkov, ki jih za svoje delovanje sicer pridobivajo z nacionalnih razpisov, prodajo umetniških del oziroma izvajanjem produkcij za naročnike.

Glede na rezultate, ki jih dosegajo društva, ki se povezujejo s strokovnjaki (priznanja in nagrade), se neizkoriščen potencial za razvoj kulture skriva prav v zasebnem sektorju oziroma povezovanju

Ljubiteljske ter profesionalne kulture. Izziv se kaže v oblikovanju načina sofinanciranja zasebnega sektorja, ki bi povečal povezovanje in prispeval k dvigu kvalitete ljubiteljskih produkcij.

4.2 JAVNE SLUŽBE

Za trajno in nemoteno zagotavljanje javnih kulturnih dobrin v občini Medvode skrbijo predvsem javni zavodi: Knjižnica Medvode, Javni zavod Sotočje Medvode in vzgojno-izobraževalni zavodi.

Občina Medvode skrbi za financiranje javnih zavodov, ki del prihodkov pridobijo tudi prek članarin, vstopnin, zamudnin in opravljanja tržne dejavnosti. V Knjižnici Medvode je zaposlenih 11 oseb, v Javnem zavodu Sotočje Medvode beležimo 1,9 osebe za področje kulture, za medvoško enoto Glasbene šole Franca Šturma, ki sicer spada na področje vzgoje in izobraževanja, pa Občina Medvode delno krije stroške delovanja – delno materialne stroške in nadomestila stroškov delavcev. V šolskem letu 2020/21 na podružnici v Medvodah vzgojno-izobraževalno delo izvaja 12 učiteljev.

4.2.1 Knjižnica Medvode*¹⁰

Za uresničevanje javnega interesa na področju knjižnične dejavnosti je v občini Medvode pristojen javni zavod Knjižnica Medvode, ki izvaja knjižnično javno službo na celotnem območju občine.

V javni interes na področju knjižnične dejavnosti spadajo:

- kar najboljša ponudba knjižničnega gradiva vseh vrst,*
- ponudba informacij in storitev, ki so osredotočene na kulturne, izobraževalne, informacijske in socialne potrebe okolja, na informacijsko opismenjevanje in podporo vseživljenjskemu učenju,*
- spodbujanje bralne kulture,*
- zagotavljanje prostorskih možnosti in opreme za uporabo knjižničnega gradiva,*
- pridobivanje informacij in smotrna izraba prostega časa v knjižnicah,*
- omogočanje dostopa do urejenih zbirk domoznanskega gradiva za lokalne študije,*
- izobraževanje, raziskovanje, dostop do kataložnih podatkov vseh knjižnic v Sloveniji prek sistema COBISS,*
- odprt dostop do svetovnih virov informacij,*
- medknjižnična izposoja iz domačih in tudi tujih knjižnic.*

Knjižnica Medvode je v letu 2019 praznovala 10-letnico samostojnosti. V teh letih se je iz krajevne knjižnice, ki je do svoje osamosvojitve delovala pod okriljem Knjižnice Ljubljana Šiška, razvila v samostojno osrednjo knjižnico, čemur je prilagajala tako svoje storitve kot tudi knjižnično zbirko. Knjižnica stoji sredi Medvod, njena lokacija je v neposredni bližini avtobusnih postajališč medkrajevnega in mestnega prometa in železniške postaje, motoriziranim uporabnikom so na voljo brezplačna parkirišča v neposredni bližini knjižnice, pešci pa lahko obišejo knjižnico po urejenih, hoji namenjenih površinah. Ob knjižnici so občinska uprava, izpostava Upravne enote Ljubljana, trgovine, parkirišča, tržnica in osrednji prostor za prireditve, sotočje dveh rek in otroško igrišče.

Knjižnica Medvode v slovenskem prostoru sodi med srednje razvite splošne knjižnice, kar je ocena Centra za razvoj knjižnic v NUK-u. Ocena je nastala na podlagi rezultatov meritev razvitosti knjižnic. Izmerjeni podatki o številu enot v knjižnični mreži in njihovi opremi, številu in usposobljenosti zaposlenih, obsegu in značilnostih temeljne knjižnične zaloge, prirastu in številu članov se primerjajo s kazalniki razvitosti, ki so določeni s Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/03, 70/08 in 80/12).

Knjižnica Medvode se glede na število potencialnih uporabnikov (15.001–20.000), ki jim zagotavlja storitve, uvršča med splošne knjižnice 2. skupine, kamor sodijo še knjižnice s sedeži zavodov v Izoli, Radljah, Mozirju, Idriji, Cerknici, Ormožu, Zagorju, Trbovljah, Kočevju, Sevnici, Piranu, Laškem, Ljutomeru, Šmarjah, Črnomlju, Tolminu, Lenartu in Šentjurju. Knjižnica Medvode med navedenimi knjižnicami izstopa po visokem deležu članov med potencialnimi uporabniki in z zelo aktualno knjižnično zbirko, kar zadnjih nekaj let dokazujeta največje število izposojenih enot knjižničnega gradiva na potencialnega uporabnika in najvišji obrat knjižnične zbirke med vsemi knjižnicami 2. kategorije.

*Knjižnica Medvode se uspešno povezuje z nekaterimi drugimi akterji na področju kulture in izobraževanja v občini Medvode, pa tudi v širšem slovenskem prostoru in celo v tujini. Prav tako se povezuje z nekaterimi institucijami iz drugih resorjev (Zdravstveni dom Medvode, DEOS Medvode, Društvo Barka, Društva upokojencev, Center za socialno delo Ljubljana, enota Medvode), skrbi za vključenost ranljivih skupin ter za promocijo bralne kulture. *¹⁰*

Knjižnica Medvode finančna sredstva za delovanje pridobi iz proračuna Občine Medvode, s članarinami in zamudninami (lastna sredstva), pa tudi od Ministrstva za kulturo (za knjižno gradivo) in s prejemanjem donacij.

V primerjavi z drugimi primerljivimi knjižnicami (glede na število potencialnih uporabnikov, leto 2019) je glede financiranja s strani občine na povprečju, pri pridobivanju lastnih sredstev pa nad povprečjem. Nad povprečjem je tudi pri letnem prirastu knjižničnega gradiva na 1000 prebivalcev ter dosega minimum 200 enot, ki ga opredeljuje trenutno še veljaven Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Sicer pa se knjižnica lahko pohvali s statistiko nadpovprečne izposoje na člana, kar kaže tudi na to, da knjižnica poseduje kvalitetno zbirko.

Knjižnica Medvode je v letu 2020 pripravila predlog Strategije delovanja Knjižnice Medvode za obdobje 2020–2025 z naslednjimi izpostavljenimi prioritetnimi cilji:

– **Knjižnica Medvode je središče spodbujanja bralne kulture**

*Knjižnica Medvode je eden osrednjih centrov informacijske družbe lokalne skupnosti in središče spodbujanja bralne kulture, zato želimo slediti Strokovnim priporočilom in standardom, ki za obdobje do leta 2028 v ospredje postavljajo knjižnične vloge, ki se oblikujejo prav na podlagi analize lokalnega okolja, torej na podlagi potreb uporabnikov. S tem se odmikamo od središčne vloge knjižnične zbirke in številčnih opredeljevanj, v središče pa postavljamo uporabnika in kakovost naših storitev. *¹⁰*

– **Ureditev pogojev za izvajanje knjižnične dejavnosti**

Stavba Knjižnice Medvode je še vedno sodobna, udobna in varna, bila pa je projektirana kot krajevna knjižnica. V desetih letih samostojnega delovanja zavoda je knjižnica postopoma prerasla v osrednjo splošno knjižnico, pri tem pa je bila ves čas omejena s prostorskimi razmerami. Danes smo kljub pomanjkanju prostora in sredstev za nakup knjižničnega gradiva uspešni pri naslednjih knjižničnih vlogah:

- *razvoj predbralne pismenosti,*
- *bralna kultura in pismenost otrok,*
- *pridobivanje znanja,*
- *vključevanje članov lokalne skupnosti v družbo,*
- *domoznanska dejavnost,*

- *spodbujanje povezovanja ter sodelovalne kulture in ustvarjalnosti v lokalni skupnosti.* *¹⁰

Poleg navedenih ciljev je treba posebej izpostaviti še dva pomembna cilja, ki se nanašata na izpolnjevanje poslanstva knjižnice:

- zagotavljanje kvalitetnega vključevanja zainteresirane javnosti vseh starosti in
- zagotavljanje informacijskega ter računalniškega opismenjevanja.

Večina ukrepov je predstavljena v tem dokumentu, bolj podrobno pa so vsi predstavljeni v predlogu Strategije delovanja knjižnice Medvode v obdobju 2020–2025.

Povzetek

Ob predstavitvi načrtov delovanja knjižnice, ki predvideva odmik od središčne vloge knjižnične zbirke in številčnih opredeljevanj in bazira na oblikovanju knjižničnih vlog na podlagi potreb uporabnikov, se poraja vprašanje usklajevanja z drugimi izvajalci kulturnih dejavnosti: *Kako uskladiti določene dogodke z drugimi izvajalci?, Kako in pri katerih programih se povezati? in Kako pristopiti k izvedbi knjižničnih dejavnosti (kot so npr. literarni večeri) zunaj objekta knjižnice?*

Knjižnica se sicer v zadnjih letih že usmerja k premišljenemu oblikovanju dogodkov s področja obknjižničnih dejavnosti, ki so v preteklosti izstopali po številnosti ter majhnem povprečnem deležu obiskovalcev na dogodek, in že kritično pristopa k organizaciji tistih dogodkov, ki ne predstavljajo prevelikega dodatnega delovnega angažmaja za zaposlene, dotikajo pa se bibliopedagoških dejavnosti.

Izsledki posnetka stanja napeljujejo na razmislek o vlogah, dejavnostih in uskladitvi vlog različnih izvajalcev kulturnih dejavnosti v občini Medvode ter njihovo terminsko usklajevanje.

4.1.2 Zavod za šport, turizem, kulturo in mladino Medvode (v nadaljevanju Javni zavod Sotočje Medvode)

Javni zavod Sotočje Medvode deluje na štirih področjih: kultura, mladina, turizem in šport. Nastal je konec leta 2015 s pripojitvijo Javnega zavoda za kulturo in mladino Medvode k Zavodu za šport in turizem Medvode. Slednja sta bila ustanovljena leta 2013. Pred tem sta na območju Medvod delovala Javni zavod Mladinski center Medvode (od leta 2008) in Javni zavod za šport in prireditve Medvode (ustanovljen v letu 2005).

Področje kulture je dobilo samostojno umestitev torej šele v letu 2013 ob ustanovitvi Javnega zavoda za kulturo in mladino Medvode, javno službo pa je začelo opravljati z letom 2014.

Javni zavod Sotočje Medvode na področju kulture deluje kot generator razvoja kulture, inkubator novih programov (ki jih je mogoče prepoznati kot potrebo lokalne skupnosti) in upravljelec določene javne infrastrukture. Deluje v smeri zagotavljanja raznolike ponudbe kulturnih dobrin in dostopnosti kulturnih dobrin ter s tem uresničuje javni interes na področju kulture.

*Zavod je bil ustanovljen za opravljanje naslednjih dejavnosti, ki jih opravlja v javnem interesu kot javno službo: **na področju kulture:***

- organizira ustvarjalne delavnice, gledališke in druge predstave, koncerte, razstave in druge predstavitve kulturno-umetniške produkcije,
- sodeluje z občinsko kulturno zvezo pri oblikovanju kulturnih programov,
- povezuje društva pri skupnih projektih,
- podpira programe in projekte, ki na inovativen način popularizirajo knjigo in branje ter področje literature povezujejo z drugimi umetniškimi področji,
- daje strokovno in organizacijsko pomoč izvajalcem letnih programov na področju kulturne dejavnosti,
- nadzira izvajanje kulturnih programov in projektov ter sodeluje z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije pri nadzoru izvajanja projektov in programov na področju kulturne dediščine,
- načrtuje in spremlja izobraževanje strokovnih delavcev na področju kulturne dejavnosti ter na področju kulturne dediščine,
- upravlja javno infrastrukturo na področju kulture in kulturne dediščine, ki mu jo prenese v upravljanje ustanoviteljica,
- skrbi za zavarovanje ter varnost objektov in opreme,
- vodi in upravlja muzeje ter upravlja in vzdržuje druge objekte kulturne dediščine v občinski lasti, posoja tehnično opremo in izvaja tehnične storitve.*¹¹

Področje kulture predstavljata dve veji delovanja (Slika 5):

- **PROGRAMSKA VEJA** z razvojno naravnanimi kulturnimi programi in umetniškimi ter izobraževalnimi vsebinami in
- **PODPORNA VEJA** s podpornimi storitvami Zavoda, kamor uvrščamo upravljanje objektov, strokovno svetovanje, pripravo dokumentov, vodenje razpisov ipd.

Razvojni kulturni programi (PROGRAMSKA VEJA) postavljajo zavod v vlogo osrednjega povezovalca kulturnih vsebin v občini Medvode s ciljem ponuditi občanom in obiskovalcem iz širše regije kvaliteten in karseda širok ter žanrsko pester kulturni in umetniški program. Ta naj bi v srednjeročnem načrtovanju v obdobju 2021–2024 obsegal več različnih umetniških zvrsti: od gledaliških (z zahtevnejšim in lahkotnejšim repertoarjem), interdisciplinarnih in multimedijalnih vsebin do glasbenih, zborovskih in literarnih dogodkov, ki zagotavljajo raznolikost in omogočajo razvoj kvalitetne kulturne ponudbe v Medvodah.

Razvojno naravnani kulturni programi z umetniškimi ter izobraževalnimi vsebinami trenutno zajemajo že delujoče, utečene in nadgrajene programe na področju uprizoritvenih umetnosti, glasbe, kulturne dediščine, izobraževalnih vsebin in likovne umetnosti, pa tudi kulturnega turizma, medgeneracijskih in družinskih vsebin, priprave slovesnosti ob državnih praznikih in občinskem prazniku ter delo na strateškem razvoju.

- **Vzpostavitev inkubatorja kulturno-umetniških in izobraževalnih vsebin**

Ključni načrt zavoda pri razvojno naravnanih kulturnih programih in delu za dolgoročen strateški razvoj je vzpostavitev učinkovitega instrumenta, ki bo deloval kot inkubator in generator kulturno-umetniških in izobraževalnih vsebin v občini Medvode in širše. Zavod bo pri načrtovanju upošteval kakovost, raznolikost, dostopnost, prilagojenost programov potrebam lokalne skupnosti ter spodbujanje vključevanja in povezovanja izvajalcev na področju umetnosti v razvojno naravnane skupine (z mednarodnimi partnerji). Zavod bo še naprej nadgrajeval obstoječe utečene programe na podlagi evalvacij in zaznavanja potreb po spremembah, oblikoval nove programe in dejavnosti, ki se nanašajo

na področje kulture in kulturne dediščine (v povezavi s turizmom, gospodarstvom in drugimi sektorji) ter oblikoval nove načine komuniciranja, ki bodo dosegli nove ciljne skupine uporabnikov kulturnih programov oziroma po novih poteh pritegnili pozornost občank in občanov Medvod. Zavod sicer pri izvedbi programov redno sodeluje s kulturnimi društvi, z osnovnimi šolami, Knjižnico Medvode, Vrtcem Medvode, Javnim skladom za kulturne dejavnosti, Skupnostjo Barka, drugimi zavodi in organizacijami ter posamezniki, pa tudi z gospodarskim sektorjem.

– Novi programi na področju kulture in nadgradnja obstoječih kulturnih programov

Zavod bo vzporedno z redno delujočimi kulturnimi programi posodobil obstoječo kulturno ponudbo z uvedbo nekaterih novih programov na področjih kulture in umetnosti, kjer doslej ni bil pomembno prisoten. V obdobju 2021–2025 je načrtovanih več novosti na področju kulturnih in umetniških programov: vzpostavitev mladinskega pevskega zbora, uvedba kinodejavnosti in filmskega programa za mlade (Filmska vzgoja), vzpostavitev arhiviranja premične kulturne dediščine in projektov, ki prispevajo k ohranjanju kulturne dediščine krajev v občini Medvode itn.

Ukrepi s tega področja pa predvidevajo tudi pristop k soorganiziranju novih kvalitetnih programov, ki so finančno težko dosegljivi socialno šibkejšim skupinam, in k programom, ki bodo prepoznani kot perspektivni ter bodo izhajali iz potreb lokalne skupnosti, vendar jih kulturni izvajalci zaradi infrastrukturnih in finančnih omejitev ne bodo mogli realizirati sami.

Zavod bo v prihodnjih letih posebno pozornost namenil tudi vzpostavljanju novih povezav z gospodarskim in turističnim sektorjem za integracijo inovativnih načinov pridobivanja finančne podpore kulturnim programom in delovanju na kulturnem področju ter prijavam na evropske in nacionalne razpise, po katerih bo lahko realiziral večje projekte in strateško pomembne cilje. S pomočjo izsledkov različnih analitičnih metod (analiz, evalvacij, okroglih miz ipd.) pa bo zavod oblikoval in realiziral tudi načrt nadgradnje utečenih rednih programov (Osrednje občinske prireditve, Abonma Sotočje, Jesenske serenade, Medvoški kulturni festival itn.). Pri nadgradnji in izvajanju obstoječih programov bo zavod sledil principu zagotavljanja kvalitete pred kvantiteto. Zavod si bo pri tem prizadeval tudi za vse večjo dostopnost kulturnih vsebin za odrasle in otroke s posebno pozornostjo, ki bo usmerjena na največje ranljive skupine (starejši, otroci, invalidi ...), predvideno pa je tudi oblikovanje učinkovitega sistema operativnega dela znotraj posameznih sklopov področja kulture: koordinacija in organizacija kulturnih programov Zavoda, uvedba rednih letnih analiz za razvoj novih in nadgradnjo delujočih kulturnih programov, upravljanje arhiva na področju kulture in kulturne dediščine (vzpostavljanje arhiva kulturne dediščine), mednarodni projekti in pridobivanje sredstev iz različnih mednarodnih ter nacionalnih razpisov (projekti LAS).

- Upravljanje objektov in podporne storitve (PODPORNA VEJA)

Druga veja delovanja zavoda na področju kulture zajema upravljanje Kulturnega doma Medvode, tehnična in strokovna podpora kulturnim in umetniškim izvajalcem pri izvedbi njihovih programov in druga strokovno-tehnična pomoč Občini Medvode (npr. pomoč pri izvedbi Javnega razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti). Zavod pripravlja strokovno gradivo in izvaja naloge za ustanoviteljico s področja Zavoda, sodeluje z upravnimi organi in drugimi strokovnimi institucijami (Skupnost občin Slovenije, Kulturni bazar ipd.), vključuje se v kulturno in turistično ponudbo občine, regije in širše slovenske skupnosti ipd.

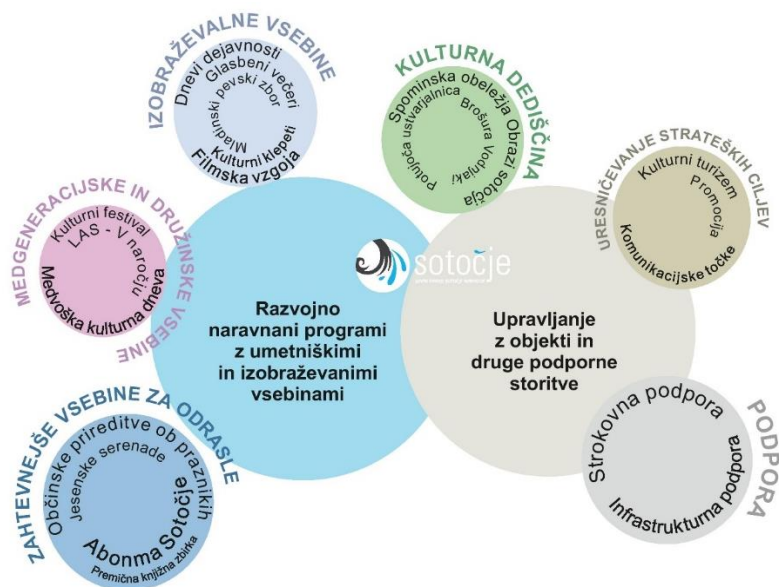
Načrt zavoda na tem področju se nanaša predvsem na povečevanje obsega in kakovosti dogodkov v Kulturnem domu Medvode (prek premišljenega oblikovanja vsebin kulturnega doma kot blagovne znamke oziroma stičišča medvoške kulture) in spodbujanje dvigovanja kvalitete produkcij lokalnih

kulturnih izvajalcev. Kulturni dom Medvode zadnja leta postaja stičišče raznolike ponudbe medvoške kulture, kjer se vrstijo številne produkcije ljubiteljske kulture in profesionalnih izvajalcev, prostore pa za svoje razvojno, izobraževalno ali redno kulturno delovanje uporablja vedno več uporabnikov (zveze, društva, posamezniki). S tem se oblikuje povezana živa skupnost, ki uspešno sobiva in soustvarja kvalitetne vsebine ter zadovoljuje potrebe lokalne skupnosti. Zaradi slabe opremljenosti in dotrajanosti Kulturnega doma Medvode bo v prihodnjih letih treba obnoviti in nadgraditi opremo, kar bo povečalo interes uporabnikov in zasedenost dvorane, posledično pa povišalo število obiskovalcev in finančni priliv s strani prodanih vstopnic in najemnin.

Delovanje zavoda je bilo iz proračuna Občine Medvode v zadnjih treh letih sofinancirano približno 70-odstotno, 30 odstotkov sredstev pa Zavod pridobi na trgu z dajanjem prostorov v uporabo, storitvami, kot sta prodaja vozovnic, izposoja opreme ipd., in pridobivanjem nepovratnih sredstev z razpisov.

Povzetek

Posnetek stanja delovanja zavoda kaže na velik obseg izvedenih programov, od katerih nekateri ne rezultirajo zastavljene rasti glede števila obiskovalcev, uporabnikov oziroma finančne rasti. Ker zavod opravlja tako razvojno vlogo kot vlogo upravljalca, je treba zagotoviti pogoje in kader tako za eno kot drugo vejo. Ker za delovanje tovrstnih zavodov na ravni države ni jasnih usmeritev in zakonskih določb glede obsega in smeri delovanja, primerjava z drugimi podobnimi zavodi po Sloveniji pa kaže na veliko podhranjenost Javnega zavoda Sotočje Medvode, bo treba jasno opredeliti naloge, dejavnosti in obseg dela zavoda na področju kulture.

Slika 5

4.2.3 Vzgojno-izobraževalni zavodi

V Občini Medvode deluje 6 vzgojno-izobraževalnih zavodov, od tega štiri osnovne šole (OŠ Simona Jenka Smlednik, OŠ Medvode, OŠ Pirniče in OŠ Preska) z dvema podružnicama (POŠ Sora in POŠ Topol), Vzgojno-izobraževalni zavod Frana Milčinskega Smlednik in Vrtec Medvode z osmimi enotami.

Osnovne šole

Osnovne šole poleg izobraževanja v obliki predmetov rednega pouka, kot so: slovenščina, likovna umetnost in glasbena umetnost, za osnovnošolce pripravljajo kulturne dneve dejavnosti, ki so prav tako del obveznega programa in medpredmetno povezujejo discipline in predmetna področja, vključena v predmetnik osnovne šole.

*Dnevi dejavnosti potekajo po letnem delovnem načrtu šole (šolski kurikulum), ki določa njihovo vsebino in organizacijsko izvedbo. Cilji dni dejavnosti so omogočiti učenkam in učencem utrjevanje in povezovanje znanja, pridobljenega pri posameznih predmetih in predmetnih področjih, uporabljanje tega znanja in njegovo nadgrajevanje s praktičnim učenjem v kontekstu medsebojnega sodelovanja in odzivanja na aktualne dogodke v ožjem in širšem družbenem okolju.*¹²*

V prvi triadi so predvideni štirje kulturni dnevi na leto, v drugi in tretji pa trije kulturni dnevi na leto.

*Kulturni dnevi vključujejo vsa jezikovno-umetnostna in družboslovna področja, posebej še področje kulture in medčloveških ter družbenih odnosov, slovenski jezik in književnost kot kulturo izražanja, utrjevanje zgodovinskega spomina in narodne identitete, likovno, glasbeno, gledališko in filmsko kulturo ter kulturo obnašanja, oblačenja in okolja.*¹²*

Osnovne šole se pri organizaciji dnevov dejavnosti povezujejo z različnimi izvajalci, tudi lokalnimi kulturnimi društvi in umetniki. Izbor vsebin je v domeni učiteljic in učiteljev oziroma jih predlaga šolski koordinator kulturnih dejavnosti.

Poleg dnevov dejavnosti na šolah potekajo različne aktivnosti, kjer učenci skupaj z mentorji pripravljajo različne umetniške in fotografske razstave, organizirajo kulturne prireditve, svoja avtorska dela prijavljajo na različna umetniška tekmovanja in oblikujejo izdelke domače obrti za prodajo na šolskih umetniških sejmihi.

Osnovne šole poleg obveznega programa osnovnošolcem omogočajo tudi različne aktivnosti zunaj rednega pouka. Učenci lahko obiskujejo razne krožke pod mentorstvom učiteljic in učiteljev ali pa se udeležujejo aktivnosti, ki jih šole organizirajo skupaj z zunanjimi izvajalci (krožek šivanja, lutkovni krožek, literarni krožek, likovni krožek, balet ipd.). Učenci krožke večinoma obiskujejo v času podaljšanega bivanja, medtem ko je pri višjih razredih tako ponudba kot udeležba na tovrstnih krožkih majhna.

Vrtec Medvode

Vrtec Medvode poleg rednega programa v sodelovanju z drugimi organizacijami pripravlja številne obogatitvene programe in daje na razpolago prostore za izvedbo dodatnih programov za otroke. Starši lahko otroke vključijo v programe, kjer spoznavajo tuj jezik in kulturo, ples, ritmično gimnastiko ali balet. Poleg tega pa vrtec izvaja različne kulturne projekte, kot je npr. projekt slikanja reprodukcij slikarskih del znanih slikarjev. Pri tem projektu so otroci pod mentorstvom vzgojiteljice in likovne pedagoginje pripravili slikarska dela za dražbo z namenom raziskovanja zgodovine slikarstva in pridobitve dodatnih sredstev. Vseh osem enot vrtca stremi k bogatitvi rednega programa in v ta namen z otroki izdelujejo tudi razne izdelke domače obrti za prodajo na jesenski tržnici ali novoletnem bazarju ter sodelujejo z kulturnimi društvi, s katerimi skupaj pripravljajo tudi nastope in razstave.

Vzgojno-izobraževalni zavod Frana Milčinskega Smlednik

Ustanoviteljica VIZ Smlednik je država. Ustanova je namenjena predvsem izvajanju šolskega programa devetletke in domske vzgoje otrokom od šestega do devetega razreda, ki se srečujejo s težavami v vedenju in čustvovanju. Poleg rednega programa gojenci skupaj z mentorji pripravljajo različne aktivnosti, ki zajemajo na primer izdelovanje novoletnih voščilnic, v zavodu pa učencem omogočajo udeležbo na interesnih dejavnostih, kot so Gledališče za vse, ples, fotografski krožek, oblikovanje gline. Pomemben projekt zavoda je tudi pohod gojencev in uslužbencev na relaciji Smlednik–Vrba, ki ga organizirajo že dvajset let na obletnico Prešernovega rojstva.

Glasbena šola Franca Šturma – podružnica Medvode

»Glasbena šola Franca Šturma je javni vzgojno-izobraževalni zavod s sedežem na Celovški cesti 98 v Ljubljani. V sestavu ima matično šolo z dislocirano enoto in pet podružnic na območju Mestne občine Ljubljana in Občine Medvode. V šolskem letu 2020/21 šola izvaja program osnovnega glasbenega izobraževanja v 59 oddelkih.

Ustanoviteljici Glasbene šole Franca Šturma sta Mestna občina Ljubljana in Občina Medvode. V šolskem letu 2020/21 poteka dvainsedemdeseto leto delovanja šole, ki je tudi članica Zveze slovenskih glasbenih šol.

Ime Glasbena šola Franca Šturma si je nekdaj Glasbena šola Šiška-Bežigrad nadela pred enainpetdesetimi leti, ob 20. obletnici smrti skladatelja in dirigenta Franca Šturma (1912–1943). Njegovo komaj začeto skladateljsko pot je ustavila prezgodnja smrt med NOB. «^{*13}

Občina Medvode v skladu z 82. in 82.a členom Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI) zagotavlja Glasbeni šoli Franca Šturma sredstva za delno kritje materialnih stroškov poslovanja (elektrika, ogrevanje, komunalne storitve) in sredstva za nadomestila stroškov delavcem v skladu s kolektivno pogodbo, prav tako občina krije stroške zavarovanja premoženja in zavarovanja pred odgovornostjo za povzročeno škodo.

Glasbena šola Franca Šturma se vključuje v kulturno dogajanje v občini Medvode predvsem z izvedbo nastopov v prostorih podružnice Medvode, Cesta na Svetje 16, in v Kulturnem domu Medvode ter prek sodelovanja učencev na različnih kulturnih prireditvah v občini Medvode. Učenci šole med šolanjem in po zaključku šolanja tudi sodelujejo v Kulturnem društvu Godba Medvode.

Povzetek

Kulturno umetnostna vzgoja je pomemben del vzgoje mladih, saj poleg znanja o kulturi in umetnosti ter spoznavanja domoznanstva pripomore k boljši socialni vključenosti v lokalno okolje. Povezovanje z lokalnimi ustvarjalci kulturnih vsebin je bistvenega pomena za razvoj družbe in oblikovanje identitete, ob tem pa ne smemo zanemariti faktorja kvalitete.

V Medvodah se skupna ponudba kvalitetnih vsebin oblikuje v zadnjih nekaj letih prek knjižice KULtura med vodami, ki ponuja izvedbo dnevov dejavnosti za šole in vrtce (nosilec: Javni zavod Sotočje Medvode), do leta 2018 pa ni bilo podane kritične presoje razpršene ponudbe. Skladno s smernicami razvoja kulture je treba podati usmeritve in priporočila glede izbora kvalitetnih vsebin ter s šolami, vrtcem in glasbeno šolo preveriti možnosti razvoja na tem področju.

4.3 VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE

Območje občine Medvode je gosto posejano s spomeniki kulturne dediščine. Na tem območju najdemo 158 enot nepremične kulturne dediščine, 48 od teh je spomenikov lokalnega pomena (vir: Register nepremične kulturne dediščine, Ministrstvo za kulturo RS).

Izvajanje programa varstva kulturne dediščine financira Občina Medvode predvsem prek razpisa za sofinanciranje kulturne dediščine v občini Medvode. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje akcij zaščite kulturne dediščine v občini Medvode, raziskovalnih in publicističnih projektov s področja kulturne dediščine in redne dejavnosti društev, ki so registrirana za opravljanje dejavnosti na področju kulturne dediščine. S sofinanciranjem se omogočajo redna dejavnost društev, akcije, povezane z adaptacijo, prenovo, zaključnimi deli in zaščito kulturnih spomenikov ali predmetov na območju občine Medvode, ki so vpisani ali v postopku vpisa v Register kulturne dediščine Republike Slovenije (RKD), restavratorski in sanacijsko-konservatorski posegi na kulturnih spomenikih, redno vzdrževanje predmetov kulturne dediščine, kulturnih spomenikov in njihove okolice ter raziskovalni in publicistični projekti s področja kulturne dediščine.

V Medvodah na področju kulturne dediščine delujejo Društvo Slovenski center za ustno zgodovino, Društvo za ohranjanje vaških običajev Zbilje, Zveza borcev za vrednote NOB Medvode, pa tudi Kulturno-umetniško društvo JaReM, Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve, Klub ljubiteljev stare tehnike Old twin club in Kulturno društvo Sejalec umetnosti. Z rednim vzdrževanjem kulturnih spomenikov in njihove okolice ter vzdrževanjem lokalnih predmetov kulturne dediščine pa se ukvarjajo tudi mnoga turistična društva (Podatki iz razpisov za sofinanciranje I. 2014–2020).

V zadnjih letih je bilo po podatkih sklepov o izboru vlog na občinskih razpisih največ sredstev namenjenih TD Smlednik za projekte obnove Starega gradu Smlednik, Kalvarije Smlednik in arheološkega najdišča Brecljev hrib, župnijam Preska, Sora, Sv. Katarina-Topol in Smlednik za namene sanacij, restavratorskih posegov in obnovo zvonikov cerkva, Ivanu Belcu (domačija Pr Lenart, Belo) za obnovo domačije Pr Lenart, Francu Šušteršiču za obnovo in sanacijo Dolinčkove hiše ter arheologu Andreju Gaspariju za razvoj vizualnih orodij za promocijo in popularizacijo dediščine srednjeveških gradov na območju občine Medvode z okolico.

Med pomembnejšimi projekti ohranjanja in varovanja kulturne dediščine v zadnjem obdobju lahko omenimo obnovo Hafnerjeve kapelice v Preski (2020), ki je bila sezidana po načrtih Jožeta Plečnika. Ob sodelovanju z ZVKDS je bila obnovljena tudi rojstna hiša Jakoba Aljaža v Zavrhu pod Šmarno goro, ki bo po dokončanju notranje ureditve končno lahko privabljala številne obiskovalce in jim primerno predstavila rojstno hišo našega občinskega zavetnika. V letu 2020 pa je bila izvedena tudi obnova vzhodnega zunanega zidu Knjižnice Medvode, ki je postal nosilec spominskih plošč znanih ali zaslužnih Medvoščanov. Prva spominska plošča na steni, poimenovani Obrazi sotočja, je posvečena dr. Branislavi Sušnik, odkrita pa je bila leta 2020 ob praznovanju 100. obletnice rojstva te priznane antropologinje.

Na tem mestu je treba omeniti še projekte, ki so se oziroma se še aktivno izvajajo znotraj lokalne skupnosti, njihov primarni namen pa je ohranjanje nesnovne kulturne dediščine:

- projekt Domoznanstvo, spletni portal Kamra (Knjižnica Medvode),
- oddaja Portreti (Televizija Medvode),
- fotografska razstava Foto trio (Javni zavod Sotočje Medvode).

Društvo Slovenski center za ustno zgodovino

»Društvo za ustno zgodovino združuje posameznike različnih strok in poklicev, ki jih veseli raziskovanje, zbiranje in ohranjanje kulturne dediščine, še posebej nematerialne oziroma nesnovne dediščine domačega kraja in drugje. Mednje spadajo različni ustni viri, kot so spomini, življenjske zgodbe, ljudsko izročilo, petje in plesi, šege in navade ter tudi različna znanje, vedenje in veščine, ki počasi izginjajo v pozabo.«²⁸

Osrednja prireditev, ki jo društvo pripravlja vsako leto v spomladanskem času, je Flancanje – izmenjava doma pridelanih sadik. Izmenjava sadik je prvič potekala v Slovenskem etnografskem muzeju leta 2004, od leta 2005 dalje pa poteka na Trgu sv. Urha v Smledniku, kjer so bili flancniki tudi doma. Še v obdobju med obema svetovnima vojnima so bile ob Savi, v bregu pod Smlednikom, gredice, ki so jih domačini imenovali flancniki. Na teh gredicah so zaradi sončne lege in bližine vode za zalivanje gojili zgodnje sadike domače zelenjave. V letu 2018 je društvo v čast 900. obletnici prve omembe Smlednika in Hraš na brežini ob Trgu sv. Urha uredilo Vaški vrt. Gre za zeliščni, skupnostni in učni vrt, kjer je zasajenih več kot sto različnih vrst zdravilnih zelišč in dišavnic.

Društvo za ohranjanje vaških običajev Zbilje

Društvo za ohranjanje vaških običajev, ki ima sedež v Zbiljah, deluje od leta 2010 dalje, njegova dejavnost pa se močno nanaša na ohranjanje nesnovne kulturne dediščine, predvsem počasi izginjajočih tradicionalnih vaških običajev. V Zbiljah tako skrbijo za vsakoletno pustovanje, postavljanje mlajev ob praznikih, običaj šranganja ob porokah ipd.

Zveza borcev za vrednote NOB Medvode

Medvoška izpostava Zveze borcev za vrednote NOB je del ene najštevilnejših civilnodružbenih organizacij v Sloveniji, ki pripravlja prireditve, pohode, komemoracije in druge spominske dogodke ob obletnicah, vezanih na drugo svetovno vojno. S svojo dejavnostjo spodbuja ozaveščanje o zgodovinskem dogajanju na območju občine Medvode in si prizadeva ohranjati in utrjevati spoštljiv spomin na boj slovenskega naroda v času druge svetovne vojne ter utrjevati narodno samozavest. V letu 2019, ob 175. obletnici nastanka Prešernove Zdravljice in 75. obletnici njenega ponatisa v partizanskih tiskarnah Trilof in Donas, je zveza skupaj s soorganizatorji pripravila slovesnost, na kateri je poudarila pomen ponatisa, ki velja za enega najlepših uporniških tiskov v okupirani Evropi. Slovesnost je potekala v KS Trnovec, blizu lokacije partizanskih tiskarn Trilof in Donas, ki stojita skrito v zavetju težko prehodnih grabnov Polhograjskih dolomitov in za kateri si zveza prizadeva, da se primerno umestita na zemljevid medvoških turističnih znamenitosti.

5 POSNETEK STANJA

5.1 METODOLOGIJA

Predlog strategije je pripravil Javni zavod Sotočje Medvode v sodelovanju z Občino Medvode na osnovi preseka posnetka stanja, izvedenega prek različnih metod: analiz, intervjujev fokusnih skupin, pogovorov s strokovnjaki, vodene delavnice za zainteresirano javnost, javnomnenjske ankete pa tudi izsledkov neformalnih pogovorov s civilno družbo (program Kulturni klepeti).

V letu 2017 in 2018 je bilo za potrebe posnetka stanja opravljeno sledeče:

- analiza sofinanciranja kulturnih društev in izvajalcev kulturnih programov z razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti in kulturne dediščine v občini Medvode v obdobju 2007–2017,
- intervjuji fokusnih skupin na tematiko razvoja kulture in stanja kulture v občini Medvode,
- pogovori s posameznimi strokovnjaki in samostojnimi kulturnimi delavci,
- organizacija in izvedba neformalnih javnih Kulturnih klepetov na temo razvoja kulture v občini Medvode,
- udeležba na seji Občinske kulturne zveze in predstavitev osnovnih analiz ter vabilo kulturnim društvom, naj predložijo mnenja o razvoju kulture.

V letih 2019 in 2020 je bilo za potrebe priprave predloga po posvetu z zaposlenimi na Občini Medvode opravljeno sledeče:

- vodena delavnica za zainteresirano javnost,
- obravnava osnutka predloga strategije na strokovnem svetu Javnega zavoda Sotočje Medvode,
- javnomnenjska anketa.

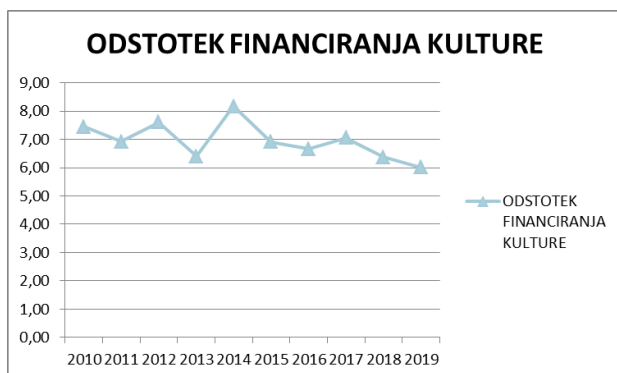
Opravili pa smo tudi Analizo javnofinančnih odhodkov Občine Medvode za področje kulture v letih 2010–2019 in kratko primerjalno analizo finančnih sredstev, namenjenih ljubiteljski kulturi s strani primerljivih občin po številu prebivalcev.

Za izvedbo navedenih analiz stanja smo se odločili predvsem zaradi temeljitosti in širokega zajetja podatkov, ki zmanjšujejo možnost spregledanja določenih ciljnih skupin ali potreb v lokalni skupnosti. S presekom dobljenih rezultatov lahko najučinkoviteje ocenimo stanje in izluščimo bistvene potrebe lokalne skupnosti v kontekstu nacionalnih oziroma evropskih usmeritev razvoja kulture.

5.2 ANALIZA STANJA

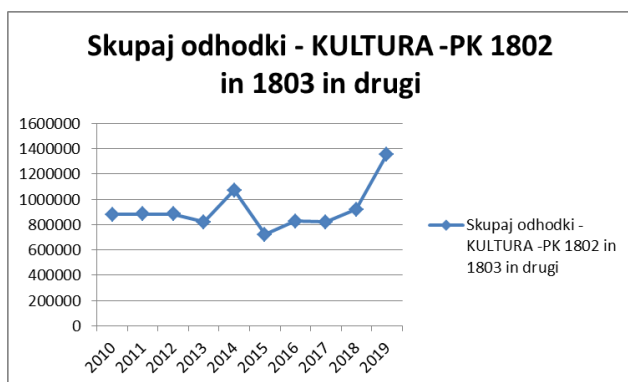
5.2.1 Analiza 1: analiza javnofinančnih odhodkov Občine Medvode za področje kulture v letih 2010–2019

Občina Medvode je med letoma 2010 in 2019 za področje kulture in kulturne dediščine namenila povprečno 6,2 odstotka celotnih proračunskih sredstev. Če pogledamo javno dostopne podatke, je med letoma 2010 in 2015 Občina Medvode namenila za kulturo povprečno 6,9 odstotka, kar rahlo presega povprečje javnofinančnih izdatkov za področje kulture s strani občin v Sloveniji, ki znaša 6,3 odstotka.*⁶ (Graf 2) Graf 2 prikazuje odstotek izdatkov, beležen pod proračunskimi postavkami PK 1802 in 1803, in vključuje izdatke Javnemu zavodu Sotočje Medvode ter Glasbeni šoli.

Graf 2

Iz grafa lahko razberemo, da je padanje javnofinančnih sredstev, namenjenih kulturi, področje kulture doživljalo do leta 2016, po tem pa je financiranje postajalo stabilnejše.

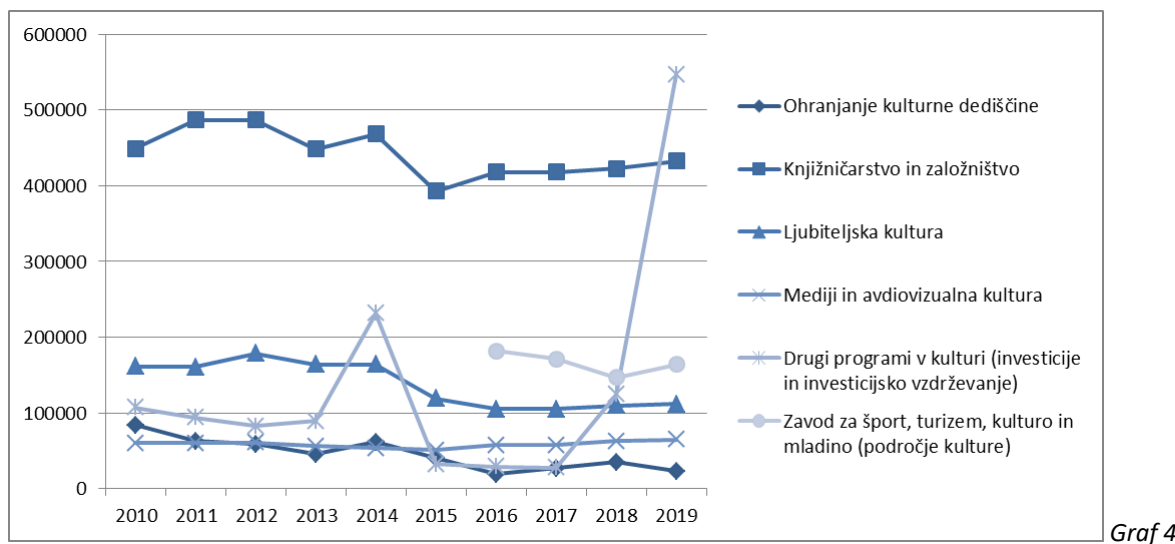

Graf 3

Med letoma 2010 in 2019 je Občina Medvode za kulturo namenila skupaj dobrih 9 milijonov evrov; najmanj leta 2015, največ pa leta 2019. Pri tem je treba poudariti, da so v znesek vključene tudi investicije in investicijsko vzdrževanje infrastrukture, ki jih je bilo v letu 2019 za dobrih 550.000 evrov. Iz podatkov o skupni vrednosti namenjenih sredstev po letih razberemo, da se sredstva povečujejo. (Graf 3)

Občina Medvode skozi proračunska sredstva sofinancira javne zavode in nevladne organizacije na področju kulture, investira v infrastrukturo na področju kulture in kulturne dediščine ter investicijsko vzdrževanje.

Največ sredstev nameni dejavnosti knjižničarstva (v letu 2019 skupaj z nakupom gradiva dobrih 430.000 evrov), Javnemu zavodu Sotočje Medvode (za poslovanje, programe in investicijsko vzdrževanje dobrih 160.000 evrov v letu 2019), za izvedbo Javnega razpisa za kulturne dejavnosti dobrih 130.000 evrov, za investicije izjemoma v letu 2019 dobrih 500.000 evrov (Galerija Sora in Rojstna hiša Jakoba Aljaža), za medije in avdiovizualno kulturo (TV Medvode, radio Sora, glasilo Sotočje) skoraj 65.000 evrov, za kulturno dediščino (program in investicijsko vzdrževanje pa v letu 2019 dobrih 23.000 evrov). Največji padec sredstev, namenjenih vsem navedenim prejemnikom proračunskih sredstev, je viden med letoma 2014 in 2015. Financiranje kulture posameznih dejavnosti prikazujeta Graf 4 in Tabela 1, kjer pa moramo upoštevati spremembe glede združitve zavodov v letu 2016, spremembo proračunskih postavk za investicije v infrastrukturo in beleženje investicijskega vzdrževanja pod različnimi postavkami: kulturna dediščina in programi v kulturi.

Graf 4

PK	Opis	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1802	Ohranjanje kulturne dediščine	84003	62527	58853	45631	61250	40242	19075	27341	35267	23129
18039001	Knjižničarstvo in založništvo	448953	486976	486976	448182	468200	392885	417900	417900	422900	432451
18039003	Ljubiteljska kultura	161542	160460	178301	163951	163803	118966	104998	104787	109699	111676
18039004	Mediji in avdiovizualna kultura	60344	60355	60525	56142	53601	50887	57432	57457	62969	64911
18039005	Drugi programi v kulturi	107150	94040	82852	88937	231302	32194	29166	27996	124476	547040
18059001	Zavod za šport, turizem, kulturo in mladino (podr)	-	-	-	-	-	-	182011	171018	146920	164070

Tabela 1

Ob burnemu dogajanju v preteklih letih je zadnja leta zaznati stabilno rast javnofinančnih sredstev na področju kulture, kar kaže na pozitiven odnos do kulture in kulturnih izvajalcev.

Iz analize lahko izluščimo, da Občina Medvode prepoznava velik pomen vpliva razvoja kulture na pozitivne učinke v lokalni skupnosti. To pa uresničuje tudi z letnim višanjem javnofinančnih sredstev za izvedbo kulturnih programov.

»Orientacija glede ustreznosti pri tem pomeni t. i. UNESCO standard – 1,5 % BDP. Slovenija je v zadnjih 15 letih v državnem proračunu namenila za kulturne storitve povečini 0,8 % BDP, enkrat 0,7 % (2007) in dvakrat 0,9 % BDP (2009, 2010). V okviru vseh javnih sredstev države v tem obdobju je delež za kulturo znašal 1,7–1,8 %, od 2011 (1,6 %) do 2013 (1,3 %) se je ta delež zniževal, se l. 2014 nekoliko povečal (na 1,5 %) in l. 2016 dosegel 1,6 %.

*Delež sredstev za kulturo v BDP niti ni tako nizek, kot pogosto mislijo ljudje, ki delujejo na področju kulture. Pomembnejši je razkorak med sredstvi in obsegom dejavnosti, ki je sofinancirana iz javnih virov, kar kaže na prevladovanje načela socialnosti nad merili kakovosti. Povrhu skoraj vso poklicno kulturo financira državni proračun (v veliki meri tudi lokalne javne zavode ipd.), medtem ko večina občin sofinancira zlasti ljubiteljsko kulturo.«*7*

5.2.2 Analiza 2: kratka primerjalna analiza finančnih sredstev, namenjenih ljubiteljski kulturi s strani javnih razpisov primerljivih občin po številu prebivalcev

Ljubiteljska kultura je v Sloveniji zelo raznolika in množična, pa tudi izjemno kakovostna. Strokovno je podprta prek Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, ki jo tudi finančno podpira prek javnih razpisov. Ljubiteljsko kulturo sicer sofinancirajo predvsem občine prek občinskih javnih

razpisov. Za primerjavo množičnosti in višine sofinanciranja smo vzeli 5 primerljivih občin po številu prebivalcev: Izola/Isolo, Slovenj Gradec, Medvode, Ivančno Gorico in Vrhniko, ki se po podatkih Statističnega urada uvrščajo na mesta od 25 do 29.

V občini Izola na področju kulture **deluje 23 društev**. Občina vsako leto objavi Javni razpis za sofinanciranje programov na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti, prek katerega je bilo v letu 2020 namenjenih **90.000 evrov**, v letu 2019 in 2018 pa po 84.000 evrov. V občini Izola sicer na področju kulture deluje 23 društev.

V občini Slovenj Gradec deluje 24 kulturnih društev in zveza kulturnih društev Slovenj Gradec. Vsako leto sta objavljena dva javna razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti, s strani Mestne občine Slovenj Gradec in s strani JSKD OI Slovenj Gradec. Na podlagi prvega je občina zadnji dve leti razdelila **po 15.000 evrov**, v letu 2018 30.000 evrov, s strani JSKD OI Slovenj Gradec pa je bilo v letu 2018 razpisanih 130.808 evrov, ki so bila razdeljena med 26 prijaviteljev, v letu 2019 in 2020 pa so **razpisali 145.808 evrov**.

V občini Medvode na kulturnem ljubiteljskem področju deluje **13 kulturnih društev, občinska kulturna zveza in druge organizacije oziroma zasebniki**. Občina Medvode prek Javnega razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti vsako leto razdeli proračunska sredstva kulturnim društvom, zasebnim zavodom in drugim organizacijam. V letu 2020 in 2019 je bilo razpisanih in razdeljenih **133.000 evrov med 16 oziroma 17 prijaviteljev**, v letu 2018 pa 130.000 evrov med 16 prijaviteljev.

V Občini Ivančna Gorica deluje 22 kulturnih društev, ki jih združuje krovna organizacija Zveza kulturnih društev občine Ivančna Gorica. Občina sofinancira programe in projekte na področju kulture na podlagi vsakoletnega javnega razpisa v skladu z merili iz Pravilnika o vrednotenju in sofinanciranju javnih kulturnih programov in kulturnih projektov iz proračuna Občine Ivančna Gorica. V letu 2020 in 2019 je bilo **razpisanih 138.200 evrov**, ki so bila razdeljena med **20 oziroma 21 prijaviteljev** z redno dejavnostjo, v letu 2018 pa 126.200 evrov, razdeljenih med 23 prijaviteljev.

V občini Vrhnika na področju ljubiteljske kulture deluje **19 društev** in zveza. Zavod Ivana Cankarja za kulturo, šport in turizem Vrhnika vsako leto v imenu Občine Medvode objavi Javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje ljubiteljske kulturne dejavnosti. V letu 2020 je bilo **razpisanih 55.000 evrov**, v letu 2019 60.000 evrov, v letu 2018 pa 55.000 evrov. Občina Vrhnika sicer sklepa tudi neposredne pogodbe z izvajalci kulturne dejavnosti: v letu 2018 z Društvom Big band Vrhnika za 6000 evrov, Društvo pihalni orkester Vrhnika za 9269 evrov in Društvom orkester Simfonika Vrhnika za 6863 evrov.^{*11}

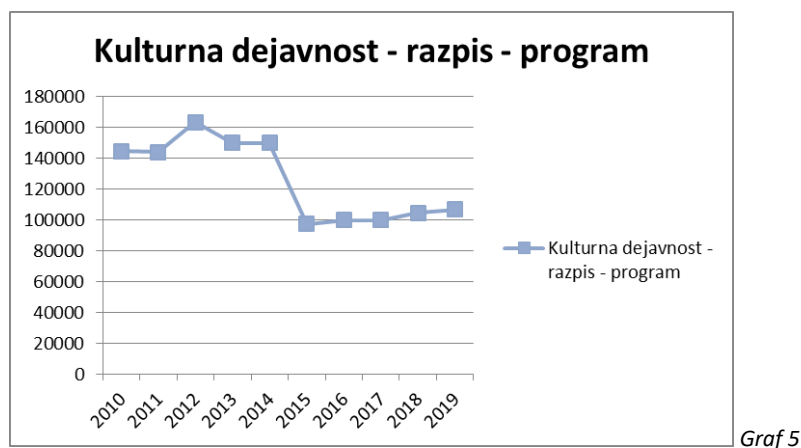
Iz zbranih podatkov lahko razberemo, da je ljubiteljska kulturna dejavnost najboljše finančno podprta v občini Medvode, kjer je bilo 133.000 evrov razdeljenih 16 prijaviteljem (l. 2020), med njimi 14 kulturnim društvom z zvezo.

5.2.3 Analiza 3: razpis za sofinanciranje kulturnih dejavnosti v občini Medvode med letoma 2008 in 2017

V Medvodah ima dolgoletno tradicijo delovanja v kulturi več kulturno-umetniških društev, ki poleg javnih zavodov predstavljajo največji delež izvajalcev kulturnih programov. Ker je zmanjševanje njihovega sofinanciranja in razporeditev sredstev znotraj sofinanciranja v preteklosti velikokrat bilo sprejeto zelo burno in je občasno celo zasenčilo prepoznavanje potenciala in razvoj kulture, je bil pred pričetkom izdelave tega dokumenta opravljen podroben posnetek stanja.

Iz analize sofinanciranja kulturnih društev in izvajalcev kulturnih programov z razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti med leti 2008–2017 je razvidno, da se je v letih 2008–2014 znesek sofinanciranja zmanjšal za 14 %, v letu 2015 doživel večje zmanjšanje še za dodatnih 16 %, v letih 2016 in 2017 pa se je spet nekoliko dvignil. Tudi znesek sofinanciranja kulturne dediščine iz razpisa je med letoma 2012 in 2015 dvakrat doživel večje zmanjšanje namenjenih sredstev, medtem ko se je v letih 2016 in 2017 za odtenek dvignil. Največji delež sofinanciranja kulturne dejavnosti v letih 2008–2017 je bil namenjen KUD Oton Župančič Sora in KUD Zbilje, ki mu sledijo KUD Smlednik, KUD Pirniče in KD Godba Medvode ter druga društva. Skupna značilnost omenjenih društev je večje število sekcij. Pri analizi je treba omeniti, da je na grafih posameznih društev opaziti nično financiranje v posameznih letih, velik padec sofinanciranja Občinske kulturne zveze v zadnjih treh obravnavanih letih ter neenakomerno sofinanciranje skozi leta pri večini društev. Podatek velja za vsa področja sofinanciranja društva skupaj, kar poleg redne dejavnosti vključuje tudi poslovanje, vzdrževanje in druga področja. Sofinanciranje redne dejavnosti društev sicer zavzema povprečno 52 % zneska sofinanciranja posameznega društva.*¹¹

Graf 5 prikazuje sofinanciranje kulturnih dejavnosti prek Javnega razpisa za kulturne dejavnosti brez investicij in investicijskega vzdrževanja. Pred letom 2014 sta bila v znesek vključena oprema in investicijsko vzdrževanje.

Graf 5

5.2.4 Analiza 4: intervjuji fokusnih skupin

K udeležbi na intervjujih fokusnih skupin so bila povabljeni kulturno-umetniška društva iz Medvod. Odzvalo se je pet društev. Pogovori so bili opravljeni v letu 2017, na pogovorih pa je bilo skupno prisotnih 31 oseb. Intervjuji fokusnih skupin so potekali anonimno, v manjših skupinah, iz transkriptov pogovorov pa je mogoče izluščiti skupne točke.

Člane društva povezuje druženje, skupinsko delo, pripadnost in osebni prispevek. Dogodke drugih društev obiskujejo redko. Dober obisk s strani obiskovalcev večinoma povezujejo s pripadnostjo kraju in tradiciji društva, ne toliko kvaliteti produkcij, sicer pa slab obisk pripisujejo preskromnim sredstvom za promocijo. Menijo, da je dogodkov v občini preveč, manjka pa samokritičnosti in sredstev za doseganje kvalitete produkcij. Kritični so do meril občinskega javnega razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti in tudi izbire članov komisije ter predlagajo spremembe pravilnika ter meril. Predlagajo zvišanje zneska sofinanciranja ljubiteljske kulture.

Metoda zajema kvalitativno pridobivanje podatkov, ki jih od posameznikov sicer ne bi mogli dobiti, zagotavlja anonimnost udeležencev in se izvaja s pogovori do pridobitve ponavljajočih se podatkov. Za potrebe preverjanja podatkov se hrani arhiv posnetih intervjujev.* ¹¹

5.2.5 Analiza 5: formalni pogovori s strokovnjaki

Iz pogovorov s samostojnimi kulturnimi delavci ter strokovnjaki s področja kulture in kulturne dediščine (pogovori so bili opravljeni v letu 2017 in 2018) je mogoče izluščiti naslednje skupne točke:

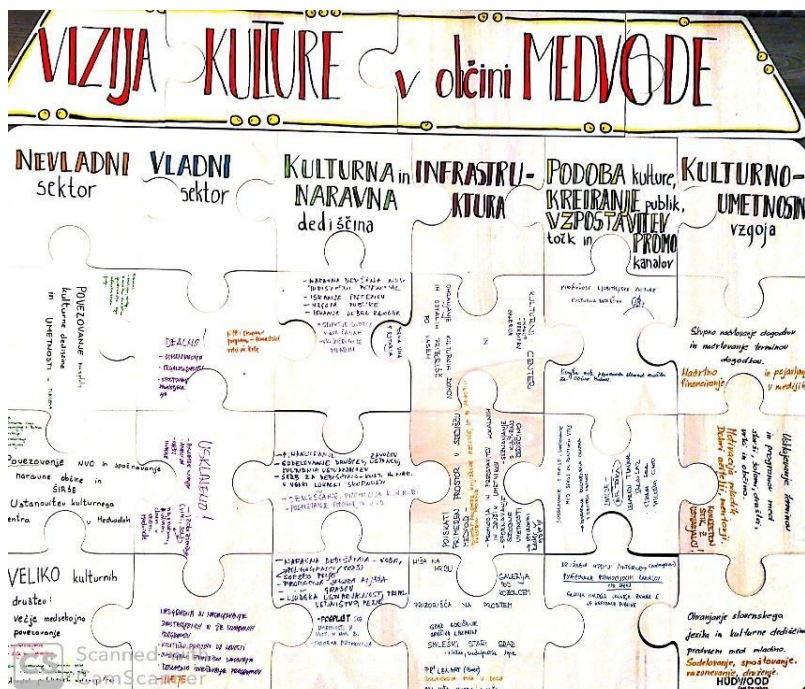
- pri aktivnih izvajalcih kulturnih programov v lokalni skupnosti naj bi primanjkovalo samokritičnosti ter stremenja k višji kvaliteti,
- zelo opazen je socialni vidik pripadnosti in druženja v društvih, kar bi lahko bila tudi posledica slabega pravilnika za razdelitev sredstev iz občinskega razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti,
- podpora mladim je slaba, manjka povezovanje različnih izvajalcev,
- komisije za razpis in priznanja bi morale delovati bolj strokovno.

Iz več pogovorov je čutiti samoizločitev iz aktivnega sodelovanja v lokalnem okolju zaradi slabe podpore s strani Občine glede sofinanciranja. Pojavijo se tudi vprašanja, češ ali so iniciative za razvoj kulture sploh zaželeni, predlaga pa se tudi več povezovalnih projektov med ljubitelji, profesionalci in mladimi. Za potrebe preverjanja podatkov se hrani arhiv povzetkov posameznih pogovorov.

5.2.6 Analiza 6: vodena delavnica za zainteresirano javnost

Vodena delavnica za zainteresirano javnost z naslovom STRATEGIJA RAZVOJA KULTURE V OBČINI MEDVODE je bila izvedena 24. aprila 2019. Udeležili so se je tako posamezniki – člani kulturnih društev kot tudi člani svetov, zaposleni na Občini Medvode in Knjižnici Medvode, občinski svetniki, samostojni kulturni delavci, predstavniki osnovnih šol in drugi zainteresirani. Delavnice se je udeležilo 23 oseb, namen pa je bil sooblikovati izhodišča za strategijo razvoja kulture ter raziskati potencial kulture v občini Medvode. Delavnico sta izvedli Petra Založnik, pedagoginja in sociologinja kulture z izkušnjami s področja participativnega vodenja, sodelovanja in vodenja skupin ter skupinskih procesov in vpeljevanja sprememb ter Marjana Romanovič, ki s svojim delovanjem omogoča priložnosti za rast in vpeljevanje novosti v osebno in poslovno okolje. Delavnica je potekala po metodi Svetovna kavarna, ki je metoda za ustvarjanje živih mrež dialoga in je ena izmed metod vključujočega vodenja skupin. Metoda ustvarja prostor za pogovore, v katerih si posamezniki izmenjujejo izkušnje s področja kulture, podajo nov uvid ter konkretno perspektivo, poveča pa se tudi zavzetost udeležencev za iskanje konkretnih idej in rešitev.

Udeleženci so, razdeljeni v skupine, razmišljali o šestih področjih kulture: nevladni sektor, vladni sektor, kulturna in naravna dediščina, infrastruktura, kulturno-umetniška vzgoja in podoba kulture (kreiranje publik, vzpostavitev točk in promocijskih kanalov). Predloge so zapisali na ploščice, ki so simbolično predstavljali kulturo v Medvodah (Slika 5).

Slika 5

Predloge udeležencev smo zbrali v razpredelnico (Slika 6) ter jih primerjali z rezultati drugih metod oziroma analiz.

NEVLADNI SEKTOR	VLADNI SEKTOR	KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA	INFRASTRUKTURA	PODOBA KULTURE, KREIRANJE PUBLIK, VZPOSTAVITEV TOČK in PROMO KANALOV	KULTURNO-UMETNOSTNA VZGOJA
Povezovanje naselij, tradicija, običaji, ljudje, infrastruktura	IDEALNO! Komuniciranje, organiziranost, spoštovanje dogovorjenega	Naravna dediščina novi turistični potenciali	Kulturni center, nakup, ureditev	Množičnost ljubiteljske kulture	Skupno načrtovanje dogodkov in terminov dogodkov
Povezovanje kulturne dediščine in umetnosti in turizma	NPR: Skupen program, tematski vrtni in šole	Preplet sodobne umetnosti z kulturno in naravno dediščino	Galerija	Kulturna dediščina	Načrtno financiranje in pojavljanje v medijih
Povezovanje NVO in spoznavanje naravne občine in širše	Usmerjeno strateško delovanje	Ljudska ustvarjalnost, pripovedništvo, petje	Ohranjanje kulturnih domov in ostalih prizorišč po vaseh	Manjka nek prepoznaten element, značilen za občino Medvode	Usklajevanje terminov in programov med starši, šolami, društvi, vrtni in Občino
Ustanovitev kulturnega centra v Medvodah	Ideje	Iskanje dobre zgodbe	Formaviva F. Rotarja	Sodelovanje s turisti	Motivacija mladih
VELIKO kulturnih društev: večje medsebojno povezovanje	Kritični pristopi do novosti	Odprte dvorci v Goričanah	Poiščite primeren prostor v središču Medvod	Sodelovanje med seboj za pozitiven vtis	Dobri učitelji, mentorji
Prostovoljstvo, želja po ustvarjanju	Dosledno izvrševanje programov	Vključevanje mladih	Seznajanje s kulturno dediščino	Zbilje info točka	Konkreten stik z ustvarjalci
Razvoj: Povezovanje z javnim sektorjem, delavnice, izobraževanja, tečaji	USKLAJENO! Posnetek stanja, analiza, načrt izvedbe, izobraževanje vrtni in šole, naravoslovni in kulturni dnevi v občini Medvode	Financiranje	Promocija in predstavitev lokalnih in drugih umetnikov	Lenartov travnik, Borov laz, Šmarna gora, Smeleški grad	Ohranjanje slovenskega jezika in kulturne dediščine predvsem med mladino
Potencial poklicnih ustvarjalcev	Nadgradnja in nadaljevanje zastavljenih in že izvedenih programov	Sodelovanje s društvom, zavodom, ustanov, kulturnih ustvarjalcev	Spoznavanje sodobne umetnosti	DRUŽABNI MEDIJI/INTERNET (Instagram)	Sodelovanje, spoštovanje, razumevanje, druženje
		Skrb za dediščino - kulturno in naravno v vsaki lokalni skupnosti	Povečati prostore knjižnice Medvode, da bi pridobili razstavljeni prostor	Povezovanje in promocijskih kanalov med seboj	
		Ozaveščanje in promocija kulture in naravne dediščine	Strokovni kader v galeriji	Glavna naloga Javnega zavoda Sotočje je kreiranje publik	
		Prepletanje s sodobno umetnostjo in kult. Naravne dediščine			
		Naravna dediščina - voda, Polhograjski gozd	HIŠA NA HRIBU, GALERIJA POD KOZOLCEM, PRIZORIŠČA NA PROSTEM, GRAD GORIČANE, GRASČINA LAZARINI, SMELEŠKI STARI GRAD, PR. LENART, DOLINČKOVA HIŠA V DOLU, ROJSTNA HIŠA JAKOBA ALJAŽA		
		Sorško polje			
		Promocija Jakoba Aljaža			
		Promocija gradov			
		Vzgoja publike			
		Iskanje in mecenov			
		Sodobna promocija	Viteške srednjeveške igre		

Slika 6

Iz preseka dobljenih rezultatov delavnice in drugih metod smo oblikovali strateške cilje, ki so navedeni v poglavju Strateški cilji in ukrepi.

5.2.7 Analiza 7: obravnava osnutka predloga strategije na strokovnem svetu Javnega zavoda Sotočje Medvode

Člani strokovnega sveta so prvi osnutek predloga strategije razvoja kulture v občini Medvode potrdili na 7. seji s predlogom umestitve nekaj popravkov, ki so bile za tem vključene v drugi osnutek dokumenta. Osnutek so člani strokovnega sveta prejeli v branje pred obravnavo na seji, strokovna sodelavka pa jim je določena poglavja podrobneje predstavila na seji. Člani strokovnega sveta so bili soglasni, da je osnutek pripravljen dobro, vsebina pa temelji na analizah in podatkih ter prepoznavi možnosti razvoja.*⁸

5.2.8 Analiza 8: anketa – javnomnenjska anketa o kulturi v Medvodah

Med 9. aprilom in 23. julijem 2019 je bila izvedena javnomnenjska anketa o kulturi v občini Medvode. Zaradi želje po pridobitvi čimbolj kvalitetnih rezultatov, ki so vezani na zajetje ljudi različnih starosti, veščin in izobrazbe, je bila anketa izvedena **prek spleta in fizično na več lokacijah občine Medvode. Anketa je bila sestavljena iz 23 vprašanj. Skupaj je na anketo v celoti odgovorilo 267 anketirancev.**

Osnovni statistični podatki

Prek spleta je anketo v celoti izpolnilo **181 ljudi**, delno pa 243 oseb (zato je število odgovorov pri določenih vprašanjih različno, medtem ko se delež odgovorov orientira na skupno vrednost 100 odstotkov). Na anketo je prek spleta odgovorilo več žensk kot moških.

V živo je na različnih lokacijah občine Medvode na anketo odgovorilo **86 anketirancev**, več moških kot žensk.

Največji odstotek anketirancev je bil v obeh primerih starih od **40 do 64 let**.

Večina vseh anketiranih je bila **iz občine Medvode, slabih 90 odstotkov**. Največ anketiranih je bilo iz KS Medvode - center, sledijo Pirniče (prek spleta), Preska, Zbilje in Senica.

Stopnja izobrazbe anketirancev

Da bi pridobili čim boljšo sliko mnenj splošne javnosti, smo anketirance vprašali tudi po izobrazbi in področju dela. Tukaj so bili odgovori med anketiranci na spletu in na terenu dokaj različni.

Dobra polovica anketirancev na terenu je odgovorila, da **imajo srednješolsko izobrazbo, slaba petina pa višješolsko izobrazbo**, na spletu je slika rahlo obrnjena, **skoraj polovica anketirancev je odgovorila da imajo visokošolsko strokovno izobrazbo** (univerzitetno oziroma bolonjski magisterij stroke), **tretjina pa srednješolsko izobrazbo**.

Področje izobrazbe in dela anketirancev

Odgovori anketirancev nam kažejo, da je na **anketo prek spleta odgovorilo največ (40 %) anketirancev z družboslovno izobrazbo**, sledijo področja tehnike in naravoslovja, medtem ko se je **večina anketirancev s terena (skoraj 60 %) opredelilo za področje izobrazbe tehnike**, sledita naravoslovje in družboslovje.

Odgovori na vprašanje o področju dela anketirancev kažejo, da je **prek spleta** odgovorilo največ anketirancev, ki delajo v **javnem sektorju (35 %)**, sledi **zasebni sektor (27 %)**, na terenu pa je največ anketirancev odgovorilo, da dela v **zasebnem sektorju (23 %)**, sledijo **upokojeanci (22 %) in gospodarski sektor (20 %)** (Slika 7, 7a, 7b, 7c).

Vprašanje št.	Odgovor	ŠTEVILO ODGOVOROV- TEREN	ŠTEVILO ODGOVOROV- TEREN v %	ŠTEVILO ODGOVOROV- SPLET	ŠTEVILO ODGOVOROV- SPLET v %
1. Spol	Ženski	30	35	151	<u>62</u>
	Moški	56	<u>65</u>	92	38
2. Starost	1 (15 -24)	19	22	43	18
	2 (25 - 39)	17	20	71	29
	3 (40 - 64)	23	27	111	<u>46</u>
	4 (65 - 80)	21	24	17	7
	5 (80+)	6	7	1	0
3. Stalno bivališče	1 (KS Medvode - center)	23	86	34	88
	2 (KS Pirniče)	3		32	
	3 (KS Preska - Žlebe)	11		34	
	4 (KS Smlednik)	10		21	
	5 (KS Senica)	4		19	
	6 (KS Sora)	4		9	
	7 (KS Zbilje)	8		20	
	8 (KS Vaše - Goričane)	2		20	
	9 (KS Katarina)	1		4	
	10 (KS Seničica - Golo Brdo)	5		4	
	11 (KS Trnovec)	2		8	
	12 (VS Studenčice)	1		6	
	13 (VS Tehovec)	0		0	
	MO Ljubljana	10	12	12	5
	Drugo: *1	2	2	18	7
4. Izobrazba	1 (Nepopolna osnovnošolska izobrazba)	0	0	0	0
	2 (Osnovna šola)	7	8	10	4
	3 (Srednješolska izobrazba)	48	<u>56</u>	79	<u>33</u>
	4 (Višješolska izobrazba)	17	<u>20</u>	25	10
	5 (Visokošolska strokovna izobrazba/univerzitetna izobrazba/magisterij stroke (bolonjska))	9	10	109	<u>45</u>
	6 (Magisterij znanosti/specializacija po univerzitetni izobrazbi (prejšnja))	4	5	16	7
	7 (Doktorat znanosti)	1	1	2	1
5. Področje izobrazbe	1 (Družboslovje)	15	17	91	<u>39</u>
	2 (Naravoslovje)	19	22	40	17
	3 (Tehnika)	50	<u>58</u>	53	22
	4 (Umetnost in kultura)	0	0	28	12
	5 (Drugo:)*2	2	2	24	10
6. Področje dela	1 (Gospodarski sektor (kmetijska dejavnost, predelovalna in industrijska dejavnost, storitvena dejavnost, ipd.))	17	<u>20</u>	25	11
	2 (Zasebni sektor (samostojni podjetniki, zasebni zavodi, d. o. o., ipd.))	20	<u>23</u>	63	<u>27</u>
	3 (Javni sektor (javni zavodi, državna in občinska uprava, ipd.))	7	8	82	<u>35</u>
	4 (Trenutno brez zaposlitve)	2	2	7	3
	5 (Upokojenec/ka)	19	<u>22</u>	26	11
	6 (Študent/ka)	14	16	28	12
	7 (Drugo:)*3	7	8	5	2

Slika 7

*1	
Občina Kranj	7
Grosuplje	1
Škofja Loka	4
tujina	1
Škofljica	1
Dobrova	1
Žalec	1
Bled	1
po slovensko. V občini medvode živim dvajset let, a ves čas "na črno" zato moram imeti fiktivno stalni naslov. Omogoča mi ga prijateljica v Ljubljani. Tudi v tej občini stvari niso urejene.	1

Slika 7a

*2	
Strojništvo in komunala	1
Humanistika	1
Cvetličarna	1
Trgovina	1
Turizem	1
Tehnika, umetnost in kultura	1
Gimnazija	4
/	2
Medicina	1
Tehnika in organizacija managementa	1
Arhitektura	1
Ekonomija - finance	1
Zdravstvo	2
Medicina	1
Strojništvo	1
Pedagoška fakulteta	2
Vzgoja in izobraževanje	2

Slika 7b

*3	
Socialni sektor	1
Dijak	1
Proizvodnja	1
Samo zaposlen	1
Študent	1

Slika 7c

Poznavanje kulture v občini Medvode

Dobri dve tretjini anketirancev prek spleta odgovarjata, da področje kulture v Medvodah **dobro pozna. Še več (71 %) anketirancev je temu pritrnilo na terenu.**

Približno enak odstotek anketirancev, **okoli tri črt anketirancev prek spleta in na terenu**, odgovarja tudi, da **se kulturnih dogodkov udeležuje občasno**. S tem, posredno kontrolnim vprašanjem smo lahko pritrtili prejšnjim odgovorom glede poznavanja kulture. Lahko bi posplošili, da ljudje, ki se občasno udeležujejo kulturnih dogodkov v občini Medvode, področje kulture tudi dobro poznajo. Enako velja za odgovore o rednem udeleževanju in v skladu s tem zelo dobrem poznavanju kulture oziroma neudeleževanju dogodkov in slabem poznavanju kulture.

Odgovori so sovpadli tudi z odgovorom glede članstva v kulturnih društvih. 34 % anketirancev prek spleta in le 8 anketirancev na terenu je v članjenih v katero od kulturnih društev.

Zadovoljstvo s ponudbo kulturnih programov

Približno polovica vseh anketirancev prek spleta in dve tretjini anketirancev na terenu ocenjuje kulturno ponudbo v Medvodah **zadovoljivo raznoliko**, približno tretjina prek spleta in četrtnina na terenu pa odgovarja, da **je raznolika**.

S kulturnimi programi v občini Medvode so zadovoljne skoraj polovica anketirancev prek spleta in dve tretjini anketirancev na terenu. Skoraj tretjina se jih pri tem vprašanju ni mogla opredeliti.

Na vprašanje **Kaj pogrešate v kulturni ponudbi?** sta petina anketirancev na terenu in šestina spletnih anketirancev navedli filmske projekcije, dobra desetina pa gledališke predstave za odrasle. Slednji odgovor nas je kar presenetil, saj imamo v občini Medvode dva gledališka abonmaja za odrasle in kar nekaj gledaliških sekcij, ki vsako leto uprizori skupno preko 10 predstav (slika 8, 8a, 8b, 8c, 8d).

Vprašanje št.	Odgovor	ŠTEVILO ODGOVOROV- TEREN	ŠTEVILO ODGOVOROV- TEREN v %	ŠTEVILO ODGOVOROV- SPLET	ŠTEVILO ODGOVOROV- SPLET v %
7. Vaše poznavanje področja kulture v občini Medvode	1 (Zelo dobro)	3	3	46	20
	2 (Dobro)	61	<u>71</u>	153	<u>67</u>
	3 (Slabo)	22	26	31	13
8. Na splošno sem s kulturnimi programi v občini Medvode zadovoljen/na	1 (Zelo se strinjam)	5	6	21	9
	2 (Strinjam se)	56	<u>65</u>	112	<u>49</u>
	3 (Nisem opredeljen/a)	24	28	69	30
	4 (Ne strinjam se)	1	1	21	9
	5 (Sploh se ne strinjam)	0	0	7	3
9. Ponudba kulturnih programov v občini Medvode	1 (je raznolika)	19	22	79	34
	2 (je zadovoljivo raznolika)	58	<u>67</u>	112	<u>49</u>
	3 (ni dovolj raznolika)	9	10	39	17
10. Kaj pogrešate v kulturni ponudbi v občini Medvode?	Gledališke predstave za odrasle	25	<u>13</u>	60	<u>11</u>
	Gledališke predstave za otroke	14	8	37	7
	Lutkovne predstave	10	5	27	5
	Koncerte vokalne glasbe - zvrst: * ⁴	5	3	38	7
	Koncerte instrumentalne glasbe - zvrst: * ⁵	6	3	43	8
	Plesne nastope - zvrst: * ⁶	4	2	18	3
	Baletne predstave	5	3	24	4
	Filmske projekcije	36	<u>19</u>	90	<u>16</u>
	Likovne razstave	6	3	22	4
	Video projekcije	14	8	12	2
	Fotografske razstave	10	5	19	3
	Literarne večere	6	3	22	4
	Multimedijske dogodke	7	4	32	6
	Performanse	6	3	20	4
	Instalacije	5	3	21	4
	Predstavitve spletne umetnosti (net art)	2	1	15	3
	Drugo: * ⁷	1	1	19	3
	Ne pogrešam ničesar	24	13	48	8
11. V občini Medvode se	1 (redno udeležujem kulturnih dogodkov)	3	3	26	14
	2 (občasno udeležujem kulturnih dogodkov)	61	<u>71</u>	144	<u>77</u>
	3 (ne udeležujem kulturnih dogodkov)	22	26	18	10
12. Ali ste član/članica kakšnega kulturnega društva?	1 (Ne)	78	<u>91</u>	125	<u>66</u>
	2 (Da)	8	9	63	34

Slika 8

*4	
rock, etno	1
pevski nastop	1
pop	2
avtorska glasba	1
klasična	1
rock	2
vse zvrsti	3
resna	1
vse	2
mnmn	1
koncerte žimzelenih slovenskih popevk	1
jazz, etno	1
zborovsko petje	1
popularna glasba	1
zabavna glasba	2
kvalitetni slovenski izvajalci	1
metal	1
okteti, moski in zenski zbori, mesani zbori, solo nastopi	1
jazz	3
indie	1
sodobna resna glasba	1
več zvrsti	1
jazz, duhovna	1
popevka	1
zbori	1
klasika, domače skupine	1
popularna, rock	1
mlade še ne uveljavljene skupine in izvajalci	1
zborovska glasba	1

Slika 8a

*5	
klasična	1
rock, popularna glasba	1
mladi še ne uveljavljeni izvajalci	1
narodno - zabavna, jazz	1
jazz in klasika	1
narodne domače	1
bcbcb	1
glasbenih šol...	1
klasika in jazz	1
klasika	6
narodnozabavna & hrvaška glasba	1
sodobna resna glasba	1
jazz	3
kantavtorji, jazz, šansoni	1
vse zvrsti	2
klasična, komorna	1
rock, metal	1
jazz, free jazz,	1
klasična glasba	3
rock	3
godalni nastopi	1
koncerte big band zasedb	1
jazz, klasika	1
ansambli, predvsem slovenska glasba in ne balkanska	1
več zvrsti	1
jazz, klasična	1
klasična glasba, moderna interpretacija klasične glasbe	1
klasična, filmska glasba	1
klasika 20., 21. stoletje	1
razno	1

Slika 8b

*6	
moderne plesi	2
folklor, standardni plesi, ...	1
folklor	1
moderne ples, folklor	1
sodobni ples	5
vse zvrsti	2
več zvrsti	1
različno	1
slovenski folklor	1
bcbcbv	1
plesi različnih pokrajin in držav	1
klasika	1

Slika 8c

*7	
avto-moto dogodke	1
lokalne gledališke predstave	1
kul. dediščina	1
muzejske razstave	1
udeležujem se kulturnih dogodkov raznih zvrsti in sem s ponudbo zadovoljna	1
muzikal	1
družbeno angažirano umetnost	1
vse prireditve s poudarkom na "amaterskih ljubiteljskih sekcijah".	1
nič	1
stand up	3
druge razstave, boš. arheologija, zgodovina, ...	1
več gledaliških predstav za odrasle in za otroke.	1
zabavo za mlade, kraj kjer bi se mladi lahko družili in poslušali glasbo kake druge zvrsti vem da je za to namenjeno jedro medvede a to že dolgo ni več to kar je bilo mogoče na začetku sedaj zagotovo ne	1
povezanost z mestom ljubljana, z tamkajšno kulturo. povezane projekte. pogrešam pravi razstaveni prostor za aktualno vsebino.	1
stare ljudske igre.	1
boljše oglaševanje kulturnih dogodkov.	1
veliko je vsega, potrebna pa je več obveščanja - ni oglasnih mest	1

Slika 8d

Na trinajsto vprašanje, ki se je glasilo *Kateri kulturni dogodek ali program v občini Medvode vam je najbolj všeč? Navedite največ tri.*, so anketiranci odgovarjali prosto po svoji presoji (Slike 9a-9n). Prek spleta smo dobili skupaj 359 odgovorov. Določeni anketiranci so navedli le en odgovor, nekateri pa tri.

Analiza odgovorov kaže, da je **anketirancem najbolj všeč področje gledališča**, pri tem pa navajajo **različne oblike dogodkov in programov**, kot so abonmaji, abonma Sotočje, gledališke predstave, predstave KUD Fofité, predstave v Smledniku, Pirničah, Senici in Sori ipd. Teh odgovorov je kar **četrtnina (25 %)** (slika 9a).

Na **drugem mestu** anketiranci izpostavljajo **področje glasbe**. Odgovorov je petina (20,3 %), anketiranci pa pri tem navajajo naslednje programe in dogodke: **Koncert Godbe Medvode, Večer filmske glasbe, muzikale, koncerte pevskih zborov pa tudi Glasbo za pokušino, Zbiljsko noč, Bob v Jedru ipd.** (Slika 9b).

Na tretjem mestu je **vizualno področje**, ki zajema **likovno umetnost in fotografijo**. Anketiranci so navajali predvsem **razstave**, delež vseh odgovorov pa je **6,7 %** (Slika 9c).

Poleg navedenih treh področij je večje število anketirancev izpostavilo **še prireditve ob praznikih**, ki se po našem mnenju navezujejo na organizacijo osrednjih občinskih protokolarnih prireditev ob državnih in občinskem prazniku. **Teh je 3,9 %**. **Enak delež anketirancev (3,9 %) je izpostavilo tudi Medvoški kulturni festival**, za odtenek manjši delež anketirancev pa dogodke in dejavnosti v knjižnici, ki smo jih umestili na področje **knjižničarstva (3,6 %)** in dogodke v sklopu **Veselega decembra (3,3 %)**. Sledijo še področje filma (kino na prostem), sodobne umetnosti (Hiša na hribu), športa (Medvode v gibanju, Medvoški tek), ples (folklor, balet), prireditev z Goričanskimi parkeljmi, potopise in drugo (Slike 9d-9n).

GLEDALIŠČE	abonmaji amaterskih gledališč	1
GLEDALIŠČE	gledališki abonma	1
GLEDALIŠČE	gostujoče gledališke predstave	1
GLEDALIŠČE	predstave kd smlednik	1
GLEDALIŠČE	oderlandija	2
GLEDALIŠČE	gledališki abonma	8
GLEDALIŠČE	gledališče	3
GLEDALIŠČE	predstave v dk pirniče	1
GLEDALIŠČE	igra na prostem	1
GLEDALIŠČE	gledališka predstava orto	1
GLEDALIŠČE	abonmaji	1
GLEDALIŠČE	igre v smledniku	1
GLEDALIŠČE	gledališke predstave kud fofite (kos)	1
GLEDALIŠČE	gledališče kud medvode	1
GLEDALIŠČE	igre na prostem na senici	1
GLEDALIŠČE	rdeča kapica (lutkovna) - \ "gledališče in kovčka	1
GLEDALIŠČE	gledališka predstava kos	1
GLEDALIŠČE	bonma	1
GLEDALIŠČE	abonmka sotočje	1
GLEDALIŠČE	predstave	1
GLEDALIŠČE	veriga, amatersko gledališče senica	1
GLEDALIŠČE	abonma	4
GLEDALIŠČE	gledališce	1
GLEDALIŠČE	abonma sotočje	5
GLEDALIŠČE	gledališki abonma oth kud pirnice	1
GLEDALIŠČE	županova micka	1
GLEDALIŠČE	gledališke prestave	1
GLEDALIŠČE	predstave v sklopu abonmaja sotočje	1
GLEDALIŠČE	gledališke predstave	3
GLEDALIŠČE	predatave za otroke	1
GLEDALIŠČE	gledališke prdstave	1
GLEDALIŠČE	predstave kud-a fofité	1
GLEDALIŠČE	gledališke predstave	7
GLEDALIŠČE	abonma sotocje	1
GLEDALIŠČE	abonma oth kud pirniče	1
GLEDALIŠČE	teater	1
GLEDALIŠČE	oder mladih	1
GLEDALIŠČE	igre v sori	1
GLEDALIŠČE	gledališke predstave medvoških kulturnih druš	1
GLEDALIŠČE	gledališki abonma	1
GLEDALIŠČE	gledališke predstave	1
GLEDALIŠČE	lutkovne predstave	1
GLEDALIŠČE	abonma oth	1
GLEDALIŠČE	tu pa tam kaka predstava	1
GLEDALIŠČE	predstave kud fofite	1
GLEDALIŠČE	otroške predstave (lutkovne, gledališke)	1
GLEDALIŠČE	gledališke predstave kud smlednik	1
GLEDALIŠČE	igre na prostem	2
GLEDALIŠČE	gledališke predstave vseh društev (kud fofite, k	1
GLEDALIŠČE	predstave kud smlednik	1
GLEDALIŠČE	predstave v kud pirniče	1
GLEDALIŠČE	dramske predstave	1
GLEDALIŠČE	gledališče pirniče	1
GLEDALIŠČE	lutkovna predstava knjižnica	1
GLEDALIŠČE	predstave v športni dvorani ala musical	1
GLEDALIŠČE	abonma sotočje	1
GLEDALIŠČE	otroške predstave	1
GLEDALIŠČE	gledališke predstave / predstave na prostem	1
GLEDALIŠČE	gledališke predstave (kud smlednik, kud fofite,	1
GLEDALIŠČE	gledališke predstave	2
GLEDALIŠČE	gledališke predstave	2
GLEDALIŠČE	prisega o polnoči,	1
GLEDALIŠČE	gledališče predstave v kud-u medvode	1
		91
		25,3%

Slika 9a

GLASBA	koncerti	1
GLASBA	tradicionalni koncert godbe medvode	1
GLASBA	večer filmske glasbe (predvsem zaradi glasbe)	1
GLASBA	koncert godbe	1
GLASBA	glasbeni	1
GLASBA	jesenske serenade	2
GLASBA	koncert filmske glasbe in novoletni koncert z godbo medv	1
GLASBA	koncerti glasbene šole	1
GLASBA	svarunova noč	1
GLASBA	muzikal	1
GLASBA	večer filmske glasbe	2
GLASBA	božični koncert godbe	1
GLASBA	zbijska noč	1
GLASBA	srečanja pevskih zborov	1
GLASBA	zborovsko petje	1
GLASBA	koncerti v kud-u	1
GLASBA	glasbeni večeri	1
GLASBA	musical	1
GLASBA	novoletni koncert godbe medvode	1
GLASBA	novoletni koncert godbe	1
GLASBA	glasba za pokušino	1
GLASBA	gostujoče slovenske zasedbe muziklov (vesna, briljantina	1
GLASBA	glasbeni večeri	1
GLASBA	pevski nastopi	1
GLASBA	battle of the bands	1
GLASBA	glasbeni dogodki v športni dvorani in predverju kulturne	1
GLASBA	glasba za pokušino	2
GLASBA	novoletni koncert godbe medvode	1
GLASBA	muzikli	1
GLASBA	koncerti	2
GLASBA	dogodki v športni dvorani (musical mama mia, ...)	1
GLASBA	metal med vodami	1
GLASBA	godba medvode	1
GLASBA	pevski	1
GLASBA	nastopi lovskega pevskega zbora	1
GLASBA	zbijska noc	1
GLASBA	bob v jedru	1
GLASBA	zbijska noč	2
GLASBA	koncert filmske glasbe	1
GLASBA	večji koncerti v športni dvorani (muzikali, koncerti klap)	1
GLASBA	koncerti vokalnih skupin	1
GLASBA	koncerti mpz	1
GLASBA	jesenske serenade	4
GLASBA	filmska glasba	1
GLASBA	glazbeni večeri v kavarni sotočje	1
GLASBA	večer filmske glasbe	1
GLASBA	nastopi glasbene šole in godbe medvode	1
GLASBA	bob(v jedru)	1
GLASBA	novoletni koncert godbe medvode	2
GLASBA	instrumentalni	1
GLASBA	pevski nastopi	1
GLASBA	glasba	1
GLASBA	večer filmske glasbe :)	1
GLASBA	koncerti pevskih zborov	1
GLASBA	zbijska noč	1
GLASBA	koncerti v mladinskem klubu jedro	1
GLASBA	koncert godbe medvode	1
GLASBA	koncerti mladih glasbenikov - ne profesionalcev	1
GLASBA	glasba za poizkušino	1
GLASBA	mladinski koncert smlednik	1
GLASBA	glasba za pokušino	1
GLASBA	serenade	2
GLASBA	battle of the bands	1
		73
		20,3%

Slika 9b

VIZUALNA UMETNOST	razstava fotografij	1
VIZUALNA UMETNOST	fofite - foto	1
VIZUALNA UMETNOST	likovne razstave	2
VIZUALNA UMETNOST	likovni ex tempore aljaževina in hraše	1
VIZUALNA UMETNOST	slikanje v naravi za otroke	2
VIZUALNA UMETNOST	foto trio	1
VIZUALNA UMETNOST	šola risanja in gledališka šola	1
VIZUALNA UMETNOST	razstave v knjižnici	1
VIZUALNA UMETNOST	fotografske razstave pod kozolcem	1
VIZUALNA UMETNOST	razstave v knjižnici	1
VIZUALNA UMETNOST	ex-tempore sora	2
VIZUALNA UMETNOST	razstave pod kozolcem, ki se selijo na ve	1
VIZUALNA UMETNOST	razstave	1
VIZUALNA UMETNOST	fotografske razstave na prostem (pri knj	1
VIZUALNA UMETNOST	razstav v jedru	1
VIZUALNA UMETNOST	razstave	2
VIZUALNA UMETNOST	razstave v knjižnici medvode	1
VIZUALNA UMETNOST	slikanje	1
VIZUALNA UMETNOST	razstave v knjižnici	1
VIZUALNA UMETNOST	fotografske razstave na prostem	1
		24
		6,7%

Slika 9c

PRIREDITVE OB PRAZNIKI	prirejitve ob kulturnih praznikih	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	proslave ob praznikih	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	prirejitve ob 8. februarju	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	občinski praznik	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	obletnica občine medvode	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	občinski protokoli dogodka	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	kulturni dogodka ob večjih praznikih	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	občinske proslave	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	8. februar	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	prirejitve ob kulturnem prazniku	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	prirejitve ob občinskem prazniku	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	prešernov dan za otroke	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	prirejitve ob kulturnem prazniku	1
PRIREDITVE OB PRAZNIKI	občinski praznik	1
		14
		3,9%

Slika 9d

KULTURNI FESTIVAL	teden kulture - kulturni festival	1
KULTURNI FESTIVAL	kulturni festival medvode	1
KULTURNI FESTIVAL	teden ljubiteljske kulture	1
KULTURNI FESTIVAL	kulturni festival	3
KULTURNI FESTIVAL	kulturni festival	1
KULTURNI FESTIVAL	medvoški kulturni teden	1
KULTURNI FESTIVAL	medvoški kulturni festival	2
KULTURNI FESTIVAL	medvoški teden	1
KULTURNI FESTIVAL	medvoški kulturni festival	2
KULTURNI FESTIVAL	medvoški kulturni festival	1
		14
		3,9%

slika 9e

KNJIŽNIČARSTVO	beremo na sotočju-knjižnica medvode	1
KNJIŽNIČARSTVO	dogodki v knjižnici	1
KNJIŽNIČARSTVO	dogodki v knjižnici (odprtja razstave, de	1
KNJIŽNIČARSTVO	vse dejavnosti v knjižnici	1
KNJIŽNIČARSTVO	dogodki v knjižnici	1
KNJIŽNIČARSTVO	pogovorni večeri v knjižnici	1
KNJIŽNIČARSTVO	dogajanje pred knjižnico	1
KNJIŽNIČARSTVO	dogodki v knjižnici	1
KNJIŽNIČARSTVO	domoznanski večeri v knjižnici medvode	1
KNJIŽNIČARSTVO	cikel ruskega filma v knjižnici medvode	1
KNJIŽNIČARSTVO	kulturni dogodka v knjižnici	1
KNJIŽNIČARSTVO	prirejitve v knjižnici	1
KNJIŽNIČARSTVO	različna predavanja/predstavitve v knji	1
		13
		3,6%

Slika 9f

VESELI DECEMBER	novoletno rajanje	1
VESELI DECEMBER	prižig prazničnih luči	1
VESELI DECEMBER	prižig lučk	1
VESELI DECEMBER	veseli december v medvodah	1
VESELI DECEMBER	dogajanje pred novim letom	1
VESELI DECEMBER	lucke	1
VESELI DECEMBER	novoletni program	1
VESELI DECEMBER	praznične medvode in dogodki ob bo	1
VESELI DECEMBER	ново leto	1
VESELI DECEMBER	silvestrovanje	1
VESELI DECEMBER	veseli december v medvodah - drsal	1
VESELI DECEMBER	novoletni program	1
		12
		3,3%

Slika 9g

FILM	kino v goričanih	1
FILM	kino pod zvezdami	1
FILM	kino na prostem	1
FILM	kino na prostem goričane (super! - b	1
FILM	filmska projekcija ob glasbeni speml	1
FILM	filmi	1
FILM	kino na prostem v goričanih	1
FILM	kino	1
FILM	letni kino	1
FILM	medvoški kino pod zvezdami	1
		10
		2,8%

Slika 9h

SODOBNA UMETNOST	hiša na hribu	6
SODOBNA UMETNOST	hiša hribu	1
SODOBNA UMETNOST	hiša na hribu	2
SODOBNA UMETNOST	hiša na hribu	1
		10
		2,8%

Slika 9i

PLES	tekmovanje parov v ljudskih plesih	1
PLES	folklorna prireditev	1
PLES	baletna predstava	1
PLES	folklor a kud sora (resni strokovni me	1
PLES	folklor a	1
PLES	baletne predstave	1
PLES	baletna predstava	1
		7
		1,9%

slika 9k

POTOPISI	potopisna predavanja jedro	1
POTOPISI	potopisna predavanja	1
POTOPISI	predavanja, potopisi	1
POTOPISI	predavanja (potopisi...)	1
		4
		1,1%

Slika 9m

ŠPORT	medvoski tek	1
ŠPORT	medvoški tek	1
ŠPORT	medvode v gibanju	2
ŠPORT	medvoški maraton	1
ŠPORT	medvode v gibanju	2
ŠPORT	nočni tek	1
ŠPORT	kolearjenje na katarino,	1
		9
		2,5%

Slika 9j

PARKELJNI	parkeljni v goričanih, sori	1
PARKELJNI	goričanski parklji	1
PARKELJNI	noč parkeljnov v goričanih	2
PARKELJNI	goricanski parkeljni	1
PARKELJNI	parkeljni	1
PARKELJNI	parkeljni	1
		7
		1,9%

Slika 9l

DRUGO	-	3
DRUGO	/	4
DRUGO	0	1
DRUGO	tekmovanje v kuhanju čaja in vina	1
DRUGO	?	1
DRUGO	x	1
DRUGO	z	1
DRUGO	pohod z baklami na smarno goro	1
DRUGO	ko vaško jedro oljvi	1
DRUGO	dirka z garami	1
DRUGO	pustovanje	1
DRUGO	nobene	1
DRUGO	twu	1
DRUGO	program kavarne sotočje	1
DRUGO	kranjska klobasa	1
DRUGO	ne poznam	1
DRUGO	nevem	1
DRUGO	jedro	1
DRUGO	poletni večeri na trgu sv. urha v smled	1
DRUGO	noben	2
DRUGO	kresovanje	1
DRUGO	ostroviharjeva srečanja	1
DRUGO	pustovanje	1
DRUGO	šolski sejem v oš simona jenka smled	1
DRUGO	tekmovanja - prireditve na prostem	1
DRUGO	razni dogodki v jedru medvode	1
DRUGO	-	1
DRUGO	/	2
DRUGO	0	1
DRUGO	?	1
DRUGO	kud otona župančiča sora	1
DRUGO	x	1
DRUGO	sobotna tržnica	1
DRUGO	z	1
DRUGO	tekmovanje v kuhanju vina	1
DRUGO	festival kranjske klobase	1
DRUGO	teden vseživljenjskega učenja - tržnica	1
DRUGO	dogodki v športni dvorani	1
DRUGO	predavanja	1
DRUGO	narodne nose v sori	1
DRUGO	kavarna kud	1
DRUGO	programi, ki vzpodbujajo k sodelovanju	1
DRUGO	kud fran saleški finžgar	1
DRUGO	učne poti v polhograjskem hribovju	1
DRUGO	kulturni klepet	1
DRUGO	predavanja	1
DRUGO	vaško jedro ?	1
DRUGO	poletni večeri na trgu (kud smlednik)	1
DRUGO	kulturni dom pirniče	1
DRUGO	ostale domače produkcije	1
DRUGO	kud fran saleški finžgar senica	1
DRUGO	-	1
DRUGO	/	2
DRUGO	0	1
DRUGO	?	1
DRUGO	x	1
DRUGO	sotočje	1
DRUGO	fofite	1
DRUGO	glumaški večeri	1
DRUGO	druge prireditve	1
DRUGO	branja drevesom	1
DRUGO	branje drevesom	1
DRUGO	branja drevesom	1
		71
		19,8%

Slika 9n

Kulturne značilnosti in znamenitosti v občini Medvode

Po mnenju anketirancev s terena občino Medvode najbolj **predstavljajo gradovi in dvorci ter naravna in kulturna dediščina, po mnenju anketirancev na spletu pa kulturni dogodki in naravna kulturna in dediščina**. Večina anketiranih na prvo mesto glede **potrebe prenove** postavlja **Lazarinijev dvorec v Valburgi**, sledijo **kulturni domovi**, Stari grad Smlednik ter cerkve in kapelice.

Skoraj dve tretjini anketiranih na terenu vidi konkurenčno prednost občine v **nepremični kulturni dediščini**, na drugo mesto uvrščajo **naravno dediščino**, odgovori **anketirancev na spletu** pa z zelo malo razlike na prvo mesto postavljajo **naravno dediščino**, na **drugo mesto pa nepremično kulturno dediščino**. Nesnovna kulturna dediščina in druge značilnosti so v obeh primerih padle na zadnja mesta. Anketiranci kot značilna ljudska običaja sicer prepoznajo predvsem **kurjenje kresa in miklavževanje**.

Pri vprašanju *Katero znamenitost bi gostu, ki je prvič v Medvodah na enodnevnem obisku najprej pokazali?*, se anketiranci odločajo za **Zbiljsko jezero**, sledijo **Stari grad Smlednik, sotočje Save in Sore, Polhograjski dolomiti** in druge znamenitosti (Slike 10-10e).

Vprašanje št.	Odgovor	ŠTEVILO ODGOVOROV-TEREN	ŠTEVILO ODGOVOROV-TEREN v %	ŠTEVILO ODGOVOROV-SPLET	ŠTEVILO ODGOVOROV-SPLET v %
14. Kaj po vašem mnenju najbolj predstavlja občino Medvode na kulturnem področju?	1 (Kulturni dogodki)	7	8	64	<u>35</u>
	2 (Gradovi in dvorci)	41	<u>48</u>	26	14
	3 (Sakralna kulturna dediščina (cerkve in kapelice))	12	14	25	14
	4 (Naravna kulturna dediščina (krajinski park polhograjski Dolomiti ipd))	26	<u>30</u>	51	<u>28</u>
	5 (Drugo:)* ⁹	0	0	17	9
15. Kateri objekt kulturne dediščine oziroma objekt kulturnega pomena je po vašem mnenju najbolj potreben obnove?	1 (Stari grad (Smlednik))	11	13	42	23
	2 (Dvorec Valburga (Lazarini))	57	<u>66</u>	58	<u>32</u>
	3 (Kulturni domovi)	12	<u>14</u>	55	<u>30</u>
	4 (Cerkve in kapelice)	4	5	9	5
	5 (Drugo:)* ¹⁰	2	2	19	10
16. V čem vidite konkurenčno prednost občine Medvode na področju kulture v primerjavi s soslednjimi občinami?	1 (Naravna dediščina (krajinski park Polhograjski Dolomiti, ipd.))	33	<u>38</u>	64	<u>35</u>
	2 (Nepremična kulturna dediščina (gradovi, rojstna hiša Jakoba Aljaža, ipd.))	51	<u>59</u>	58	<u>32</u>
	3 (Nesnovna kulturna dediščina (ljudski običaji, stare obrti, ljudski godci in pevci, ipd.))	2	2	42	23
	4 (Drugo:)* ¹¹	0	0	19	10
17. Kateri ljudski običaji so po vašem mnenju najbolj značilni za občino Medvode?	1 (Miklavževanje)	19	<u>22</u>	77	<u>42</u>
	2 (Kurjenje kresa)	46	<u>53</u>	37	<u>20</u>
	3 (Pustovanje)	9	10	24	13
	4 (Šranganje)	7	8	14	8
	5 (Drugo:)* ¹²	5	6	30	16
18. Katero znamenitost bi gostu, ki je prvič v Medvodah na enodnevnem obisku najprej pokazali?	1 (Stari grad (Smlednik))	23	<u>27</u>	29	<u>16</u>
	2 (Zbiljsko jezero)	35	<u>41</u>	57	<u>31</u>
	3 (Rojstno hišo Jakoba Aljaža)	0	0	12	7
	4 (Grad Goričane)	0	0	12	7
	5 (Polhograjske Dolomite)	9	10	27	<u>15</u>
	6 (Igrišče za golf v Smledniku)	1	1	2	1
	7 (Termalni izvir Straža)	1	1	8	4
	8 (Sotočje Save in Sore)	14	<u>16</u>	28	<u>15</u>
	9 (Rojstno hišo Franca Rozmana Staneta)	0	0	0	0
	10 (Drugo:)* ¹³	3	3	7	4

Slika 10

*9	
ljude in njihova kulturna dediščina	1
občina ni prepoznavna	1
vse po malem, za nič ne bi rekel, da izstopa	1
vse kar ste našli zgoraj, pa še marsikaj bi lahko dodali	1
ne vem	1
mnogi uspešni občani na področju kulture	1
vse zgoraj naštet po malem, nič pa ne izstopa.	1
občani, ki znajo ceniti zgoraj navedeno in se trudijo to ohranjati.	1
uspehi umetnikov, ki delujejo v medvodah	1
nesnovna kulturna dediščina	1
druženje mladih	1
veselice	1
snovna in nesnovna kulturna dediščina	1
vse našete tvorijo celovito podobo	1
kulturni dogodki v povezavi z naravno kulturno dediščino pot roparskih vitezov	1
dogodki na prostem, ki privabijo tudi turiste	1
ljubiteljska društva	1

Slika 10a

*10	
kulturni dom medvode	3
ureditev pešpoti okrog zbiljskega jezera	1
dvorana glasbene šole	1
nič od tega	1
stari grad - smlednik in dvorec valburga - nujno	1
več od teh, pomembno je lastništvo objektov in s tem povezana možnost financiranja iz proračunskega denarja. strategija \"vsakemu malo\" se mi ne zdi najboljša.	1
izgradnja osrednjega kulturnega doma	1
različno	1
domačije in etnološka dediščina	1
cesta čez rakovnik ☺	1
druga arhitekturna dediscina, npr, stare kmecke hise na podeželju, , ki propadajo	1
nič od naštetega	1
tisti kulturni dom, ki je kulturna dediščina	1
ne vem	1
centralni kulturni dom	1
ne poznam podrobnosti posameznih objektov.	1
vrnite grad gorican občini za javne prireditve	1

Slika 10b

*11	
vse navedeno	1
pokrajina	1
k vsemu naštetemu bi dodala, da je prednost tudi bližina glav	1
bližina ljubljane	1
ne vem	2
nic	1
je ne vidim	1
vsega po malem	1
mene imate, jaz pa imam potencial	1
zupan je kulturnik	1
o, če bi znali izkoristiti, da smo blizu ljubljane	1
kulturni dogodki	2
razvejani in razmeroma kvalitetni društveni dejavnosti	1
zopet vsega po malo, nič pa ne izstopa.	1
kombinacijo vsega - zgodbe, ki povezujejo vse tri	1
izredno močno delovanje ljubiteljske kulturna dejavnosti.	1
blesavo vprašanje	1

Slika 10c

*13	
zbilsko jezero, ampak ne za to ker je oh in sploh ampak ker bi šli ke jest al pa neki	1
rojstno hišo jakoba aljaža in šmarno goro s katere se vse vidi pol pa naprej	1
knjižnico medvode in njeno neposredno okolico	1
svoje goste rada peljem na katarino, tam je najlepši sprehod v okolici ljubljane, razgled je popoln. če je čas gremo na grmado, jetrbenk. ko gre za zgodovino pa jih peljem v škofojo loko. lahko bi jih tudi v zgoraj našete objekte, a nisem prepričana, da so prav lahko dostopni.	1
rojstno hišo branslave sušnik in alejo kulturnih ustvarjalcev	1
grad gorican, ce bi imel muzejsko zbirko	1
lahko vse, le da grad goričane žal le od zunaj, golf igrišče pa tudi, vendar iz drugih razlogov.	1

Slika 10d

*12	
parkeljni	2
balinčkanje	1
to je odvisno od osebnih preferenc. ni možno posplošiti.	1
/	1
vse navedeno	1
noč parkeljnov	1
prireditve o ajdi pod kozolcem, telečje	1
žeganje konj v hrašah, flancanje	1
obisk dedka mraza	1
miklavževanje, flancanje	1
ne vem	7
parkeljni (s povečevanjem katerih pa se vsi ne strinjajo)	1
kmecka stara opravila	1
noč parkeljnov goričane	1
ristanc	1
nič od naštetga ni značilno samo za občino medvode	1
ne poznam	1
vsak po malem, odvisno od krajev v občini. verjetno pa ne moremo govoriti o kaki veliki prepoznavnosti navzven, izven občine medvode.	1
goricanski parkeljni	1
vsi navedeni	1
parkejni	1
noč parkenov	1
goričane	1

Slika 10e

Informiranost o kulturnem dogajanju

Anketiranci informacije o kulturnem dogajanju največkrat poiščejo na **FB-profilih, v občinskem glasilu Sotočje ter na spletnih straneh**, občutno manj pa na kabelski televiziji, v dvomesečniku Kam, plakatnih mestih ali na radiu Sora. Na terenu je največ anketirancev postavilo na prvo mesto FB-profile (kar 34 %), na drugo mesto občinsko glasilo Sotočje in na tretje mesto spletne strani. Na spletu so deleži odgovorov zelo izenačeni (med 21 % in 25 %), pri čemer na prvo mesto uvrščajo občinsko glasilo Sotočje, na drugo mesto spletne strani in na tretje FB-profile (Slike 11-11b).

Vprašanje št.	Odgovor	ŠTEVILO ODGOVOROV-TEREN	ŠTEVILO ODGOVOROV-TEREN v %	ŠTEVILO ODGOVOROV-SPLET	ŠTEVILO ODGOVOROV-SPLET v %
19. Kje poiščete informacije o kulturnem dogajanju v občini Medvode?	Na spletnih straneh	30	<u>19</u>	101	<u>22</u>
	Na fb-profilih	53	<u>34</u>	96	<u>21</u>
	V občinskem glasilu Sotočje	40	<u>26</u>	116	<u>25</u>
	Na kabelski televiziji Medvode	20	13	28	6
	V dvomesečniku KAM	2	1	55	12
	Na plakatnih mestih	7	5	47	10
	Na Radiu Sora	0	0	5	1
	Drugo: *14	3	2	16	3
20. Ali obiskujete kulturne prireditve zunaj občine Medvode in zakaj?	1 (Da, ker:)*15	39	45	159	<u>87</u>
	2 (Ne, ker:)*16	47	<u>55</u>	23	13
21. Ali menite, da občina potrebuje večji prostor (kulturni dom oziroma kulturni center) za osrednje občinske kulturne in protokolarne dogodke v centru	1 (Da)	57	<u>66</u>	109	<u>60</u>
	2 (Ne)	29	34	72	40
22. Kako raje sprejemate kulturne vsebine?	1 (Z obiskovanjem kulturnih dogodkov)	33	<u>38</u>	139	<u>76,8</u>
	2 (S spremljanjem prek sodobnih medijev (TV, internet))	50	<u>58</u>	30	16,6
	3 (Drugo:)*17	3	3	12	6,6

Slika 11

*14	
emedvode	1
preko medija imenovanega "iz ust do ust", us	5
gorenjski glas	1
včasih kaj povedo sosedje, kolegi.	1
različno	2
tu in tam	1
po naključju	1
na spletnih straneh	1
portal moja občina	1
e-medvode po mailu	1
plakatnih mest ni	1

Slika 11a

*17	
različno	1
prek medijev takrat, ko kulturnega dogodka ne morem obiskati	1
oboje	1
ko sem v domovini osebno, drugače prek medijev	1
/	1
x	1
ker so željene kulturne vsebine včasih zaradi različnih faktorjev nedostopne, se poslužujem kombinacije obiskovanja in spremljanja prek sodobnih medijev	1
z ustvarjanjem	1
dobro v živo, slabih ne sprejemam	1
ob druženju s prijatelji ob kavi ali športu	1
odvisno za kakšen dogodek gre	1
mešano	1

Slika 11b

Pri vprašanju **Kako raje sprejemate kulturne dobrine?** je razlika med odgovori anketirancev na spletu in na terenu zelo velika. Več kot tri četrti (76,8 %) anketirancev prek spleta odgovarja, da kulturne dogodke raje obiskujejo, medtem ko na terenu dobra polovica (58 %) anketirancev odgovarja, da kulturne vsebine raje spremljajo prek sodobnih medijev (TV, internet). Pri tem je treba omeniti, da kar 87 % anketirancev po spletu odgovarja, da obiskujejo kulturne prireditve tudi zunaj občine Medvode, medtem ko je pri anketirancih na terenu ta delež pod polovico (45 %). Med anketiranci, ki

kulturne prireditve obiskujejo tudi zunaj občine Medvode, je največ takšnih, ki kot razlog navajajo **raznolikost ponudbe (20 %) in zanimivost programov (20 %), manko nekaterih zvrsti kulture oziroma dogodkov (18 %), višjo kakovost (11 %), lokacijo (8 %) in druge razloge. Odgovori se nanašajo na ogled opere, kino predstav, galerij in muzejev ter na drugačnost dogodkov, širjenje obzorja, večjo izbiro ipd. (Slike 11c-11).**

RAZNOUKOST	zaradi raznolikosti in dobrih projektov amaterskih ustvarjalcev.	1
RAZNOUKOST	raznolikost	2
RAZNOUKOST	primerjam. kulturne dogodke v različnih regijah. pomenijo mi sprostitev.	1
RAZNOUKOST	pobujajo drugačne predstave in dogodke ki si jih tudi želim videti	1
RAZNOUKOST	občasno zaradi izbire	1
RAZNOUKOST	me potegne program, zvrst glasbe, pestra ponudba za otroke	1
RAZNOUKOST	raznolikost ponudbe	1
RAZNOUKOST	jih je več in so raznolike	1
RAZNOUKOST	je izbira večja in ne tako primitivna	1
RAZNOUKOST	so raznolike in zanimive	1
RAZNOUKOST	je večji izbor	1
RAZNOUKOST	je več izbire	1
RAZNOUKOST	ker je prav, da greš malo ven iz domačega dvorišča in tam dobiš kakšno idejo, sp	1
RAZNOUKOST	širjenj obzorij	1
RAZNOUKOST	je pestra izbira	1
RAZNOUKOST	so le-ti raznoliki in se povsod najde kaj zanimivega	1
RAZNOUKOST	je drugačna ponudba	1
RAZNOUKOST	je tam ponudba večja	1
RAZNOUKOST	večja izbira, bolj znani nastopajoči...	1
RAZNOUKOST	drugod ponujajo drugačne predstave in kulturne dogodke	1
RAZNOUKOST	so mi nekatere prireditve blizu po tematiki	1
RAZNOUKOST	je tu odlična bližina ljubljani, kjer so kulturne prireditve najvišje kakovosti v d	1
RAZNOUKOST	rada širim obzorje	1
RAZNOUKOST	fino pokukati tudi izven meja svoje občine	1
RAZNOUKOST	zaradi drugačnosti	1
RAZNOUKOST	raznolikosti	1
RAZNOUKOST	s tem razširiš obzorja.	1
RAZNOUKOST	medvode niso edino mesto s kulturnimi prireditvami!	1
		29
		20%

Slika 11c

ZANIMIVOST	me zanimajo kulturni dogodki.	1
ZANIMIVOST	so zanimive, privlačna vsebina	1
ZANIMIVOST	me zanima	4
ZANIMIVOST	me na splošno zanima slovenska kultura	1
ZANIMIVOST	so boljše opredeljene ali pa bolj zanimive/privlačn	1
ZANIMIVOST	me zanimajo razne prireditve	1
ZANIMIVOST	ker me zanimajo tudi druge	1
ZANIMIVOST	najtem tisto kar me zanima	1
ZANIMIVOST	so mi všeč	1
ZANIMIVOST	mi je ali všeč izvajalec oz. imam interes si ogledati prireditev.	1
ZANIMIVOST	kar me pritegne	1
ZANIMIVOST	je kultura 4. dimenzija in je pomemben del splošne izobrazbe pa še čudovita je po	1
ZANIMIVOST	kadar je ponudba zanimiva (večji dogodki).	1
ZANIMIVOST	so zanimivi	1
ZANIMIVOST	me zanimajo	4
ZANIMIVOST	me bolj zanimajo	1
ZANIMIVOST	občasno, če je kaj zanimivega (kranj, ljubljana)	1
ZANIMIVOST	zato ker mi je všeč	1
ZANIMIVOST	me zanima, kaj pripravljajo drugi.	1
ZANIMIVOST	če je kaj zanimivega	1
ZANIMIVOST	bližina in zanimiv program	1
ZANIMIVOST	me zanimajo oz. če je priložnost	1
ZANIMIVOST	so tudi zanimive	1
		29
		20%

Slika 11d

MANIKO	obiskujem specifične dogodke, ki jih v občini ni	1
MANIKO	ponujajo kaj kar medvode ne	1
MANIKO	v medvodah ni kino predstav	1
MANIKO	so zanimive in jih ni v medvodah	1
MANIKO	jih v medvodah ni	1
MANIKO	v medvodah niso na voljo	1
MANIKO	določenih gledaliških, koncertnih prireditev ni v občini medvode	1
MANIKO	ni v medvodah nobenega muzeja	1
MANIKO	so medvode za določene stvari očitno premajhne ali imajo neustrezno infrastrukt	1
MANIKO	medvode nimajo možnosti za izvedbo vseh dogodkov (opera, koncerti mednarodni	1
MANIKO	je v zimskem času v medvodah občasno dolgačasno	1
MANIKO	je več različnih prireditev, ki jih ni v medvodah	1
MANIKO	ker vseh, ki jih želim videti ni na programu v medvodah	1
MANIKO	ne dobim take ponudbe v medvodah (opera, komedija, galerija)	1
MANIKO	je program še bolj pester, večji festivali, dogodki, ki jih medvode ne morejo gostit	1
MANIKO	v medvodah ni takšne ponudbe (kino, filmske projekcije, filmski festivali, itd.)	1
MANIKO	v medvodah nikoli ni rock partizanov in ker acdc tribute vedno odpovejo, ker ni n	1
MANIKO	obiščem kar me zanima in ni v medvodah	1
MANIKO	so dogodki sirs - panevropski in tudi svetovnega znajaja	1
MANIKO	film, degustacije, dogajanje na prostem	1
MANIKO	predstave, koncerti, ki jih ni v medvodah	1
MANIKO	no, naša prednost je, da so nam zlahka dostopne vse prireditve v ljubljani. saj ve	1
MANIKO	ker določene vsebine občina medvode ne ponuja	1
MANIKO	opera, balet	1
MANIKO	rada imam klasično glasbo in obiskujem koncerte v cd	1
MANIKO	takr ponudbe v medvodah žal ni: kino predstave, stand up, drama	1
		26
		18%

Slika 11f

KAKOVOST	boljša ponudba	1
KAKOVOST	so dogodki bolj odmevni, višjega kakovostnega ranga	1
KAKOVOST	so bolj raznovrstne in višje kvalitete	1
KAKOVOST	so dobri	1
KAKOVOST	so kvalitetno-moderno organizirane	1
KAKOVOST	so boljše	1
KAKOVOST	so kvalitetnejši in množičnejši (ljubljan), ampak to je nekako logično, saj gre za	1
KAKOVOST	imam rada dobre koncerte in operne predstave	1
KAKOVOST	druge ponujajo drugačne prireditve, ker je lepo spoznavati tudi drugo kulturo. po	1
KAKOVOST	v kulturnem domu medvode, kvalitetne predstave gostiteljev, preveč od fofiteja, ki	1
KAKOVOST	dobim ustrezen nivo kulturne prireditve	1
KAKOVOST	je tudi druge še kaj kvalitetnega in ogleda vrednega	1
KAKOVOST	so nekateri na višji ravni	1
KAKOVOST	npr. gledališče v ljubljani - lahko obiskovalcu (objektivno) več ponudi	1
KAKOVOST	ponujajo sodobno produkcijo kvalitetnejših avtorjev/ izvajalcev; avtorje/ izvajale	1
		15
		11%

Slika 11g

LOKACIJA	se včasih kaj dogaja tudi izven medvod.	1
LOKACIJA	nisem iz medvod	1
LOKACIJA	ker so mi bližje domu	1
LOKACIJA	sem veliko v ljubljani	1
LOKACIJA	me zanimajo tudi drugi kraji	1
LOKACIJA	niso vsi dogodki v medvodah	1
LOKACIJA	ne živim v medvodah in obiščem kulturne prireditve v kraju bivališča	1
LOKACIJA	ja, ker nisem občanka občine medvode	1
		8

Slika 11e

Imajo drugačen doživljajski naboj	1
foto razstave	1
ne more človek živeti zaverovan sam v sebe: v smislu ljubi svoje, ceni in spoštuje	1
mi je umetnost blizu	1
jih je več	1
ker me se s kulturo tudi sam ukvarjam	1
občasno	2
nisem dovolj patriota, očitno =)	1
mi je všeč kultura	1
je ponudba večja	1
gledališče in večje glasbene prireditve	1
sem udeležen v kulturnem dogajanju	1
poleg ljubiteljske kulture rada preverim, kaj se sofinancira še iz državnega prora	1
rada hodim v muzeje ter fotografske razstave	1
zaradi plesnih prireditev	1
so boljše; primernejše zame	1
občasno, največkrat na povabilo	1
imam abonma...	1
poznam nastopajoče	1
je kulturo potrebno spremljati na vsakem koraku.	1
ker občina še ni postavila ograje na svojih mejah	1
redkeje, vendar me kdaj pritegne tudi kaj izven medvod	1
vzrok je osebno povabilo.	1
je kultura del mojega življenja	1
je redko	1
vsebins	1
ker mi kultura nekaj pomeni	1
ustrezajo mojemu okusu	1
včasih	1
je tam dobra družba	1
ker sem odprte narave in ne zaplankane duše	1
rad potujem in odkrivam in spoznavam nove kraje in običaje	1
se rada udeležujem kulturnih prireditev	1
sem tudi sam aktiven član kulturne skupine	1
	35

Slika 11h

Dve tretjini anketiranih na terenu in dobra polovica anketiranih prek spleta meni, da občina Medvode potrebuje večji prostor za osrednje občinske kulturne in protokolarne dogodke v Medvodah – kulturni center.

5.3 OCENA STANJA IN IZSTOPAJOČA PROBLEMATIKA

Ob pregledu analiz in stanja, ki je opisano v prejšnjem poglavju, je pred opredelitvijo glavnih razvojnih stebrov in ciljev strategije treba osvetliti izstopajočo problematiko.

5.3.1 Javna infrastruktura za kulturo in nepremična kulturna dediščina

Prvi problem, s katerim se srečuje lokalna skupnost, je pomanjkanje sredstev za obnovo, ureditev in (nad)gradnjo objektov javne infrastrukture za kulturo ter objektov kulturne dediščine. Poleg pomanjkanja sredstev se lokalna skupnost srečuje tudi z neusklajenostjo pristopa k reševanju omenjenega problema. Izvor problema bi lahko iskali v pomanjkanju nacionalnih in lokalnih strateških dokumentov s področja kulture in kulturne dediščine, ki bi dali jasne usmeritve glede urejanja tovrstnih problemov.

Jasno je, da je določena infrastruktura zastarela in ne omogoča optimalne izvedbe kulturnih programov (primer: Kulturni dom Medvode) oziroma nima urejene dokumentacije za zagotovitev možnosti razvoja (primer: Dom krajanov Pirniče). Zaradi pomanjkanja kapacitet za izvedbo večjih prireditev nekatere kulturne prireditve potekajo v športni dvorani Medvode, ki pa ni primeren ambient niti ni v njej specifičnih pogojev za zagotavljanje visoke kvalitete.

Na področju nepremične kulturne dediščine obstaja več problemov, ki izvirajo iz različnega lastniškega statusa. Spomeniki in znamenja v občinski lasti se vzdržujejo in obnavljajo, glede na potrebe in razpoložljiva sredstva, objekti, kot sta npr. Lazarinijev dvorec in grad Goričane, ki sta v privatni lasti, pa sta zaprta za javnost in nedostopna kulturnim uporabnikom. Obnove so potrebni tudi nekateri objekti v zasebni lasti, katerih lastniki ne kažejo velikega interesa za obnovo, neraziskana pa ostajajo tudi nekatera arheološka najdišča.

Glede na dolgotrajno prisotnost problemov in povečevanje potreb po ureditvi infrastrukture za zagotavljanje možnosti razvoja tudi večjih projektov ter vzpostavitvi novih programov kulturnega turizma je treba opredeliti primarne cilje in ukrepe: vzpostaviti potrebne lokalne evidence in (v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine) predlagati ustrezne ukrepe, zagotoviti načrtno in sistematično izvajanje obnove ob zagotovitvi zadostnih finančnih sredstev, posebno pozornost pa posvetiti tudi vzpostavitvi prostorov za arhiv, ureditvi arhiva ter vzpostavitvi infrastrukture, ki bo zagotovila primerno spoznavanje naravne dediščine.

5.3.2 Ljubiteljska kultura

Ljubiteljska kultura je v preteklosti doživela večje zmanjšanje sredstev, ki pa se v zadnjih letih spet počasi povečuje. Društva se pri financiranju dejavnosti zanašajo predvsem na občinski razpis za sofinanciranje kulturnih dejavnosti, ki pa vsebuje kompleksna, in sodeč po analizah, neprimerno postavljena merila. **V prvi fazi se kaže potreba po prenovi pravilnika s pripadajočimi merili in zagotovitvi rasti namenjenih sredstev, v drugi fazi pa tudi konstruktiven pristop k reševanju nekaterih prostorskih težav društev (npr. oprema – uniforma, folklorna oblačila) in pridobivanju večšin za uspešno pridobivanje finančnih sredstev iz drugih naslovov (razpisi JSKD, razpisi LAS,**

sponzorska in donatorska sredstva ...). Pri tem je treba posebno pozornost nameniti prepoznavanju prioritetnih kulturnih dejavnosti oziroma področij in jih v štiriletnem razvojnem obdobju tudi prioriteto podpreti. Zaradi pandemije, ki je največ posledic pustila na glasbeni in uprizoritveni dejavnosti, se za obdobje 2021–2024 kaže nujnost pristopa k obuditvi oziroma oživitvi teh dejavnosti.

5.3.3 Umetniške dejavnosti

V občini Medvode se z umetniško dejavnostjo ukvarjajo predvsem registrirani kulturni delavci, drugi umetniki z različnimi vrstami delovnih struktur (s. p., tudi d. o. o.), zasebni zavod CCC, od javnih zavodov pa le Javni zavod Sotočje Medvode. Slednji je ob večanju obsega dejavnosti soočen z omejenostjo finančnih virov ter pomanjkanjem kadra, kar onemogoča širjenje programov, čeprav se uspešno povezuje z lokalnimi umetniki in strokovnjaki. Javni zavod Sotočje Medvode na področju kulture deluje v Kulturnem domu Medvode in rojstni hiši Jakoba Aljaža, katerih lastnica je občina. **Za nemoten in optimalen razvoj umetniške dejavnosti bo ob vzpostavitvi novih razvojnih aktivnosti ob morebitnem združevanju programov in vzpostavitvi močnejših povezav med ustvarjalci treba pristopiti tudi k zagotavljanju kadrovske in infrastrukturne podpore.**

5.3.4 Knjižničarstvo

Knjižnica Medvode kot središče spodbujanja bralne kulture v svoj literarni prostor privablja vse več uporabnikov iz občine Medvode in od drugod. Za njeno delovanje je namenjena dobra polovica občinskih proračunskih sredstev, namenjenih kulturi, kar knjižnici sicer zagotavlja uresničevanje določb Zakona o knjižničarstvu, ne dotika pa se razvojnih možnosti v prihodnosti, ki so povezane tudi s preureditvijo prostorov (ki trenutno ne omogočajo optimalnega dela zaposlenim). **Ob urejanju problema javne infrastrukture bo tako treba razmisliti tudi o optimizaciji prostorov knjižnice ter njihovi namembnosti. Pri tem je treba slediti opredelitvi tistih prioritetnih ciljev, ki bodo probleme reševali celostno in vključevali smotrne rešitve tudi za druge izvajalce kulturnih programov, v prvi meri pa izhajali iz usklajenih programov javnih zavodov in drugih izvajalcev kulturnih dejavnosti.**

5.3.5 Premična kulturna dediščina

Področje varstva kulturne dediščine je po večini prepuščeno lastnikom, ki za ta namen sicer lahko pridobijo sredstva iz občinskega razpisa za sofinanciranje kulturne dediščine. **Občina Medvode ne razpolaga z muzejem, kjer bi lahko razstavili npr. stare Iskrine projektorje in hranili arhiv kulturne dediščine, kar se zadnje čase kaže kot potreba za razvoj nekaterih kulturnih dejavnosti, kot so dnevi dejavnosti za šole in kulturni turizem.**

5.3.6 Podoba medvoške kulture

Medvode je mlada občina, ustanovljena leta 1994, ki jo je zaznamovala velika sprememba sistemov, pod katerimi ji ni uspelo izoblikovati vodilne kulturne podobe. Kljub temu imajo Medvode zanimivo in bogato zgodovino, ki pa v smislu kulturnega turizma ostaja premalo izkoriščena. Območje občine Medvode je bilo

»naseljeno že zelo zgodaj, o čemer pričajo najdbe iz prazgodovinskih gradišč na Smledniškem hribu in v Polhograjskih dolomitih ter ostanki rimske naselbine in grobov v Medvodah«.²⁹

Območje občine je gosto posejano s spomeniki naravne in kulturne dediščine, kar lahko predstavlja velik vir za izoblikovanje novih programov kulturnega turizma.

Ker v Medvodah poleg dveh javnih zavodov največ produkcij izvedejo ljubiteljska kulturna društva, največji izziv pri oblikovanju vodilne podobe medvoške kulture predstavlja prepoznavanje prioritetenih področij razvoja in vsebinsko ter terminsko usklajevanje z vsemi izvajalci.

6 STRATEŠKI CILJI IN UKREPI

Strateški cilji in ukrepi se nanašajo na obdobje 2021–2024 in vsebujejo tudi nekaj dolgoročnih ciljev. Predstavljajo prioriteta področja financiranja in oblikovanje glavnih stebrov razvoja kulture za štiriletno obdobje. Cilji in ukrepi, ki jih navajamo v nadaljevanju, so dejansko izveček analiz in metod, ki smo jih izvedli v letih 2017–2020 ob analiziranju stanja. Izluščili smo jih na podlagi preseka vseh uporabljenih metod s principom ponavljajočega se pojavljanja. Ob ciljih in ukrepih so navedeni tudi predvideni izvajalci, predvideni učinki ter kazalniki za ugotavljanje dosega zastavljenih ciljev.

6.1 KULTURA V JAVNEM PROSTORU

Strateški cilj 1: prepoznavanje izjemnega delovanja na področju kulture

a) Ukrep 1.a: podeljevanje priznanj za življenjsko delo in izjemne dosežke – pletenice

Ukrep predvideva podeljevanje priznanj kulturnim izvajalcem za življenjsko delo in izjemne dosežke. Prejemnikom na predvečer slovenskega kulturnega praznika župan podeli skulpturo in posebno listino, ki vsebuje utemeljitev priznanja in jo podpiše župan Občine Medvode.

Kazalnik:

- število prispelih kandidatur
- število oziroma odstotek podeljenih priznanj

Nosilci ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode

b) Ukrep 1.b: sprememba pravilnika o priznanjih Občine Medvode na področju kulture

Ukrep zajema spremembo pravilnika z umestitvijo možnosti intervencije članov komisije z naknadnim predlaganjem drugih kandidatov v izbor za prejem pletenice, ki so bili morebiti spregledani s strani skupnosti.

Kazalnik: sprejet novi pravilnik

Nosilci ukrepa: Občina Medvode

Strateški cilj 2: priznavanje/prepoznavanje kulture kot temelja identitete lokalnih skupnosti

a) Ukrep 2.a: organizacija slovesnosti ob državnih praznikih, občinskem prazniku in pomembnejših obletnicah

Ukrep predvideva organizacijo osrednjih občinskih slovesnosti (ob slovenskem kulturnem prazniku, ob dnevu državnosti, ob občinskem prazniku in ob dnevu samostojnosti in enotnosti) in drugih prireditvah ter dogodkov, vezanih na praznike ter pomembnejše okrogle obletnice. Cilj ukrepa je ohranjanje narodne zavesti, oblikovanje oziroma ohranjanje identitete ter ozaveščanje o pomenu dediščine.

Kazalnik:

- število izvedenih slovesnosti, prireditvah in dogodkov
- 2 osrednji občinski prireditvi letno izvedeni v koprodukciji (Javni zavod Sotočje Medvode in kulturna društva oziroma OKZM) ali sodelovanje kulturnih društev pri izvedbi kulturnega programa

Nosilci ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode, kulturna in druga društva

Strateški cilj 3: zagotavljanje večje raznolikosti in dostopnosti do kvalitetnih kulturnih dobrin

a) Ukrep 3.a: soorganizacija kvalitetnih programov

Ukrep predvideva soorganizacijo kvalitetnih programov, ki so finančno težko dosegljivi socialno šibkejšim skupinam, in sofinanciranje programov, ki so prepoznani kot perspektivni in izhajajo iz potreb lokalne skupnosti, vendar jih kulturni izvajalci zaradi infrastrukturnih in finančnih omejitev ne morejo realizirati sami. Cilj ukrepa je spodbujati razvoj kulture in omogočati izvedbo finančno in infrastrukturno kompleksnejših programov.

Kazalniki:

- soorganizacija dveh kvalitetnih programov letno,
- število uporabnikov programov,
- recenzije, kritike ali medijske objave.

Nosilec ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode

Pričakovani učinki ciljev na tem področju:

- dvig kvalitete kulturnih produkcij,
- povečanje aktivnih posameznikov na področju kulture v lokalni skupnosti,
- zadovoljevanje potreb občanov po dostopnosti kulturnih dobrin,
- oblikovanje identitete lokalnih skupnosti,
- dvig ozaveščenosti o pomenu kulture kot temelja narodne zavesti.

6.2 JAVNI SEKTOR

Javni sektor na področju kulture v Medvodah predstavljajo Občina Medvode in javni zavodi: Knjižnica Medvode, Javni zavod Sotočje Medvode, Glasbena šola Franca Šturma – enota Medvode in vzgojno-izobraževalni zavodi. Predvsem prvi trije delujejo kot generatorji razvoja kulture, Knjižnica Medvode kot osrednji center informacijske družbe lokalne skupnosti in središče spodbujanja bralne kulture, Javni zavod Sotočje Medvode kot glavni povezovalec kulturnih izvajalcev in inkubator novih vsebin. Vsi trije so sofinancirani s strani Občine Medvode, finančna sredstva za izvajanje javne službe pa pridobivajo tudi od tržne dejavnosti oziroma članarin ipd.

Strateški cilj 4: spodbujanje povezovanja

a) Ukrep 4.a: spodbujanje medsebojnega sodelovanja zavodov in sodelovanja zavodov z lokalnimi strokovnjaki s področja kulture in kulturne dediščine

Ukrep predvideva preoblikovanje obstoječih in oblikovanje novih programov, ki v vsebini predvidevajo večje vključevanje lokalnih strokovnjakov s področja kulture in kulturne dediščine pa tudi drugih strokovnjakov, ki delujejo v lokalnem prostoru in posedujejo bogato znanje ter izkušnje o lokalnem prostoru. Namen ukrepa je prepoznati potencial v lokalni skupnosti s ciljem gradnje povezane razvojno naravnane skupnosti.

Kazalniki:

- uvedba enega novega programa letno ali ena razvojna nadgradnja obstoječega programa letno,
- število sodelujočih strokovnjakov.

Nosilci ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode, Knjižnica Medvode

Ukrep 4.b: podbujanje k prepoznavanju potreb lokalne skupnosti

Ukrep predvideva organizacijo okroglih miz, javnih razprav in podobnih dogodkov ter izvedbo anket z namenom prepoznavanja potreb lokalne skupnosti, pa tudi vključitev zainteresiranih posameznikov in kulturnih društev.

Kazalniki:

- eden večji ali več manjših organiziranih tovrstnih dogodkov in izvedba ene usmerjene ankete letno,
- število sodelujočih.

Nosilci ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode, drugi javni zavodi

Pričakovani učinki ciljev na tem področju:

- dvig kvalitete kulturnih programov,
- večja povezanost javnega sektorja,
- večja usklajenost programov in jasna usmeritev posameznih zavodov,
- bolj smotrna poraba javnofinančnih sredstev,
- večja obiskanih prenovljenih in novih programov oziroma dogodkov,
- boljša ozaveščenost lokalne skupnosti o pozitivnih učinkih povezovanja in programih nasploh.

Strateški cilj 5: spodbujanje in promoviranje bralne kulture in bralne pismenosti*¹⁰

a) Ukrep 5.a: posodabljanje knjižnične zbirke

Ukrep predvideva posodabljanje knjižnične zbirke s poudarkom na zagotovitvi ustrezne kvalitete knjižnične zbirke, njene aktualnosti, prilagoditvah potrebam uporabnikov v lokalnem okolju. Posebno pozornost je pri tem treba posvetiti gradivu v odprtem dostopu, zlasti avdiovizualnim ter spletnim kulturnim in informacijskim virom, ki jih je treba približati uporabnikom, uporabnike pa spodbuditi in jih opolnomočiti za njihovo uporabo. Ob tem pa je treba raziskati tudi različne možnosti dodatnih virov financiranja.

Kazalniki uspešnosti:

- letni prirast knjižnega gradiva,

- letni prirast neknjižnega gradiva,
- letni odpis knjižničnega gradiva,
- delež gradiva v knjižnični zbirki, ki je mlajši od pet let,
- povečanje števila članov knjižnice,
- rast izposoje knjižničnega gradiva.

Nosilci ukrepa: Knjižnica Medvode, osnovne šole

b) Ukrep 5.b: večja dostopnost knjižničnega gradiva

Ukrep predvideva raziskavo možnosti za večjo dostopnost knjižničnega gradiva za uporabnike iz bolj oddaljenih krajev občine, s ciljem omogočiti enakopraven dostop do gradiva vsem prebivalcem v občini: oblikovanje in postavitve premičnih knjižnih zbirk, okrepitev storitve dostave knjižničnega gradiva na dom za ranljive skupine, pa tudi proučitev možnosti vzpostavitve izposoje knjižničnega gradiva, ki bo uporabnikom na voljo 24 ur na dan vseh sedem dni v tednu, ter proučitev možnosti širitve programov, kot je paketnik (brezstična izposoja prek fiksno nameščenih zunanjih kovinskih predalnikov). Cilj ukrepa je poiskati vire in se odločiti za izvedbo možnih rešitev.

Kazalniki uspešnosti:

- število premičnih zbirk,
- število postaj 24/7 (paketniki),
- pokritost območja občine z dostopom do knjižničnih storitev,
- povečanje števila uporabnikov,
- povečanje izposoje knjižničnega gradiva.

Nosilec ukrepa: Knjižnica Medvode

c) Ukrep 5.c: Posodabljanje informacijsko-komunikacijske tehnologije za razvoj spletnih storitev in informacijsko usposabljanje uporabnikov

Ukrep predvideva posodabljanje tehnološke opreme in implementacijo novih programskih orodij, kar omogoča nemoteno delovanje knjižnice, da lahko izpolnjuje tehnološke pogoje za uresničevanje svojega poslanstva, kot ga predvideva zakonodaja (posodabljanje, nakup dodatne opreme, vzdrževanje, informacijsko opismenjevanje, e-učilnica in digitalizacija).

Kazalniki uspešnosti:

- povečevanje števila ur informacijskega izobraževanja,
- povečanje števila domoznanskih publikacij in digitaliziranih zapisov,
- povečevanje oddaljenega obiska zaradi ponudbe digitalnih vsebin.

Nosilec ukrepa: Knjižnica Medvode

d) Ukrep 5.d: zagotavljanje delovanja Potujoče knjižnice

Ukrep predvideva zagotavljanje delovanja potujoče knjižnice iz mreže Bibliobus, ki omogoča izposajo knjižničnega gradiva v bolj oddaljenih predelih občine, kjer je dostopnost do Knjižnice Medvode marsikateremu občanu še vedno prevelika ovira. Knjižnica na kolesih je zanimiva tudi za otroke in mladino, ki si na ta način lahko gradivo izposojajo tudi sami. Postajališča potujoče knjižnice na območju občine so bila v letu 2019 pri Centru starejših v Medvodah, v Zbiljah, pri Osnovni šoli Smlednik, v Sori in v Trnovcu.

Kazalniki uspešnosti:

- število izposoj,
- število uporabnikov.

Nosilec ukrepa: Občina Medvode

Pričakovani učinki ciljev na tem področju:

- večja dostopnost knjižničnih storitev ter širjenje bralne kulture tudi v naseljih, ki so od občinskega središča oddaljeni več kot 2,5 kilometra,
- izboljšanje informacijske pismenosti vseh generacij,
- zagotavljanje večje socialne vključenosti in informacijskega opismenjevanja,
- povečevanje zmožnosti uporabe sodobne tehnologije in informacijskih virov prebivalcev v lokalni skupnosti,
- pospeševanje uporabe storitev knjižnice na daljavo,
- dostopnost knjižne dediščine v digitalni knjižnici s polnimi besedili,
- večja izposoja predvsem kvalitetnega knjižničnega gradiva, večji obisk knjižnice, dvig bralne kulture.

6.3 NEVLADNI SEKTOR

Občina Medvode na različne načine podpira delovanje nevladnega sektorja na področju kulture, ki na območju občine predstavlja delovanje ljubiteljskih kulturnih društev, zasebnih zavodov, samostojnih kulturnih delavcev in drugih organizacij: s sofinanciranjem, projektnim povezovanjem, sodelovanjem pri izvedbi javnih programov ipd. Občina Medvode spodbuja povezovanje in sodelovanje nevladnih organizacij z javnim sektorjem, to pa uresničuje s participativnim pristopom k razvoju kulture in s spodbujanjem dviga kvalitete kulturnih programov ob zagotavljanju smotrnosti porabe proračunskih sredstev.

Bogata produkcija ljubiteljske kulture in razpršenost dogodkov ter skromno napredovanje v kvaliteti kaže na potrebo po prenovi pravilnika za sofinanciranje kulturnih dejavnosti, hkrati pa izsledki analiz kažejo na želje po povišanju finančne podpore.

Strateški cilj 6: spodbujanje razvojno naravnane delovanja in povezovanje ljubiteljske kulture z drugimi organizacijami ter posamezniki

a) Ukrepi 6.a: prenova pravilnika za sofinanciranje kulturnih dejavnosti

Ukrep obsega prenovu pravilnika za sofinanciranje kulturne dejavnosti, ki mora upoštevati spodbujanje kvalitete produkcij in povezovanje kulturnih društev med sabo ter s strokovnjaki in drugimi organizacijami s področja kulture.

Trenutni pravilnik z merili in kriteriji je zelo kompleksen in občanom Medvod nerazumljiv, zato prihaja tudi do neupravičenih napačnih interpretacij sklepov razpisa, ki vzbujajo dvom tudi o verodostojnosti sklepov in strokovnem delovanju komisije. Nov pravilnik in merila ter kriteriji morajo biti jasno predstavljeni zainteresirani javnosti in morajo biti postavljeni razumljivo ter pregledno.

Kazalnik:

- dosežen konsenz glede vsebine novega pravilnika med razpisovalko in OKZM
- sprejetje novega pravilnika,
- povečanje povezovanja izvajalcev kulturnih programov – število koprodukcij in soorganizatorstev,

- dvig kvalitete posameznih produkcij in povečanje uspešnih udeležb na tekmovanjih in srečanjih v organizaciji JSKD in drugih organizacij – priznanja,
- povečanje števila obiskovalcev posameznih produkcij,
- povečanje kvalitetne kulturne ponudbe (KUV) za šole in zainteresirano javnost – število programov.

Nosilec ukrepa: Občina Medvode

b) Ukrep 6.b: postopna rast sredstev, namenjenih kulturi, za izvedbo javnega razpisa

Ukrep zajema postopno rast sredstev, namenjenih kulturni dejavnosti, na raven pred znižanjem sredstev (leto 2014). Osnova za rast je realizacija prvega ukrepa, ki natančno opredeli strukturo delitve finančnih sredstev (izraženo v odstotnih točkah tako za ljubiteljsko kulturo kot tudi druge nevladne kulturne organizacije in posameznike).

Kazalnik: letna rast višine sredstev za izvedbo razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti.

Nosilec ukrepa: Občina Medvode

c) Ukrep 6.c: spodbujanje sodelovanja med kulturnimi društvi in povezovanja ljubiteljske kulture z drugimi organizacijami ter posamezniki

Ukrep predvideva združevanje obstoječih programov oziroma oblikovanje novih programov na način koprodukcij, to pa bo podpiral tudi nov oziroma prenovljen pravilnik za sofinanciranje kulturnih dejavnosti. Namen ukrepa je slediti načelu manj je več v smislu zviševanja kvalitete produkcij, pridobivanja večjega števila obiskovalcev in vzpostavitve možnosti za izvedbo zahtevnejših produkcij.

Kazalnika:

- ena večja koprodukcija ali več manjših koprodukcij letno
- število sodelujočih koproducentov.

Nosilci ukrepa: OKZ in kulturna društva

d) Ukrep 6.d: usklajevanje kulturnih programov

Ukrep zajema terminsko usklajevanje programov in lokacij izvedbe produkcij, ki jih društva in zavodi pripravljajo predvsem na področju uprizoritvene umetnosti, literarne umetnosti, likovne umetnosti, glasbene umetnosti pa tudi na področju filma. Cilj ukrepa je povečanje števila obiskovalcev in dostopnosti različnih produkcij različnih izvajalcev.

Kazalnik:

- neprekrivanje terminov produkcij

Nosilci ukrepa: Občinska kulturna zveza in Javni zavod Sotočje Medvode

Pričakovani učinki ciljev na tem področju

S preišljenim in skrbno načrtovanim pristopom k prenovi pravilnika in k višanju sredstev bodo urejene dolgoletne nejasnosti in nezadovoljstvo nevladnih organizacij. Ukrepi bodo utrdili odnose med vladnim in nevladnim sektorjem, ki vodi k uspešnemu razvojno naravnemu delovanju. S povišanjem sredstev, namenjenih izvedbi javnega razpisa, ob novem razvojno naravnem pravilniku bodo lokalne šole in zainteresirana javnost deležni dodatnih kvalitetnih kulturnih programov. Nov pravilnik bo kulturnim društvom in zvezi omogočil izvedbo zahtevnejših skupnih projektov, ki bodo sodelujočim prinesle nove izkušnje in znanje ter povečale število obiskovalcev.

6.4 KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA

Konec leta 2019 je vlada sprejela Strategijo kulturne dediščine 2020–23, katere splošni cilji so: *s pomočjo dediščine prispevati h kakovosti življenja in k bolj povezani družbi, pospešiti trajnostni razvoj Slovenije in izboljšati odnos družbe do naše dediščine.*

»Izhodišče strategije je načelo celostnega ohranjanja dediščine kot temelja nacionalne identitete, kulturne raznolikosti Slovenije (ki se prepleta z izjemno krajinsko in biotsko raznovrstnostjo), privlačnosti naše države za življenje naših državljanov, izobraževanje, razvoj, umetniško ustvarjanje, turizem in druge gospodarske dejavnosti. Je temelj sodobne ustvarjalnosti in prepoznavnosti Slovenije v mednarodni skupnosti.«^{*29}

Občina Medvode je v letu 2008 s strani ZVKDS pridobila dokument *Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Medvode*, ki je podlaga za sprejemanje aktov s področja urejanja prostora, hkrati pa podaja smernice oziroma izhodišča za oblikovanje strateških ciljev ohranjanja in varovanja kulturne dediščine. Skladno z usmeritvami Občina Medvode uresničuje priporočila z različnimi ukrepi: ozaveščanje prebivalcev po različnih medijih in kulturnih programih, investicijsko in redno vzdrževanje ter zagotavljanje proračunskih sredstev za Javni razpis za sofinanciranje kulturne dediščine.

Občina Medvode zagotavlja proračunska sredstva za Javni razpis za sofinanciranje kulturne dediščine, ki zajema redno delovanje društev, obnove, sanacije in drugo. Skozi prepoznavanje potreb in želje občanov ter kulturnih in turističnih delavcev pa se vse bolj kaže tudi usmeritev k **ureditvi gradiva (arhiva), iskanju primernih prostorov za predstavitev gradiva (muzej) ter postavitvi informacijskih tabel oziroma označb kulturnih spomenikov pa tudi oblikovanje novih tematskih poti.**

Naravna in nepremična kulturna dediščina predstavljata velik potencial za oblikovanje kulturnega turizma in kulturno-umetnostne vzgoje (Polhograjsko hribovje, Smledniški grad, grad Goričane, Lazarinijev dvorec, Dolinčkova domačija, sakralna dediščina, arheološka najdišča ipd.).

Leta 2011 je Ministrstvo za kulturo sprejelo *Pravilnik o označevanju nepremičnih kulturnih spomenikov*, decembra pa je bil izdan *Priročnik za označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov*, ki predvideva uvedbo okroglih tabel. Skladno s tem bo v prihodnosti treba urediti označevalne in informativne table. Ob pregledu stanja nepremične dediščine se ponuja priložnost za podroben popis, ki lahko vodi v postavitve koncepta povezovanja točk kulturne dediščine po planinskih in kolesarskih poteh. Ob obstoječih poteh, kot so Slovenska partizanska pot – SPP, Jakobova pot, Učna pot Žlebe-Jeterbenk, Aljaževa pot, Od Jakoba do Jakoba, Hiša na hribu, je možno oblikovati tudi dodatne poti in jih primerno vsebinsko povezati. Vsebinsko se trenutno navezuje predvsem na občinskega zavetnika Jakoba Aljaža, analitičen pristop k oblikovanju kulturnega turizma pa odpira vse bolj evropsko zaželeno povezavo različnih področij: kultura, rekreacija, turizem ipd.

Iz preseka opravljenih analiz pred oblikovanjem tega dokumenta je bilo mogoče posredno izluščiti tudi potrebo po novih turističnih vodnikih, specializiranih za določena področja oziroma objekte kulturne dediščine. **V srednjeročnem planu je skladno z oživiljanjem rojstne hiše Jakoba Aljaža, vzpostavitev muzeja premične kulturne dediščine ter oživitvijo drugih objektov treba razmisliti o pripravi tematskih programov in promocij, ki bi lahko odprla dodatno delovno mesto vodnika oziroma kustosa.** Ob uspešni kandidaturi na evropskih razpisih ali razpisu o zaposlitvi prek javnih del tovrstna zaposlitev ne bi predstavljala večjega bremena Občine Medvode. Konstantno povečevanje turizma v

Ljubljani (če odmislimo časovno obdobje epidemije) omogoča vzpostavitev programa enodnevnih izletov in s tem predstavlja velik potencial za prihodke v lokalni kulturi in turizmu; tudi s strani sofinanciranih izobraževalnih vsebin ljubljanskih oziroma slovenskih osnovnih šol.

Zelo pomembno delo, ki ga bo v srednjeročnem planu prav tako treba opraviti, je ureditev zemljiškoknjižnih vpisov določenih spomenikov, proučitev možnosti odkupa Dolinčkove hiše in rojstne hiše Franca Rozmana Staneta, ki bi s tem prešli v državno oziroma občinsko last in upravljanje, ter natančen načrt vzdrževanja spomenikov.

Strateški cilj 7: spodbujanje ohranjanja in varovanja kulturne dediščine

a) Ukrep 7.a: izvajanje javnih razpisov za obnovo kulturnih spomenikov

Ukrep predvideva sofinanciranje akcij zaščite kulturne dediščine v občini Medvode, raziskovalnih in publicističnih projektov s področja kulturne dediščine in redne dejavnosti društev, ki so registrirana za opravljanje dejavnosti na področju kulturne dediščine (adaptacije, prenove, zaključna dela, zaščita kulturnih spomenikov ali predmetov na območju občine Medvode, ki so vpisani ali v postopku vpisa v Register kulturne dediščine Republike Slovenije (RKD), restavratorski in sanacijsko-konservatorski posegi na kulturnih spomenikih, redno vzdrževanje kulturnih spomenikov in njihove okolice ter vzdrževanje predmetov kulturne dediščine, raziskovalni in publicistični projekti s področja kulturne dediščine.

Kazalnik: število in vrednost sofinanciranih akcij

Nosilec ukrepa: Občina Medvode

Strateški cilj 8: Oživitev rojstne hiše Jakoba Aljaža (v nadaljevanju RHJA)

a) Ukrep 8.a: dokončanje notranje ureditve

Ukrep zajema dokončanje notranje ureditve po usmeritvah s strani delovne skupine, ki je bila vzpostavljena v letu 2018 z namenom strokovne podpore Občini Medvode ob notranji ureditvi RHJA.

Kazalnik: odprtje hiše za ogled

Nosilec ukrepa: Občina Medvode

b) Ukrep 8.b: vzpostavitev redne ponudbe programov kulturnega turizma v rojstni hiši Jakoba Aljaža

Ukrep zajema zasnovo kulturnih in turističnih programov, ki bodo vodili v promoviranje Jakoba Aljaža in njegovega rojstnega kraja.

Cilji ukrepa so večja promocija občine Medvode, ozaveščanje o dediščini in zvišanje prilivov finančnih sredstev za pokritje stroškov upravljanja objekta.

Kazalniki:

- število obiskovalcev,
- število izvedenih dogodkov in prireditev,
- višina pridobljenih sredstev.

Nosilec ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode

Strateški cilj 9: razvoj kulturnega turizma

a) Ukrep 9.a: vzpostavitev novih programov kulturnega turizma in predstavitev muzejskih zbirk

Ukrep predvideva vzpostavitev delovne skupine, ki bo proučila možnosti vpeljave novih programov kulturnega turizma v mrežo kulturne in turistične ponudbe. Skupina bo proučila možnost arhiviranja gradiva in ureditve prostorov za stalno predstavitev elementov premične kulturne dediščine ter muzejskega gradiva.

Cilj je analizirati trenutno stanje in določiti način pristopa k oblikovanju optimalnega razvoja kulturnega turizma, krepiti informiranje in ozaveščanje v lokalni skupnosti ter poiskati prostor ter način arhiviranja gradiva, ki bo na ogled zainteresirani javnosti, pa tudi prepoznati potencialne in oblikovati smernice za premišljen pristop k popisu elementov kulturne dediščine.

Kazalniki:

- predlog predstavitve in arhiviranja premične kulturne dediščine ter muzejskega gradiva,
- število novih programov,
- vzpostavitev mreže programov oziroma celostne ponudbe kulturnega turizma,
- identifikacija elementov kulturne dediščine.

Nosilec ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode

b) Ukrep 9.b: ureditev zemljiškoknjižnih vpisov določenih spomenikov

Ukrep zajema ureditev zemljiškoknjižnih vpisov spomenikov, ki bodo vključeni v vzpostavitev novih programov kulturnega turizma.

Kazalnik: število vpisov

Nosilec ukrepa: Občina Medvode

c) Ukrep 9.c: Ureditev označevalnih ter informativnih tabel

Ukrep predvideva vzpostavitev terminskega in finančnega plana za ureditev označevalnih in informativnih tabel spomenikov kulturne dediščine.

Kazalniki:

- izdelan plan ureditve,
- število novih tabel.

Nosilec ukrepa: Občina Medvode

Pričakovani učinki ciljev na tem področju:

- povečanje obnovljenih objektov in spomenikov nepremične kulturne dediščine,
- postavitev občine Medvode na zemljevid zanimivih kulturnih/turističnih lokacij v Sloveniji,
- povečanje ozaveščenosti o domoznanstvu in zavetniku občine Jakabu Aljažu na lokalni in nacionalni ravni,
- ureditev arhiva kulturne dediščine in zemljiškoknjižnih vpisov določenih spomenikov,
- povečanje celostne ponudbe kulturnega turizma in povečanje števila organiziranih skupin obiskovalcev,
- povečanje prihodkov v lokalno skupnost,
- formiranje novega delovnega mesta.
- povečanje ozaveščenosti lokalne skupnosti o obstoju, pomenu in varovanju kulturne dediščine.

6.5 PREDNOSTNA PODROČJA KULTURE – GLASBENA IN UPRIZORITVENA DEJAVNOST

Javni zavodi, kulturna društva in drugi izvajalci kulturnih programov v Medvodah delujejo na različnih kulturnih področjih, po številu članov oziroma izvajalcev izstopata predvsem glasbena in uprizoritvena dejavnost. Uprizoritvena dejavnost obsega gledališko in lutkovno dejavnost, z njo pa se ukvarja 6 kulturnih društev ter Javni zavod Sotočje Medvode. Na glasbeno-pevskem področju deluje 7 kulturnih društev, v okviru osnovnih šol pa 4 otroški zbori. Na glasbeno-instrumentalnem področju delujejo 4 kulturna društva, pa tudi Javni zavod Sotočje Medvode in druge posamezne neregistrirane skupine mladih. Poleg številčnosti omenjena dva področja povezuje tradicionalnost, kamor uvrščamo tudi folkorno dejavnost, ki je v zadnjih letih pred epidemijo doživela velik napredek in podmladek, tega pa je bilo možno zaznati tudi pri posameznih sekcijah na glasbeni in gledališki dejavnosti.

Vsa tri področja so v okviru epidemije v letu 2020 in 2021 doživela veliko škode, saj so ukrepi prepovedovali zbiranje ljudi, tudi za namen izvajanja vaj, še posebej pa to velja za glasbeno in uprizoritveno dejavnost.

Ob podrobnem pregledu števila izvajalcev na posameznih področjih in sofinanciranja s strani javnega razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti v občini Medvode izstopata glasbena in uprizoritvena dejavnost. V letu 2017 in 2018 je bilo največ teh sredstev namenjenih gledališki in lutkovni dejavnosti, ki jo izvaja 6 društev z 12 sekcijami, na drugem mestu je instrumentalno glasbena dejavnost, ki jo izvajajo 4 društva s 9 sekcijami, na tretjem je likovna-foto dejavnost, ki jo izvaja 6 društev z 9 sekcijami, in na četrtem mestu vokalno glasbena dejavnost, ki jo izvaja 7 društev z 10 sekcijami. Vsem štirim področjem sta skupna številnost članov, z izjemo likovne umetnosti pa tudi tradicionalnost izvajanih programov.

Glede na razbrane potrebe in želje, kot so: težnja po razvoju, želja po več pomladka, finančne potrebe, vezane na razvojno naravnano delovanje posameznega področja, in številnost izvajalcev ter posledice pandemije, bi med PREDNOSTNA področja financiranja za obdobje 2021–2024 lahko uvrstili VOKALNO GLASBENO, INSTRUMENTALNO GLASBENO IN GLEDALIŠKO DEJAVNOST, v določeni meri pa tudi FOLKLORNO DEJAVNOST, ki ji je v izogib upadu pomladka zaradi epidemije tudi potrebno nuditi primerno podporo.

Ker vse dejavnosti ne morejo biti hkrati prepoznane kot prioritete, mednje nismo uvrstili likovne-foto dejavnosti (ta je po naših podatkih v obdobju pandemije utrpela manjšo škodo od zgoraj navedenih področij) in druge manj številne dejavnosti: filmska, video in literarna dejavnost, intermedijalna in multimedijalna dejavnost (ki so svojo dejavnost prav tako dokaj uspešno prilagodile situaciji).

Strateški cilj 10: podpora prepoznanim prioritetnim področjem kulture

a) Ukrep 10.a: vzpostavitev mehanizmov podpore prepoznanim prioritetnim področjem kulture

Ukrep predvideva raziskavo možnosti podpore prepoznanim področjem kulture, vzpostavitev različnih mehanizmov podpore in raziskavo ter vzpostavitev možnosti dodatnega sofinanciranja kulturnih programov iz teh področij. Cilj ukrepa je obujanje oziroma oživljanje dejavnosti na kulturnih področjih, ki so iz različnih razlogov utrpeli škodo ali pa potrebujejo pomoč pri zagonu svoje razvojno naravnane dejavnosti.

Kazalniki:

- število vzpostavljenih mehanizmov podpore,
- število prejemnikov podpore.

Nosilca ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode in Občinska kulturna zveza Medvode

6.6 INFRASTRUKTURA

Brez investicij v infrastrukturo je kvalitetna izvedba programov in zagotavljanje varnosti onemogočeno. V občini Medvode je pet kulturnih domov (lahko se imenuje tudi dom krajanov), ki vsak zase potrebujejo premišljen pristop k ureditvi njegovih pomanjkljivosti oziroma slabosti. Glede na število letnih produkcij in terminov zasedenosti se je predvsem treba lotiti urejanja razmer v Kulturnem domu Medvode in Domu krajanov Pirniče. Prvega upravlja Javni zavod Sotočje Medvode, v njem pa delujejo tudi kulturno društvo in zveze društev. Drugi je v upravljanju KS Pirniče, v njem pa delujejo KUD Pirniče in druga društva. Za Kulturni dom Medvode je bil v letu 2019 pripravljen pregled stanja, seznam usmeritev k investicijskemu vzdrževanju in projekt prenove, po katerem bodo zagotovljene primerne razmere za izvajanje kulturne dejavnosti. Projekt predvideva dvig in konfiguracijo tal dvorane s primerno osvetlitvijo (tal) dostopa do sedežev, prenovo nevarnih stopnic na oder, vzpostavitev treh dodatnih vrst sedežev in prenovo inštalacij ob prestavitvi tehnične kabine v prostor za balkon. Glede na izsledke analiz, se Kulturni dom Medvode kaže kot velik potencial za oživitev kulturno-izobraževalnega in družabnega dogajanja v središču stanovanjskih naselij mesta Medvode (filmska vzgoja, glasbeni večeri, delavnice ipd.).

Drugi omenjeni dom, Dom krajanov Pirniče, se skozi zgodovino kaže kot nerešljiv problem zagotavljanja primerne ureditve. Lastnika sta Občina Medvode in KS Pirniče. V letu 2017 je Občina Medvode imenovala skupino za pripravo kandidature ureditve okolice Doma krajanov (projekt LAS), vendar je po pogovoru z gradbeniki in nadzorniki gradenj skupina ugotovila, da objekt najprej potrebuje uporabno dovoljenje. Žal predlog Občine Medvode o ureditvi razmer (prenos v upravljanje Javnemu zavodu Sotočje Medvode) ni bil sprejet s strani KS Pirniče in KUD Pirniče.

Kot srednjeročni oziroma dolgoročni cilj se, glede na izkazane potrebe lokalne skupnosti, kaže tudi gradnja ali odkup (in prenova) večnamenskega objekta z veliko dvorano (okoli 350 sedežev za izvajanje uprizoritvene umetnosti in konferenčne dejavnosti), galerijskimi prostori, prostori za predstavitev muzejskega gradiva, prostori za optimalno delovanje Godbe Medvode in prostori za izvajanje medgeneracijske dejavnosti.

V letu 2020 je bilo ob epidemiji covida-19 zaznati tudi rast potreb po zunanji infrastrukturi za izvajanje kulturne dejavnosti. To je bil eden od vodilnih razlogov, da sta Občina Medvode in Javni zavod Sotočje Medvode pristopila k projektu EPK vas Medvode 2025 (v sklopu kandidature MOL za Evropsko prestolnico kulture 2025), ki je rezultiral raziskavo in elaborat z usmeritvami primernega pristopa k oblikovanju prostora *EKO terasa*.^{* 11}

EPK vas Medvode oziroma EKO terasa je

*»procesno in razvojno naravnani projekt, pilotni projekt soustvarjanja trajnostnih, ekoloških in kulturno-umetniških vsebin ob upoštevanju in povzemanju naravnih in zgodovinskih danosti ožjega in širšega prostora«.*³⁰

Pri tem gre za oblikovanje urejenega javnega prostora, kjer bo iz 50.000 m² velike neizkoriščene in degradirane javne površine na spodnji terasi levega brega reke Save, tik ob sotočju rek Sore in Save,

nastal prostor aktivnega dogajanja in druženja. Območje želimo napolniti s kulturno umetniškimi vsebinami, rekreacijskimi in prostočasnimi vsebinami.

»In na sotočju dveh rek vzpostaviti evropsko sotočje idej – mesto razmisleka, raziskovalni laboratorij novih družbenih in ekoloških praks in testni poligon za nove načine bivanja, tako v naravnem kot urbanem okolju. Eno izmed ključnih poglavij bosta predstavljali tudi pogumno soočenje z ambivalentno dediščino središča Medvod in gradnja identitete mesta, ki jo urbano središče Medvod še kako pogreša. Namesto zavračanja in izključevanja nekdanjih identitetnih arhitekturnih elementov (industrija, dimnik bližnje tovarne, hidroelektrarna, piramida nakupovalnega centra, prometno vozlišče) predstavlja mentalni in infrastrukturni preskok njihova tematizacija, trajnostni prevzem, rekontekstualizacija in ponovna uporaba. Z identiteto se namreč ne moremo spopadati prek zanikanja in vsakokratnega pisanja na novo, ampak tako, da jo najprej prevzamemo in nato spreminjamo, dodajamo ter dopolnjujemo. S projektom, ki je postavljen na poplavno ogroženo območje, pa ne nazadnje želimo vzpostaviti tudi nov sistem upravljanja voda, ki temelji na ohranjanju naravnih danosti, brez grobih posegov v prostor in je kot tak lahko model tudi za druge slovenske občine, ki se spopadajo s podobno problematiko.«³⁰

Ob posnetku stanja kulture in kulturne infrastrukture v Medvodah pa so se pojavile tudi želje in predlogi s strani Knjižnice Medvode in drugih društev, ki predlagajo delno prenovo obstoječega objekta v katerem delujejo, oziroma povečanje podporne infrastrukture ali optimizacijo obstoječe infrastrukture.

Strateški cilj 11: zagotavljanje ustrezne infrastrukture za izvajanje kulturnih dejavnosti

a) Ukrep 11.a: investicijsko vzdrževanje in prenova Kulturnega doma Medvode

Ukrep predvideva prenovo kulturnega doma, kjer gre predvsem za investicijsko vzdrževanje in zagotavljanje varnosti ter primernih razmer za izvajanje in razvoj kulturne dejavnosti.

Kazalnik: zagotovljena prenova in investicijsko vzdrževanje za nemoteno izvedbo kulturnih programov

Nosilec ukrepa: Občina Medvode

b) Ukrep 11.b: priprava lokacije in projekta novega kulturnega centra

Ukrep zajema posnetek stanja obstoječe kapacitete kulturne infrastrukture in potreb s strani zavodov in društev ter raziskavo možnosti postavitve Kulturnega centra z večnamensko dvorano (za izvajanje uprizoritvene dejavnosti, konferenčne dejavnosti, medgeneracijsko delovanje, redno delovanje Godbe Medvode, galerijo, prostore za izvajanje izobraževalnih vsebin za odrasle in tudi srednješolce ipd.)

Kazalnik: izdelan idejni projekt

Nosilec ukrepa: Občina Medvode

c) Ukrep 11.c: ureditev dokumentacije Doma krajanov Pirniče

Ukrep predvideva sklenitev dogovora o načinu in fazah urejanja dokumentacije Doma krajanov Pirniče med Občino Medvode, KS Pirniče, KUD Pirniče.

Kazalnik: sporazumni dogovor

Nosilec ukrepa: Krajevna skupnost Pirniče in Občina Medvode

d) Ukrep 11.d: zagotavljanje dodatnih površin za izvajanje knjižničarske dejavnosti

Ukrep predvideva pregled stanja obstoječih prostorov in pridobitev mnenja arhitekta ter pridobitev predloga za optimizacijo ali obnovo obstoječega objekta. Cilj je zagotavljati nemoteno knjižničarsko dejavnost.

Kazalnik: površina prenovljenih prostorov

Nosilec ukrepa: Občina Medvode

e) Ukrep 11.e: ureditev EKO terase

Ukrep zajema vzpostavitev skupine za začetek izvajanja ureditve EKO terase po izhodiščih iz elaborata EPK vas Medvode, proučitev faz dela po letih, pričetek izvajanja in delno realizacijo.

Kazalnik: pridobitev nove zunanje infrastrukture

Nosilec ukrepa: Občina Medvode

Pričakovani učinki ciljev na tem področju:

- zagotovitev varnega upravljanja objektov,
- zagotovitev optimalne uporabe prostorov,
- zagotovitev možnosti za razvoj kulture,
- povečanje števila obiskovalcev in uporabnikov posameznih objektov oziroma prostorov,
- povečanje prihodkov s strani enkratnih najemnikov prostorov,
- vzpostavitev novih zunanjih javnih površin za izvedbo kulturnih dejavnosti in kvalitetno preživljanje prostega časa,
- oživitev kulturnega dogajanja.

6.7 INFORMIRANJE

Pomembna točka, ki se dotika vseh izvajalcev kulturnih dejavnosti v občini, je izoblikovanje vodilne podobe medvoške kulture. Zaradi zmanjšanja sredstev, nerazumevanja kulture in hitrega razvoja tehnologije je pomembno vzpostaviti komunikacijske točke in kanale, ki bodo omogočali prepoznavanje in oblikovanje novih ciljnih skupin ter skupno promocijo izvajalcem kulturnih programov ter njihovim podpornikom. S tem pa bo omogočena tudi lažja pridobitev donatorjev in sponzorjev. Večina izvajalcev se srečuje s pomanjkanjem občinstva in sredstev. Strateška vzpostavitev promocijskih kanalov pa lahko doseže in oblikuje nove segmente publike ter pridobi nove podpornike kulture tudi iz gospodarskega sektorja.

Strateški cilj 12: vzpostavitev enovite podobe medvoške kulture

a) Ukrep 12.a: vzpostavitev mreže kulturnih programov z enovito vizualno podobo

Ukrep predvideva vzpostavitev mreže kulturnih programov z enovito podobo, ki uspešno nagovarja potencialne obiskovalce in uporabnike. Namen je analizirati trenutno stanje, oblikovati enovito vizualno podobo oziroma slogan in določiti način pristopa k uporabi elementov vizualne podobe v vseh izbranih programih s ciljem dviga prepoznavnosti občine Medvod in medvoške kulture.

Kazalnik:

- uporaba slogana v različnih programih,

- število programov v vzpostavljeni mreži.
- Nosilec ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode

Pričakovani učinki ciljev na tem področju:

- povečanje prepoznavnosti občine Medvode na področju kulture in na splošno,
- povečanje števila obiskovalcev in organiziranih skupin iz drugih občin, regij in tudi držav,
- oblikovanje povezane žive kulturne skupnosti v Medvodah.

Strateški cilj 13: vzpostavitev informacijske sheme in novih komunikacijskih točk

a) Ukrep 13.a: objavljanje informacij o kulturnih programih v digitalnih medijih

Ukrep zajema predstavitev kulturnih programov in kulturnega delovanja v digitalnih medijih: na spletnih straneh Občine Medvode in Javnega zavoda Sotočje, Facebooku, Instagramu in drugih spletnih kanalih ter razvoj novih orodij za predstavitev kulturnih programov.

Kazalnik: aktivna ali posodobljena spletna stran oziroma vzpostavljena podstran
Nosilca ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode, Občina Medvode

b) Ukrep 13.b: objavljanje člankov in informacij o kulturnih dejavnostih v tiskanih medijih

Ukrep zajema predstavitev kulturnih programov in kulturnega delovanja v lokalnem časopisu – reviji Sotočje, knjižici KULTura med vodami (Dnevi dejavnosti za šole) in knjižici Abonma Sotočje.

Kazalnik: število objav
Nosilec ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode, izvajalci kulturnih programov v občini

c) Ukrep 13.c: vzpostavitev novih komunikacijskih točk in posodobitev obstoječih

Ukrep predvideva vzpostavitev novih načinov komuniciranja z javnostjo in posodobitev obstoječih kanalov.

Kazalnik:
– vzpostavljene nove komunikacijske točke
– število objav
Nosilci ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode, izvajalci kulturnih programov v občini

Strateški cilj 14: kreiranje publike

a) Ukrep 14.a: oblikovanje novih ciljnih skupin

Ukrep obsega premišljen pristop k novim načinom oglaševanja in pridobivanju informacij o potrebah spregledanega dela lokalne skupnosti in širše. Na različne načine in po različnih kanalih informiranja je treba slediti razvoju družbe na lokalni in evropski ravni in prepoznati potrebe določenih spregledanih skupin zainteresirane javnosti.

Kazalnik:
– število uporabnikov prenovljenih/utečenih ali novih programov,
– število implementacij.
Nosilec ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode

Pričakovani učinki ciljev na tem področju:

- boljša informiranost občanov,
- doseganje različnih ciljnih skupin,
- oblikovanje novih ciljnih skupin,
- povečanje obiskanosti produkcij.

6.8 KULTURNO-UMETNOSTNA VZGOJA

Strateški cilj 15: vzpostavitev mreže programov kulturno-umetnostne vzgoje

a) Ukrep 15.a: izvajanje programa Obrazi sotočja

Ukrep predvideva montažo spominskih plošč zaslužnim Medvoščankam in Medvoščanom na steni za Knjižnico Medvode na obdobje dveh let in pripravo ter izvedbo vodenih ogledov.

Kazalniki:

- število novih spominskih plošč
- število vodenih ogledov

Nosilec ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode, Občina Medvode

b) Ukrep 15.b: podpora programom kulturno-umetnostne vzgoje v sklopu programa KULTura (Dnevi dejavnosti)

Ukrep zajema sofinanciranje programov kulturno-umetnostne vzgoje za medvoške osnovne šole in vrtce vezane na program KULTura, pri čemer se prednostno obravnavajo programi lokalnih izvajalcev in programi, ki jih strokovni svet Javnega zavoda Sotočje Medvode prepozna kot kvalitetne. Cilj ukrepa je večje povezovanje lokalnih kulturnih izvajalcev z vzgojno-izobraževalnimi zavodi in predstavitev delovanja kulturnih društev, ki v svoje vrste vabijo nove člane z namenom pomlajevanja ljubiteljske kulture in ohranjaja njihovega poslanstva.

Kazalniki:

- število novih programov,
- število izvedenih dnevov.

Nosilec ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode

c) Ukrep 15.c: skulpture/formavive

Ukrep predvideva izvedbo natečaja za najboljše idejne rešitve skulptur, ki v svoji vsebini združujejo elemente kulturne dediščine Medvod in vzpostavitev zanimivih turističnih točk.

Kazalniki: število novih skulptur

Nosilec ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode, Občina Medvode

Pričakovani učinki ciljev na tem področju:

- ozaveščenost otrok o kulturni dediščini Medvod, ki vključuje domoznanstvo oziroma poznavanje zaslužnih Medvoščanov,
- mestno jedro bo pridobilo več novih zanimivih točk, ki vodijo k oživljanju centra in graditvi identitete,
- oblikovanje novih zanimivih lokacij in programov bo privabilo nove obiskovalce,

- participatorno naravnani programi bodo pripomogli k čutenju pripadnosti lokalni skupnosti,
- oblikovala se bodo nova stičišča poti, ki bodo pripomogla k večanju socialne vključenosti in ohranjanja stikov.

6.9 KULTURA V NACIONALNEM TER MEDNARODNEM PROSTORU

Strateški cilj 16: spodbujanje sodelovanja pri nacionalnih in mednarodnih projektih

a) Ukrep 16.a: javna predstavitev letnih programov in večletnih programov

Ukrep predvideva javno predstavitev aktualnih projektov in večletnih programov, ki nudijo možnost sodelovanja javnih zavodov in kulturnih društev. Namen je predstaviti možnosti sodelovanja z drugimi organizacijami, pridobivati dragocene izkušnje ter spoznati nove primere dobrih praks.

Kazalniki: število sodelujočih organizacij

Nosilci ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode, drugi kulturni izvajalci

Pričakovani učinki:

- pridobitev novih izkušenj,
- spoznavanje novih dobrih praks iz širše regije,
- pridobivanje novih poznanstev in izkušenj za delovanje v mednarodnem prostoru.

6.10 SISTEM FINANCIRANJA IN SPODBUJANJA DOTOKA SREDSTEV IZ DRUGIH VIROV

Za kulturo velja splošno prepričanje, da gre za področje, kjer je najtežje pridobiti finančna sredstva s strani donatorjev in sponzorjev, tudi na nacionalnih in mednarodnih razpisih. Večina občinskih javnih zavodov in organizacij nevladnega sektorja se pri sistemu financiranja opira na občinska proračunska sredstva in pridobivajo sredstva s članarinami, vstopninami ipd. Kljub temu obstajajo določeni načini marketinškega pristopa, ki omogočajo nove načine pridobivanja sredstev in vzbujajo zanimanje tudi za sponzorstva in donatorstva v kulturi.

Eden od načinov pridobivanja sredstev iz drugih virov pa je tudi uspešno kandidiranje na nacionalnih in mednarodnih razpisih, ki pa zahteva razvoj veščine pisanja kandidatur, ki bodo uspešne.

Strateški cilj 17: spodbujanje črpanja sredstev pri nacionalnih in mednarodnih razpisih

a) Ukrep 17.a: zaposlitev strokovnega sodelavca za določen čas

Ukrep predvideva pogodbeno zaposlitev strokovnega sodelavca, katerega naloga bo priprava projektov, vodenje projektov in črpanje sredstev prek nacionalnih in mednarodnih razpisov (LAS, Ustvarjalna Evropa ipd.) ter vzpostavitev sistema pridobivanja donatorskih in sponzorskih sredstev, pri čemer bodo stroški dela financirani pretežno iz sredstev razpisov.

Kazalniki:

- število novih sofinanciranih projektov,
- število donatorstev in sponzorstev,
- višina pridobljenih sredstev.

Nosilec ukrepa: Javni zavod Sotočje Medvode

6.11 TERMINSKI NAČRT

Steber strategije/cilji/ukrepi	Leto izvajanja			
	2021	2022	2023	2024
KULTURA V JAVNEM PROSTORU				
Strateški cilj 1: prepoznavanje izjemnega delovanja na področju kulture				
Ukrep 1.a: podeljevanje priznanj za življenjsko delo in izjemne dosežke – pletenice	x	x	x	x
Ukrep 1.b: sprememba pravilnika o priznanjih Občine Medvode na področju kulture	x			
Strateški cilj 2: priznavanje/prepoznavanje kulture kot temelja identitete lokalnih skupnosti				
Ukrep 2.a: organizacija slovesnosti ob državnih praznikih, občinskem prazniku in pomembnejših obletnicah	x	x	x	x
Strateški cilj 3: zagotavljanje večje raznolikosti in dostopnosti do kulturnih dobrin				
Ukrep 3.a: soorganizacija kvalitetnih programov	x	x	x	x
JAVNI SEKTOR				
Strateški cilj 4: Spodbujanje povezovanja				
Ukrep 4.a: spodbujanje medsebojnega sodelovanja zavodov in sodelovanja zavodov z lokalnimi strokovnjaki s področja kulture in kulturne dediščine	x	x	x	x
Ukrep 4.b: spodbujanje k prepoznavanju potreb lokalne skupnosti	x	x	x	x
Strateški cilj 5: Spodbujanje in promoviranje bralne kulture in bralne pismenosti				
Ukrep 5.a: posodabljanje knjižnične zbirke	x	x	x	x
Ukrep 5.b: večja dostopnost knjižničnega gradiva	x	x	x	x
Ukrep 5.c: posodabljanje informacijsko-komunikacijske tehnologije za razvoj spletnih storitev in informacijsko usposabljanje uporabnikov		x	x	x
Ukrep 5.d: zagotavljanje delovanja Potujoče knjižnice	x	x	x	x
NEVLADNI SEKTOR				
Strateški cilj 6: Spodbujanje razvojno naravnane delovanja in povezovanja ljubiteljske kulture z drugimi				
Ukrep 6.a: prenova pravilnika za sofinanciranje kulturnih dejavnosti		x		
Ukrep 6.b: postopna rast sredstev namenjenih kulturi za izvedbo javnega razpisa		x	x	x
Ukrep 6.c: spodbujanje sodelovanja med kulturnimi društvi in povezovanja ljubiteljske kulture z drugimi organizacijami ter posamezniki	x	x	x	x
Ukrep 6.d: usklajevanje kulturnih programov	x	x	x	x
KULTURNA IN NARAVNA DEDIŠČINA				
Strateški cilj 7: Spodbujanje ohranjanja in varovanja kulturne dediščine				
Ukrep 7.a: izvajanje javnih razpisov za obnovo kulturnih spomenikov	x	x	x	x
Strateški cilj 8: Oživitev Rojstne hiše Jakoba Aljaža (v nadaljevanju RHJA)				
Ukrep 8.a: dokončanje notranje ureditve	x			
Ukrep 8.b: vzpostavitev redne ponudbe kulturnih in turističnih programov		x	x	
Strateški cilj 9: Razvoj kulturnega turizma				
Ukrep 9.a: vzpostavitev novih programov kulturnega turizma in predstavitev muzejskih zbirk			x	x
Ukrep 9.b: ureditev zemljiškoknjižnih vpisov določenih spomenikov		x		x
Ukrep 9.c: ureditev označevalnih ter informativnih tabel		x	x	x

Steber strategije/cilji/ukrepi	Leto izvajanja			
	2021	2022	2023	2024
PRIORITETNA PODROČJA KULTURE				
Ukrep 10.a: vzpostavitev mehanizmov podpore prepoznanim prioritetnim področjem kulture	x	x	x	x
INFRASTRUKTURA				
Strateški cilj 11: Zagotavljanje ustrezne infrastrukture za izvajanje kulturnih dejavnosti				
Ukrep 11.a: investicijsko vzdrževanje in prenova Kulturnega doma Medvode	x	x		
Ukrep 11.b: priprava lokacije in projekta gradnje Kulturnega centra			x	x
Ukrep 11.c: ureditev dokumentacije Doma krajanov Piriče		x	x	x
Ukrep 11.d: zagotavljanje dodatnih površin za izvajanje knjižničarske dejavnosti		x	x	
Ukrep 11.d.: ureditev <i>Eko terase</i>		x	x	x
Strateški cilj 12: Vzpostavitev enovite podobe medvoške kulture				
Ukrep 12.a: vzpostavitev mreže kulturnih programov z enovito vizualno podobo	x	x	x	x
Strateški cilj 13: Vzpostavitev informacijske sheme in novih komunikacijskih točk				
Ukrep 13.a: objavljanje informacij o kulturnih programih v digitalnih medijih		x	x	x
Ukrep 13.b: objavljanje člankov in informacij o kulturnih dejavnostih v tiskanih medijih	x	x	x	x
Ukrep 13.c: vzpostavitev novih komunikacijskih točk in posodobitev obstoječih		x	x	x
Strateški cilj 14: Kreiranje publike				
Ukrep 14.a: oblikovanje novih ciljnih skupin		x		x
KULTURNO – UMETNOSTNA VZGOJA				
Strateški cilj 15: Vzpostavitev mreže programov kulturno-umetnostne vzgoje				
Ukrep 15.a: izvajanje programa Obrazi sotočja	x		x	
Ukrep 15.b: podpora programom kulturno-umetnostne vzgoje v sklopu programa KULTURA (Dnevi dejavnosti)	x	x	x	x
Ukrep 15.c: skulpture/formavive		x		x
KULTURA V NACIONALNEM TER MEDNARODNEM PROSTORU				
Strateški cilj 16: Spodbujanje sodelovanja pri nacionalnih in mednarodnih projektih				
Ukrep 16.a: javna predstavitev letnih programov in večletnih programov		x	x	x
SISTEM FINANCIRANJA IN SPODBUJANJA DOTOKA SREDSTEV IZ DRUGIH VIROV				
Strateški cilj 17: Spodbujanje črpanja sredstev pri nacionalnih in mednarodnih razpisih				
Ukrep 17.a: zaposlitev strokovnega sodelavca za določen čas		x	x	x

7 ZAKLJUČEK

Dokument Strategija razvoja kulture v občini Medvode za obdobje 2021–2024 je prelomen dokument na področju kulture, ki bo lokalni skupnosti načrtoval smer in cilje oblikovanja skupne razvojne poti. Ker v osnovi nosi participatorni značaj in z velikim obsegom predhodno opravljenih raziskav poskuša zajeti tudi v preteklosti spregledane ciljne skupine, tvori zaokroženo celoto želja in potreb skupnosti. In prav zaradi tega verjamemo, da ga bodo v duhu povezovanja, združevanja in solidarnosti posvojili vsi ustvarjalci razvojno naravnanih kulturnih programov.

Izrazi, zapisani v **moški** slovnični obliki, so **uporabljeni kot** nevtralni za moško in žensko osebo.

8 GRADIVO IN NAVEDBA VIROV

NAVEDENI VIRI IN LITERATURA

Analiza financiranja kulture (b. d.). Ljubljana: Ministrstvo za kulturo. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: <https://e-uprava.gov.si/.download/edemokracija/datotekaVsebina/336435?disposition=inline>

Černe, T. (2016). Primerjalno presojanje financiranja kulture v državah Evropske unije. Magistrsko delo. Ljubljana: Ekonomska fakulteta Univerze v Ljubljani. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: <http://www.cek.ef.uni-lj.si/magister/cerne4842.pdf>

Demšič, M. in Ravbar, M. (2016). Strategija razvoja kulture v Mestni občini Ljubljana 2016-2019. Ljubljana: Mestna občina.

Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje. (2017). Strasbourg: Svet Evrope. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/Strategija_21_SvetEvrope_2017-06-11.pdf

Izhodišča za prenovu kulturnega modela. (b. d.). Ljubljana: SVIZ. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: https://www.sviz.si/datot/izhodisca_prenovakultmodela.pdf

Lipovšek, B. (2003). Kultura kot razvojni dejavnik države in regij. Ljubljana: Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/dz/2003/dz04-03.pdf

Lokalni program za kulturo v mestni občini Nova Gorica 2019–2023. (2019). Nova Gorica: Mestna občina Nova Gorica. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: <https://www.nova-gorica.si/mma/-/2019102415441232/>

Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Medvode za leto 2019 (Uradni list RS, št. 77/2020)

Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Medvode za leto 2018 (Uradni list RS, št. 36/2019)

Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Medvode za leto 2017 (Uradni list RS, št. 29/2018)

Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Medvode za leto 2016 (Uradni list RS, št. 26/2017)

Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Medvode za leto 2015 (Uradni list RS, št. 31/2016)

Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Medvode za leto 2014 (Uradni list RS, št. 29/2015)

Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Medvode za leto 2013 (Uradni list RS, št. 20/2014)

Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Medvode za leto 2012 (Uradni list RS, št. 43/2013)

Predlog nacionalnega programa za kulturo (b. d.). Ljubljana: Ministrstvo za kulturo. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: http://www.asociacija.si/si/wp-content/uploads/2018/08/NPK_2018-25_za_javno_razpravo1.pdf

Priročnik za označevanje nepremičnih kulturnih spomenikov. (2010). Ljubljana: Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/Zakonodaja-ki-ni-na-PISRS/Kulturna-dediscina/14e072a7c9/Prirocnik-za-oznacevanje-nepremicnih-kulturnih-spomenikov.pdf>

Strategija delovanja Knjižnice Medvode 2020–2023. (2020). Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: https://www.knjiznica-medvode.si/wp-content/uploads/2021/02/Strateski-nacrt_KM.pdf

Strategija delovanja Knjižnice Medvode 2020–2023: Analiza lokalnega okolja, analiza uporabnikov, SWOT analiza. (2020). Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: https://www.knjiznica-medvode.si/wp-content/uploads/2021/02/Strategija_analiza-okolja.pdf

Strategija kulturne dediščine 2020–2023. (2019). Ljubljana: Ministrstvo za kulturo. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/STRAT_KD_2019.pdf

Strategija razvoja nacionalnega programa filmske vzgoje. (2016). Ljubljana: Vlada RS. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: https://www.film-center.si/media/cms/attachments/2016/12/12/Filmska_vzgoja_-_strategija.pdf

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice: (za obdobje 2018–2028). (2019). Ljubljana: Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.

Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje občine Medvode. (2008). Ljubljana: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: https://gis.gov.si/MK_eVRDpredpis/SZ/eVRD_SZ_Medvode_2008_02_00.pdf

Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/03).

Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01, 96/02 – ZUIK in 92/15)

Zakon o medijih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08 – ZPOMK-1, 77/10 – ZSFCJA, 90/10 – odl. US, 87/11 – ZAVMS, 47/12, 47/15 – ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19 – odl. US in 67/19 – odl. US)

Zakon o obveznem izvodu publikacij (Uradni list RS, št. 69/06 in 86/09)

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNOrg)

Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14)

Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg)

Žižič, B in Kambič, M. (2018). Arhitektura za ljudi: Arhitekturna politika Slovenije. Ljubljana: Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. Pridobljeno 22. 3. 2021 s spletne strani: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/DEDISCINA/ARHITEKTURA/df0797cb33/Arhitektura_za_ljudi_SLO_2018-05-21.pdf

VIRI:

¹ Vir: Primerjalno presojanje financiranja kulture v državah Evropske unije, magistrsko delo, Tanja Černe, Ljubljana, 2016

² Vir: Evropska strategija kulturne dediščine za 21. stoletje (t. i. Strategija 21)

³ Vir: Osnutek Nacionalnega programa za kulturo 2018–2025

⁴ Vir: ZUIK

⁵ Vir: Statistični urad Republike Slovenije

⁶ Vir: Analiza financiranja kulture, MK, 2017

⁷ Vir: Izhodišča za prenovu kulturnega modela, delovni osnutek, SVIZ

⁸ Vir: Zapisnik 7. seje strokovnega sveta za kulturo Javnega zavoda Sotočje Medvode

⁹ Vir : SSKJ

¹⁰ Vir: Izvleček iz strategije Knjižnice Medvode, mag. Igor Podbrežnik in dr. Petra Samec Stefančič, 2020

¹¹ Vir: Arhiv Javnega zavoda Sotočje Medvode (Osnutek strategije javnega zavoda Sotočje za obdobje 2021–2024 na področju kulture, Pregledna tabela javnofinančnih sredstev, namenjenih področju

kulture s strani Občine Medvode med letoma 2012 in 2019, Poročilo o vodeni delavnici za zainteresirano javnost 2019, Elaborat EPK VAS MEDVODE 2025, Javnomnenjska anketa o kulturi v občini Medvode, Povzetek intervjujev s fokusnimi skupinami, Kratka primerjalna analiza finančnih sredstev namenjenih ljubiteljski kulturi s strani primerljivih občin po številu prebivalcev, Analiza sofinanciranja kulturnih dejavnosti – javni razpisi – Medvode (2008–2017)

¹² Vir: MIZS (www.mizs.gov.si) Dnevi dejavnosti

¹³ Vir: www.gsfrancasturma.si

¹⁴ Vir: Slovenske novice, 13. aprila 2014

¹⁵ Vir: Lea Onufrija Volk

¹⁶ Vir: www.pirnice.si

¹⁷ Vir: www.smlednik.si

¹⁸ Vir: Mateja Jenko Medar in Uroš Medar, KUD FSF Senica

¹⁹ Vir: lpz-medvode.si

²⁰ Vir: Marija Strajnar, KD Jakoba Aljaža

²¹ Vir: Janez Vencelj, KUD Fofité

²² Vir: KŠTD Janez Krstnik, Franci Bečan

²³ Vir: www.kud-jarem.si

²⁴ Vir: Agata Trojar

²⁵ Vir: Dopis OKZM, leto 2018

²⁶ Vir: www.tv-m.si/o-nas/

²⁷ Vir: www.zavod-ccc.org/o-nas/

²⁸ Vir: www.smlednik.si/drustvo-za-ustno-zgodovino

²⁹ Vir: www.medvode.si

³⁰ Vir: Strategija kulturne dediščine 2020–2023, MK, 2019

³¹ Vir: Elaborat EPK VAS MEDVODE 2025, Medvode, 2020